

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

2018.

ŽIVJETI ZAJEDNO

ŽIVJETI ZAJEDNO

SADRŽAJ

GLAVNA FINACIJSKA OBILJEŽJA STATISTIKA REDOVNOG POSLOVANJA

UVOD

PISMO DIONIČARIMA
KORPORATIVNI PROFIL
INFORMACIJE ZA INVESTITORE
UPRAVA
NADZORNI ODBOR
IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA
IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG
UPRAVLJANJA

GOSPODARSKO OKRUŽJE

GOSPODARSKO OKRUŽENJE
PREGLED HRVATSKOG TRŽIŠTA
REGULATORNI PREGLED
PROMJENE U IZVJEŠĆIVANJU

PREGLED POSLOVANJA

SAŽETAK KLJUČNIH FINACIJSKIH POKAZATELJA - HT
GRUPA (UKLJUČEN CRNOGORSKI TELEKOM)
SAŽETAK KLJUČNIH FINACIJSKIH POKAZATELJA - HT
GRUPA U HRVATSKOJ
SAŽETAK KLJUČNIH FINACIJSKIH POKAZATELJA -
CRNOGORSKI TELEKOM NEKONSOLIDIRANO

PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTA

GLAVNA FINACIJSKA OBILJEŽJA HT D.D.

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

FINACIJSKA IZVJEŠĆA HT GRUPE

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA
KONSOLIDIRANA BILANCA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O TIJEKU NOVCA

KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANA FINACIJSKA
IZVJEŠĆA
IZVJEŠĆE OVLAŠTENOG REVIZORA
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINACIJSKOM POLOŽAJU
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA
BILJEŠKA KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM
TIJEKOVIMA – NETO DUG
KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA
BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	7.756	7.783	0,4%
Pokretne telekomunikacije	3.305	3.450	4,4%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	927	809	-12,7%
Širokopojasni pristup i TV	1.439	1.411	-1,9%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	369	318	-13,8%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	835	878	5,1%
Sistemska rješenja	731	801	9,6%
Razno	151	118	-22,0%
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.138	3.186	1,5%
Jednokratne stavke	151	55	-63,7%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.986	3.131	4,8%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.118	1.401	25,4%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	863	1.061	22,9%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40,5%	40,9%	0,5 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38,5%	40,2%	1,7 p.p.
Marža EBIT-a	14,4%	18,0%	3,6 p.p.
Marža neto dobiti	11,1%	13,6%	2,5 p.p.
Bilanca	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.694	3,0%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	5.337	-0,3%
UKUPNA IMOVINA	15.738	16.031	1,9%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	13.208	5,1%
Ukupne dugoročne obveze	737	498	-32,5%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.326	-4,2%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	16.031	1,9%
Novčani tijek	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.691	2.345	-12,9%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.215	-1.368	-12,6%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-981	-992	-1,1%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.152	3.137	-0,5%
Investicije	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.885	1.826	-3,1%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	24,3%	23,5%	-0,8 p.p.

Broj zaposlenika	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	5.110	5.447	6,6%
Segment privatnih korisnika	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	3.754	3.720	-0,9%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2.546	2.438	-4,2%
Segment poslovnih korisnika	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	2.883	2.912	1,0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.329	1.365	2,7%
Mreža i funkcije podrške	2017.	2018.	% promjene 18./17.
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1.236	-1.177	4,8%
Segment optima konsolidirano	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	483	526	8,9%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	275	320	16,1%
SEGMENT CRNOGORSKI TELEKOM KONSOLIDIRANO	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	636	625	0
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	223	239	0

STATISTIKA REDOVNOG POSLOVANJA

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000			
Broj korisnika	2.244	2.273	1,3%
- Prepaid	985	951	-3,4%
- Postpaid	1.260	1.322	4,9%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	216	225	4,0%
Prosječni ARPU ⁴ (mjesečni prosjek za period u HRK)	77	68	-11,7%
- Prepaid	43	43	0,9%
- Postpaid	106	86	-18,6%
ARPU od negovornih usluga ⁴ (mjesečni prosjek za period u HRK)	40	38	-5,8%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	109	126	15,4%
Stopa odljeva korisnika (%)	3	2	-0,1 p.p.
Penetracija (%) ¹	118	123	4,9 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹	46	45	-0,8 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²	58	67	8,8 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³	84	91	7,4 p.p.

¹ Izvor: interna procjena korisnika konkurencije za kraj prosinca 2018.

² Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

⁴ ARPU za četiri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Korisnici nepokretnih usluga u 000			
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹	875	819	-6,3%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	63	53	-15,5%
ARPU govornih usluga po korisniku ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK) ²	78	73	-7,3%
IP linije/korisnici u 000			
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ³	624	618	-0,9%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja ⁴	131	129	-1,8%
TV korisnici	417	418	0,3%
ARPU za širokopojasne linije - maloprodaja ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	117	111	-5,4%
TV ARPU ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	81	84	2,7%
Veleprodajni korisnici u 000			
ULL (izdvojena lokalna petlja)	135	121	-10,3%

¹ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu i Smart pakete za poslovne korisnike; javne telefonske govornice nisu uključene

² Javne telefonske govornice nisu uključene

³ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

⁴ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

⁵ ARPU za četiri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

PISMO DIONIČARIMA

Poštovani dioničari,

iza nas je još jedna uspješna godina u kojoj smo ostvarili rast svih ključnih poslovnih pokazatelja. U intenzivnoj tržišnoj utakmici zadržali smo vodeću poziciju u svim tržišnim područjima.

Transformacija kompanije koju smo pokrenuli prije pet godina postavila je Hrvatski Telekom čvrsto na put moderne i agilne kompanije koja ponudom i značajem nadilazi tržište telekomunikacija i predvodi digitalnu transformaciju Hrvatske. Uspješnim preuzimanjem Crnogorskog Telekom-a koje pokazuje značajne pozitivne sinergijske efekte pokazali smo da možemo napraviti veći regionalni iskorak i podržati razvoj digitalnog gospodarstva u čitavoj regiji. Pod upravljanjem HT-a Crnogorski Telekom je nakon niza godina ostvario rast ključnih pokazatelja profitabilnosti.

Zbog toga ponosno ističem naglaske iz poslovanja u 2018. godini. Konsolidirane prihode povećali smo 0,4 posto u odnosu na 2017. godinu i oni su dosegli 7,783 milijardi kuna. Rast je zabilježen zahvaljujući rastu prihoda HT grupe u Hrvatskoj od 0,6 posto ili za 60 milijuna kuna, dok je doprinos Crnogorskog Telekom-a istovremeno bio manji za 13 milijuna kuna, odnosno 2 posto.

Uspješno poslovanje omogućuje nam nastavak velikog investicijskog ciklusa u kojem smo u proteklih pet godina u digitalnu infrastrukturu investirali više od 7 milijardi kuna. Ulaganja vidimo kao temelj rasta, a poseban fokus stavljamo na povećanje kapaciteta širokopojasnog pristupa internetu, poboljšavanje korisničkog iskustva i povećanje konkurentnosti.

Kapitalna ulaganja u 2018. godini iznosila su 1.826 milijuna kuna.

Ulaganja u nepokretnu mrežu omogućila su pokrivenost interneta brzinama većim od 30 Mbit/s (pristup sljedeće generacije – NGA) za 58,2 posto kućanstava, od kojih je 21 posto pokriveno brzinama iznad 100Mbit/s. Do kraja 2018. godine omogućili smo dostupnost optičke pristupne mreže za 400 tisuća kućanstava.

U 2018. godini pokrenuli smo veliki projekt modernizacije kompletne mobilne mreže diljem Hrvatske, s ciljem dodatnog iskoraka u kvaliteti mobilne usluge. Nova oprema osigurava bolju pokrivenost mreže, višestruko povećava kapacitet 4G mreže, troši manje energije te stvara preduvjete za uvođenje 5G mreže čim se za istu dodijeli potreban radiofrekvencijski spektar. Do kraja godine potpuno smo modernizirali mrežu u Istri, Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu, a do kraja 2019. godine trebali bi modernizirati sve preostale lokacije.

U mobilnoj mreži, unutarnja pokrivenost stanovništva 4G mrežom iznosi 82 posto, dok je pokrivenost u vanjskom okruženju dosegla 98,5 posto. Nastavljena je implementacija velike brzine 4G mreže od 350 Mbit/s pri preuzimanju, koje su do kraja godine omogućene za 51 posto korisnika.

Zahvaljujući tome, uspjeli smo drugu godinu zaredom osvojiti nezavisno međunarodno P3 priznanje za najbolju mobilnu mrežu u Hrvatskoj te jednu od najboljih mobilnih mreža koje P3 globalno ocjenjuje. U Hrvatskom Telekomu posebno smo ponosni na ovo priznanje jer na najbolji način pokazuje naša nastojanja da svojim korisnicima pružimo najkvalitetniju uslugu.

Od ključnih projekata ponosno ističem potpisivanje Ugovora o kupnji 100% udjela u društvu HP Produkcija d.o.o., nositelja prava za pružanje usluge Evotv. Preuzimanjem Evotv dodatno ćemo poboljšati poziciju na rastućem PayTV tržištu i proširiti paletu svojih usluga.

Tijekom 2018. godine uspješno smo testirali rad 5G mreže u Hrvatskoj, čime se Hrvatska svrstala među prve europske države u kojima su isprobane 5G funkcionalnosti u stvarnim uvjetima.

Također, obilježili smo drugi rođendan našeg jedinstvenog koncepta Magenta1 koji zahvaljujući premium sadržaju i brojnim pogodnostima nastavlja s rastom baze korisnika. Do kraja godine dio Magenta 1 obitelji bila je 191 tisuća kućanstava i 16 tisuća poslovnih korisnika.

Usprkos tako velikim ulaganjima ostvarili smo rast ključne mjere profitabilnosti. EBITDA prije jednokratnih stavki dosegla je 3,186 milijardi kuna i veća je za 48 milijuna, odnosno 1,5 posto, u odnosu na 2017. godine. Povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (35 milijuna kuna, odnosno 1,2 posto) tako i Crnogorski Telekom (13 milijuna kuna, odnosno 5,8 posto). Ostvarili smo i rast EBITDA marže, na 40,9 posto, što je za 0,5 postotna boda više u odnosu na 2017. godinu. Bez učinka Crnogorskog Telekoma EBITDA je veća za 1,2 posto u usporedbi s godinom ranije. Neto dobit dosegla je 1,061 milijardu kuna i veća je 22,9 posto.

Uprava i Nadzorni odbor Glavnoj skupštini Društva predložili su raspodjelu dividende od 10 kuna po dionici, što je 4 kune više nego prošle godine. Raspodjela dividende je predložena

na način da se 7 kuna po dionici isplati iz tekuće dobiti 2018. godine (u iznosu od 568.536.829,00 kuna) te dodatno 3 kune po dionici iz zadržanih dobiti prethodnih razdoblja (u iznosu od 243.658.641,00 kuna).

Preostali dio iz tekuće dobiti 2018. u iznosu od 422.123.890,00 kuna predložen je za unos u temeljni kapital, povećanjem temeljnog kapitala društva bez izdavanja novih dionica razmjernim povećanjem udjela svih izdanih dionica u temeljnom kapitalu Društva.

Nastavljamo s Programom otkupa vlastitih dionica u sklopu kojeg smo do kraja 2018. otkupili 450.517 vlastitih dionica, koje čine 0,55 % temeljnog kapitala, i to za iznos od 71.062.380,96 kuna.

Zahvaljujem svim zaposlenicima i kolegama u Upravi i Nadzornom odboru. Ponosan sam na rezultate koje smo ostvarili zajedno te sam uvjeren da će Hrvatski Telekom i u narednim godinama nastaviti ostvarivati postavljena očekivanja.

Davor Tomašković,
predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma d. d.

KORPORATIVNI PROFIL

Pregled

HT Grupa vodeći je davatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj i pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije te veleprodaje, internetske i podatkovne usluge.

Osnovne su djelatnosti društva Hrvatski Telekom d.d. (HT d.d. ili Društvo) i o njemu ovisnih društava pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga te projektiranje i izgradnja elektroničkih komunikacijskih mreža na području Republike Hrvatske. Uz usluge nepokretne telefonije (pristup i promet usluga nepokretne telefonije te dodatne usluge nepokretne mreže), HT Grupa također pruža internetske usluge, usluge IPTV-a i ICT-a, usluge prijenosa podataka (najam vodova, Metro-Ethernet, IP/MPLS, ATM) te usluge pokretnih telefonskih mreža GSM, UMTS i LTE.

Nastanak i povijest

Hrvatski Telekom d.d. dioničko je društvo u većinskom vlasništvu društva Deutsche Telekom Europe B.V. Osnovano je 28. prosinca 1998. godine u Republici Hrvatskoj, u skladu s odredbama Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija na Hrvatsku poštu i Hrvatske telekomunikacije, kojim je poslovanje prijašnjeg poduzeća Hrvatske pošte i telekomunikacija (HPT s.p.o.) razdvojeno i preneseno na dva nova dionička društva: HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d.) i HP-Hrvatska pošta d.d. (HP d.d.). Društvo je započelo s poslovanjem 1. siječnja 1999. godine.

U skladu s odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (ZoP) (NN br. 65/99 i br. 68/01), 5. listopada 1999. godine Republika Hrvatska prodala je 35% dionica društva HT d.d. društvu Deutsche Telekom AG (DTAG), a 25. listopada 2001. godine DTAG je kupio dodatnih 16% dionica društva HT d.d. i tako postao većinski dioničar s 51% dioničkog udjela.

U skladu sa Sporazumom o prijenosu dionica, DTAG je u prosincu 2013. godine prenio 51% svojih dionica Društva, na T-Mobile Global Holding № 2 GmbH. U skladu s Ugovorom o izdavanju poslovnog udjela za ulog u stvarima, T-Mobile Global Holding №2 GmbH prenio je u veljači 2014. godine 51% dionica Društva na CMobil B.V. U travnju 2015. godine CMobil B.V. promijenio je registrirano ime (tvrtku) društva u Deutsche Telekom Europe B.V. Navedeni prijenosi dionica izvršeni su u sklopu internog restrukturiranja koje se provodi u DTAG-u te time utjecaj DTAG-a na Društvo ostaje nepromijenjen.

U 2002. godini HT mobilne komunikacije d.o.o. (HTmobile) osnovane su kao zasebna pravna osoba i ovisno društvo u potpunom vlasništvu HT-a d.d. za pružanje pokretnih telekomunikacijskih usluga. HTmobile je s poslovnom aktivnošću započeo 1. siječnja 2003. godine, a u listopadu 2004. godine mijenja registrirano ime (tvrtku) u T-Mobile Hrvatska d.o.o. (T-Mobile).

Dana 1. listopada 2004. godine Društvo je promijenilo zaštitni znak u T-HT i time postalo dio globalne T-obitelji Deutsche Telekom. Promjenu korporativnog identiteta pratilo je formiranje robnih marki dvaju zasebnih segmenata HT Grupe: poslovne jedinice za poslovanje nepokretne mreže T-Com, koja pruža ve-

leprodajne, internetske i podatkovne usluge, te poslovne jedinice za poslovanje pokretnih komunikacija T-Mobile.

Vlada Republike Hrvatske prenijela je 17. veljače 2005. godine 7% dionica HT-a d.d. na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u skladu sa ZoP-om.

Društvo je u svibnju 2006. godine steklo 100% dionica društva Iskon Internet d.d., jednog od vodećih alternativnih telekomunikacijskih operatora u Hrvatskoj.

U nastavku privatizacije HT-a d.d., Republika Hrvatska 5. listopada 2007. godine prodala je 32,5% od ukupnog broja redovnih dionica HT-a putem Inicijalne javne ponude (IPO), od čega 25% dionica hrvatskim građanima, a 7,5% dionica hrvatskim i inozemnim institucionalnim ulagačima.

Nakon prodaje dionica sadašnjim i prijašnjim zaposlenicima Hrvatskog Telekomu i Hrvatske pošte u lipnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske smanjila je svoj udio s 9,5% na 3,5%, dok privatni i institucionalni ulagači ukupno drže 38,5% udjela.

U listopadu 2009. godine T-Mobile pripojen je HT-u d.d. Pripajanje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010. godine, a HT Grupa je organizirana kroz Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike. Dana 21. svibnja 2010. godine registrirano ime Društva (tvrtka) promijenjeno je iz HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. u Hrvatski Telekom d.d.

HT d.d. je 17. svibnja 2010. zaključio preuzimanje Combisa d.o.o., društva koje pruža IT usluge, proširujući time svoj doseg pružanja informatičke programske podrške i usluga za bazu klijenata čiji raspon seže od malih poslovnih korisnika do državnih institucija.

U prosincu 2010., prema zapisima pohranjenima u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu, Republika Hrvatska prenijela je na Umirovljenički fond 3,5% dionica Društva. Umirovljenički fond prenio je 12. prosinca 2013. godine 3,5% dionica Društva na vlasnički račun Centra za restrukturiranje i prodaju – CERP. CERP je osnovan od strane Republike Hrvatske u srpnju 2013. godine kao pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom. Nakon tog prijenosa, Republika Hrvatska ponovno je prisutna u vlasničkoj strukturi HT-a d.d. U prosincu 2015. godine, nakon javne dražbe, CERP je prodao 500.000 dionica Društva (0,6% temeljnog kapitala HT-a d.d.) putem trgovinskog sustava Zagrebačke burze. Nakon ove prodaje dionica CERP je smanjio svoj udio s 3,5% na 2,9%.

U lipnju 2014. godine HT je preuzeo upravljanje društvom OT-Optima Telekom d.d. (Optima) nakon provedenog postupka predstečajne nagodbe. Provedenom konverzijom potraživanja u temeljni kapital, te nakon realizacije hibridnog instrumenta (eng. Mandatory Convertible Loan) u srpnju 2014. godine, HT je ukupno stekao 19,1% temeljnog kapitala Optime.

Zagrebačka banka d.d., kao najveći vjerovnik Optime, prenosi na HT upravljačka prava koja je stekla u predstečajnoj nagodbi Optime. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) određuje

je niz mjera koje definiraju pravila ponašanja HT-a u upravljanju Optimom. Trajanje koncentracije HT-a i Optime ograničeno je na razdoblje od četiri godine počevši od HT-ovog stjecanja kontrole nad Optimom.

Dana 3. studenog 2014. godine održana je izvanredna Glavna skupština Optime na kojoj je odobrena konverzija potraživanja Porezne uprave u kapital društva što je povećalo temeljni kapital Optime za ukupno 2.910.110,00 kuna. Po upisu navedene promjene u Sudski registar u 2015. godini vlasnički udio HT-a u Optimi smanjio se na 19,02%.

U srpnju 2016. godine Uprava Optime donijela je stratešku odluku o pripajanju društva H1 Telekom d.d. (H1) Optimi s ciljem ostvarivanja pozitivnih sinergija na relaciji društava te povećanja vrijednosti Optime za svoje postojeće dioničare i nove dioničare (bivše dioničare H1). Slijedom toga, Optima je AZTN-u podnijela Prijavu o namjeri koncentracije. U skladu s tim promijenjenim okolnostima HT je podnio zahtjev za produljenje privremenog upravljanja Optimom do 2021. godine.

U lipnju 2017. godine, AZTN donosi odluku kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja Optimom na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021. AZTN također donosi odluku kojom se uvjetno odobrava koncentracija do koje dolazi na temelju Ugovora o pripajanju društva H1 Optimi, sklopljenog 29. srpnja 2016. godine. Pripajanje se provodi tako da H1 prenosi Optimi svu svoju imovinu, te tako prestaje postojati kao zasebna pravna osoba, a bivši dioničari H1 u zamjenu za dionice H1 dobivaju dionice Optime.

Dana 1. kolovoza 2017. godine okončan je postupak pripajanja društva H1 Optimi, te je radi provedbe postupka pripajanja izvršeno i povećanje temeljnog kapitala Optime za iznos od 58.864.560,00 kuna. Povećanje temeljnog kapitala provedeno je izdavanjem 5.886.456 novih redovnih dionica, koje su prenesene bivšim dioničarima H1. Po upisu navedene promjene u Sudski registar u kolovozu 2017. godine vlasnički udio HT-a u Optimi smanjio se na 17,41%. Bez obzira na smanjenje udjela, upravljačka prava prenesena na HT temeljem Ugovora sa Zagrebačkom bankom ostala su nepromijenjena.

Početkom siječnja 2017. godine, HT d.d. je s društvom Magyar Telekom, Nyrt. sa sjedištem u Budimpešti, Republika Mađarska, sklopio Ugovor o kupnji dionica kojim stječe 76,53% udjela u društvu Crnogorski Telekom A.D. sa sjedištem u Podgorici, Republika Crna Gora, a kupovna cijena je iznosila 123,5 milijuna eura (oko 933 milijuna kuna). Crnogorski Telekom najveća je telekomunikacijska kompanija u Crnoj Gori koja pruža kompletan spektar fiksnih i mobilnih telekomunikacijskih usluga. Ta je transakcija dio HT-ove strategije rasta širenjem na regionalna tržišta. Ostvarivanjem značajnih sinergijskih učinaka, HT akvizicijom ostvaruje dodatnu vrijednost svojim dioničarima i korisnicima.

HT d.d. je 1. ožujka 2018. godine zaključio Ugovore o prijenosu HT-ovih poslovnih udjela i dionica koje drži u svim društvima kćerima sa sjedištem u Hrvatskoj, na HT holding, društvo s ograničenom odgovornošću koje je HT osnovao i koje drži u svojem 100 %-tnom vlasništvu. Registracija prijenosa poslovnih udjela i

dionica u svim ovim društvima provedena je tijekom ožujka 2018. godine.

U rujnu 2018. godine, nakon stjecanja svih potrebnih regulatornih odobrenja, HT d.d. je zaključio transakciju prodaje poslovanja električnom energijom kupcu RWE Hrvatska d.o.o.

U studenom 2018. godine HT d.d. je s društvom HP-Hrvatska pošta d.d. zaključio Ugovor o kupnji 100% udjela u društvu HP Produkcija d.o.o., pružatelju evotv usluge. U veljači 2019. godine HAKOM je odobrio HT-u preuzimanje HP Produkcije d.o.o., čime je omogućeno zaključenje transakcije. Evotv je jednostavna usluga na hrvatskom PayTV tržištu, a koristi digitalni DVB-T signal koji se može primati putem postojeće antene. Evotv posluje od 2012. godine i trenutno signalom pokriva 94% kućanstava u Hrvatskoj.

INFORMACIJE ZA INVESTITORE

Kretanje cijene dionice

Globalna dionička tržišta su u 2018. godini uglavnom ostvarila negativne rezultate, prvenstveno zbog nesigurnosti oko usporavanja globalnog gospodarstva, rastućih kamatnih stopa i neriješenih trgovinskih pitanja između SAD i Kine. Europski telekom sektor je nastavio osjećati pritisak od povećanih potreba za kapitalnim ulaganjima vezanim uz optičke mreže i aukcije spektra, pojave novih igrača na tržištu, regulatornih neizvjesnosti te općenito očekivanog rasta sektora.

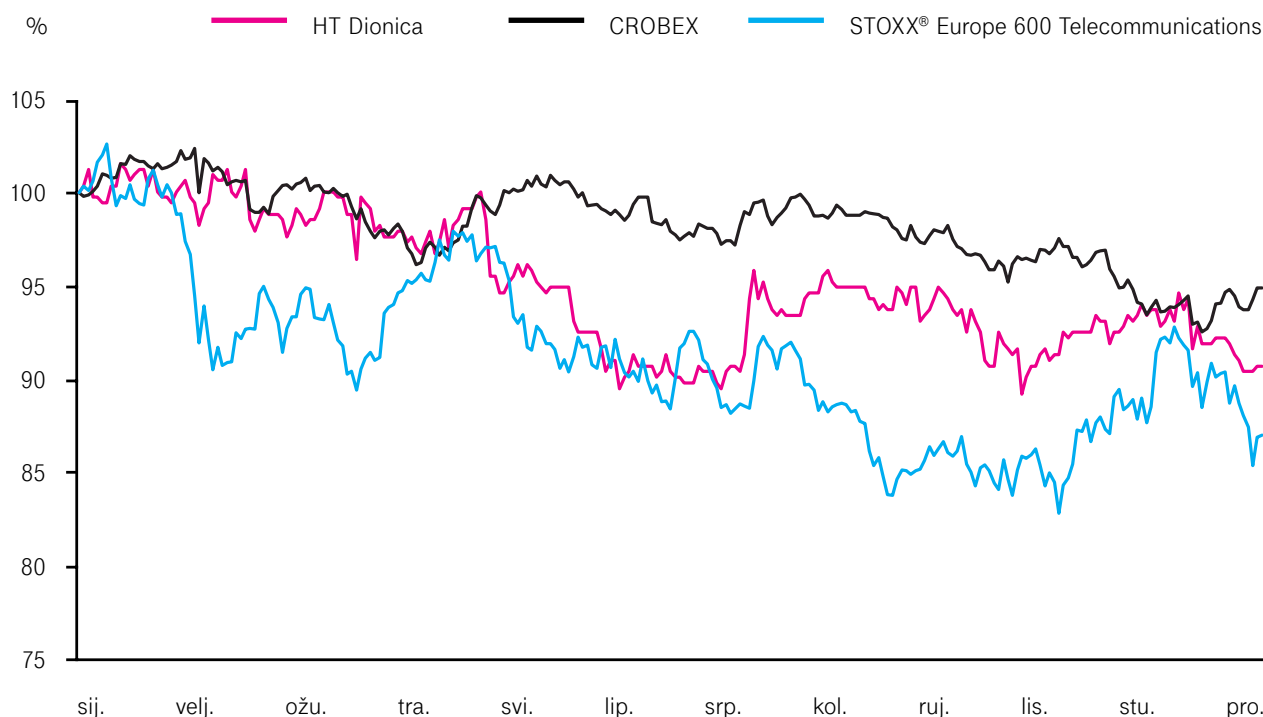
Nakon uspješno okončane krize u Agrokoru u 2017. godini, pojedine dionice iz prehrambene industrije ostvarile su vrlo dobre rezultate u 2018. godini. Ipak, to nije pomoglo CROBEX-u, glavnom dioničkom indeksu Zagrebačke burze, da izbjegne globalni negativni sentiment opisan gore. CROBEX je također bio pogođen i niskim volumenima trgovanja te je na kraju godine pokazao pad od 5,1%.

HT dionica nije bila imuna na spomenuta događanja te je za cijelu 2018. godinu cijena dionice pala 9,3% na 150,00 kuna. No ipak, HT dionica je zabilježila bolje rezultate od STOXX® Europe 600 Telecommunications Indeksi-a (vodeći pokazatelj u sektoru telekomunikacija kojim se mjere rezultati nekih od najvećih telekomunikacijskih kompanija u Europi). Najviša cijena dionice u godini iznosila je 169,00 kuna, u odnosu na najnižu cijenu od 147,00 kuna (izvor: Zagrebačka burza).

HT dionica nije bila imuna na spomenuta događanja te je za cijelu 2018. godinu cijena dionice pala 9,3% na 150,00 kuna. No ipak, HT dionica je zabilježila bolje rezultate od STOXX® Europe 600 Telecommunications Indeksi-a (vodeći pokazatelj u sektoru telekomunikacija kojim se mjere rezultati nekih od najvećih telekomunikacijskih kompanija u Europi). Najviša cijena dionice u godini iznosila je 169,00 kuna, u odnosu na najnižu cijenu od 147,00 kuna (izvor: Zagrebačka burza).

Dionica HT-a u odnosu na CROBEX i indeks STOXX® Europe 600

Telecommunications, 1. siječnja 2018. – 31. prosinca 2018.

S ostvarenih 217 milijuna kuna, HT dionica je zauzela drugo mjesto po veličini prometa na Zagrebačkoj burzi (2017.: 280 milijuna kuna, drugo mjesto).

Pri zadnjoj reviziji indeksa CROBEX u rujnu 2018. godine, udjel dionica HT-a ponovno je postavljen na 10% indeksa.

Od inicijalne javne ponude u listopadu 2007. godine, dionicama HT-a trguje se na Zagrebačkoj burzi, a na Londonskoj burzi trgovalo se globalnim potvrdama depozitara sve do ukidanja

uvrštenja i prestanka optica GDR-ova na dan 6. listopada 2014. godine. Dionice ostaju uvrštene i njima se nadalje trguje na Zagrebačkoj burzi.

U listopadu je na konferenciji Zagrebačke burze i industrije investicijskih fondova HT dobio treću nagradu za najbolje odnose s investitorima u Hrvatskoj u 2018. godini, koju sponzorira popularni Poslovni dnevnik (HT je u 2017. godine dobio drugu nagradu za najbolje odnose s investitorima).

Politika dividendi

Politika dividendi Društva utvrđena je u prospektu za inicijalnu javnu ponudu u listopadu 2007. godine:

Bilo koja buduća dividenda, izglasana i isplaćena u odnosu na bilo koju godinu, iznositi će od 50% do 100 % raspodjeljive dobiti Društva stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom financijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju (uključivat će, ali ne i ograničeno na poslovne izglede Društva, potrebe za novčanim sredstvima, financijske rezultate i druge čimbenike uzimajući u obzir pitanja oporezivanja i regulatorna pitanja, prakse plaćanja drugih europskih telekomunikacijskih operatera, kao i opću gospodarsku klimu).

Dividenda za financijsku godinu 2017.

Na dan 24. travnja 2018. Glavna skupština Društva odobrila je isplatu dividende dioničarima u iznosu od 490.020.384,00 (6,00 kuna po dionici), što je predstavljalo omjer isplate dividende u odnosu na ostvarenu dobit Društva od 58,3%. Dividenda je isplaćena u svibnju 2018. godine.

Na kraju 2018. godine to je predstavljalo dividendni prinos od 4,0% na HT-ovu zadnju cijenu dionice od 150,00 kuna.

Prijedlog dividende za financijsku godinu 2018.

Kako je najavljeno u sklopu Dana tržišta kapitala u studenome 2015. godine, HT se obvezao najaviti ciljanu minimalnu dividendu za svaku godinu, a na početku te godine, unutar raspona utvrđenog u politici dividende tj. od 50% do 100% raspodjeljive neto dobiti Društva, ovisno o ukupnoj financijskoj poziciji i potrebama za obrtnim kapitalom.

U skladu s tom obvezom, HT je u veljači 2018. godine objavio da očekuje isplatu minimalne dividende od 6 kuna po dionici iz neto dobiti poslovne godine 2018.

Uprava i Nadzorni odbor Hrvatskog Telekom d.d. predlažu Glavnoj skupštini Društva raspodjelu neto dobiti iz 2018. godine, na način da se dio neto dobiti u iznosu od 568.536.829,00 kuna upotrijebi za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 7,00 kuna po dionici a preostali dio neto dobiti u iznosu od 422.123.890,25 kuna, upotrijebi za povećanje temeljnog kapitala društva.

Uprava i Nadzorni odbor također predlažu Glavnoj skupštini Društva da se dio zadržane neto dobiti iz prethodnih godina u iznosu od 243.658.641,00 kuna upotrijebi za isplatu dodatne dividende dioničarima, u iznosu od 3,00 kune po dionici.

Glavna skupština se planira sazvati za 6. svibnja 2019. U skladu s prijedlogom, gore navedena dividenda bit će isplaćena 27. svibnja 2019. svim dioničarima koji su upisani u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD) na dan 21. svibnja 2019.

Prijedlog dividende za financijsku godinu 2019.

Za financijsku godinu 2019. Uprava trenutno očekuje isplatu dividende u iznosu od minimalno 6 kuna po dionici.

Oporezivanje dividendi po stopi od 12% uvedeno je 1. ožujka 2012. godine, a porez na kapitalnu dobit po istoj stopi uveden je 1. siječnja 2016. godine (porez na kapitalnu dobit ne primjenjuje se na dionice koje se kupe nakon 1. siječnja 2016. godine i koje se drže najmanje tri godine).

Program otkupa vlastitih dionica

Uprava je ovlaštena odlukama Glavne skupštine iz 2009., 2010., 2011. i 2016. godine (ovlaštenje vrijedi do 21. travnja 2021. godine) stjecati dionice Društva. Nadzorni odbor je dao prethodnu suglasnost za početak procesa stjecanja i raspolaganja dionicama Društva u skladu s ovlaštenjem danim gore navedenim odlukama Glavne skupštine.

Kao što je već objavljeno, Uprava je u lipnju 2017. godine donijela odluku o pokretanju Programa otkupa vlastitih dionica („Program“), temeljem gore navedenog ovlaštenja Glavne skupštine, s početkom od 3. srpnja 2017. godine te trajanjem do 20. travnja 2021. godine. Najveći broj dionica koji se namjerava steći tijekom trajanja Programa jest 2.500.000, dok najviši novčani iznos dodijeljen Programu iznosi 500.000.000 kuna.

Do 31. prosinca 2017. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo ukupno 216.005 vlastitih dionica, koje čine 0,26% temeljnog kapitala Društva. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica, Društvo je platilo protuvrijednost 37.569.685,53 kuna. Stečene vlastite dionice su povučene u ožujku 2018. godine bez smanjenja temeljnog kapitala Društva.

U ožujku 2018. godine, Društvo je povuklo 218.471 stečenu vlastitu dionicu (216.005 stečenih putem Programa otkupa vlastitih dionica i 2.466 ranije stečenih vlastitih dionica), bez smanjenja temeljnog kapitala. Time se ukupan broj dionica sa 81.888.535 dionica smanjio na 81.670.064 dionice bez nominalnog iznosa, pri čemu se povećava udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu.

Tijekom 2018. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo daljnjih 450.517 vlastitih dionica, koje čine 0,55% temeljnog kapitala, to jest, HT na dan 31. prosinca 2018. godine posjeduje ukupno 450.517 vlastitih dionica. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 71.062.380,96 kuna.

Program otkupa se odvija uz redovnu politiku isplate dividendi, a čime Društvo pokazuje svoju namjeru prijenosa vrijednosti svojim dioničarima.

Struktura dioničara na dan 31. prosinca 2018.

Deutsche Telekom Europe B. V.	51,1 %
Fond hrvatskih branitelja	6,7 %
Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP) / Republika Hrvatska	2,9 %
Privatni i drugi institucionalni ulagači	39,3 %

Ukupan broj izdanih dionica: 81.670.064

Većinski vlasnik HT-a je Deutsche Telekom Europe B.V. sa 51,1% vlasničkog udjela (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding №2GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom AG.

Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata posjeduje 6,7%, dok Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP)/Republika Hrvatska posjeduje 2,9%.

Preostalih 39,3% dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske te ostalih domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja. Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelj s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi. Na dan 31. prosinca 2018. godine Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi imaju 9,1% dionica Društva.

Financijski kalendar

	Datum
Objava rezultata za cijelu 2018. godinu	15. veljače, 2019.
Objava rezultata za prvo tromjesečje 2019.	25. travnja, 2019.
Glavna skupština Društva	6. svibnja, 2019.
Objava rezultata za prvu polovinu 2019.	25. srpnja, 2019.
Objava rezultata za prvih devet mjeseci 2019.	31. listopada, 2019.

Navedeni su datumi podložni promjeni.

Opće informacije o dionicama

ISIN dionice:	HRHT00RA0005
Oznaka dionice kod Zagrebačke burze:	HT
Oznaka dionice kod SKDD-a:	HT-R-A
Reuters:	HT.ZA
Bloomberg:	HTRA CZ
Broj dionica:	81.670.064
Rod:	redovna dionica
Nominalni iznos:	bez nominalnog iznosa

Odnosi s investitorima

Odnosi s investitorima
Hrvatski Telekom d. d.

Robert Frangeša Mihanovića 9
10110 Zagreb

Tel.: +385 1 49 12000, +385 1 49 11114
Faks: +385 1 49 12012
e-pošta: ir@t.ht.hr

UPRAVA

DAVOR TOMAŠKOVIĆ

Predsjednik Uprave i glavni direktor, do 1. travnja 2019. godine

Davor Tomašković rođen je 1969. godine u Vinkovcima. Diplomirao je 1994. godine elektrotehniku na Sveučilištu u Zagrebu. MBA diplomu je na prestižnom milanskom Bocconiju stekao summa cum laude 1997. godine. Više od desetljeća g. Tomašković je na vodećim pozicijama u nekim od najuglednijih hrvatskih kompanija.

Nakon stjecanja diplome karijeru je započeo u Ministarstvu znanosti i tehnologije, implementirajući prvu akademsku internetsku mrežu. Po završetku MBA-a u Milanu odlazi u Austriju i karijeru nastavlja u konzultantskoj kući McKinsey&Company.

G. Tomašković se 2002. godine vraća u Hrvatsku na poziciju direktora strategije i razvoja Hrvatskog Telekom.

Dužnost predsjednika Uprave Tiska, vodeće hrvatske distribucijske kompanije, preuzima 2004. godine. Nakon uspješnog provođenja zahtjevnog procesa restrukturiranja Tiska, dolazi na mjesto predsjednika Uprave TDR-a, regionalnog lidera u duhanskoj industriji, gdje je proveo sedam godina.

Od 1. siječnja 2014. godine obnaša dužnost predsjednika Uprave HT-a i glavnog direktora.

Na sjednici Nadzornog odbora održanoj 11. prosinca 2018. g. Tomašković je podnio ostavku na dužnost predsjednika Uprave, koja stupa na snagu 1. travnja 2019. godine, a Nadzorni odbor je na istoj sjednici imenovao g. Konstantinosa Nempisa kao njegovog nasljednika, koji će preuzeti dužnosti predsjednika Uprave od 1. travnja 2019. godine.

Konstantinos Nempis prelazi iz OTE Grupe, najvećeg telekomunikacijskog operatera na grčkom tržištu, sa pozicije Glavnog komercijalnog djelatnika, segmenta potrošača. Stekao je gotovo 20 godina iskustva u Telekom industriji, upravljajući fiksnim i mobilnim telekomunikacijskim organizacijama nacionalnih i međunarodnih komercijalnih timova.

DANIEL DAUB

Član Uprave i glavni direktor za financije

Daniel Daub rođen je 1976. godine u Njemačkoj. Završio je magisterij iz poslovnog upravljanja, smjer korporativnih financija, marketinga i poduzetništva, u vodećoj njemačkoj poslovnoj školi WHU – Otto Beisheim.

Tijekom višegodišnjeg obnašanja rukovodećih pozicija u sektoru telekomunikacija ostvario je značajna postignuća u području upravljanja prodajom i uslugama.

Od 2001. godine do 2006. godine radio je u T-Mobile International, najprije kao voditelj projekta u korporativnim financijama, a potom kao pomoćnik člana Uprave za prodaju i usluge. Od 2006. do 2009. godine bio je potpredsjednik za upravljanje tržištem / planiranje prodaje i izvještavanje u T-Mobile Deutschland – Telekom Vertrieb, gdje je bio odgovoran za strategiju i razvoj poslovanja u području prodaje te između ostalog, imao i vodeću ulogu kod uvođenja iPhonea na njemačko tržište.

Od 2009. do 2014. godine Daniel Daub je ostvario niz unapređenja u T-Mobile Austria. Kao stariji potpredsjednik za razvoj kanala i usluga, a potom za prodaju i usluge korisnicima, uveo je upravljanje utemeljeno na vrijednosti, omogućujući znatno povećanje vrijednosti tržišnog ulaganja te dao velik doprinos uspješnom poslovnom zaokretu kompanije povećanjem učinkovitosti kanala prodaje.

U sjedište Deutsche Telekom Grupe dolazi 2014. na funkciju potpredsjednika za kontroling kapitala i inovacija te je odgovoran za segment kontrolinga za SAD i Europu i za kontroling inovacija DT Grupe. Između ostalog, imao je vodeću ulogu u procesu prodaje EE-a, mobilnog operatora u Ujedinjenom Kraljevstvu te u projektu "Save4Innovation" i "Return on Innovation".

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekom imenovao je Daniela Dauba članom Uprave HT-a i glavnim direktorom za financije, a ovu dužnost g. Daub obnaša od 1. studenoga 2017. godine.

UPRAVA

BORIS DRILO

Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Boris Drilo rođen je 1976. godine u Zagrebu. Završio je Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu na kojem je proveo godinu dana kao znanstveni suradnik u području bežičnih podatkovnih komunikacija. Magistar je znanosti, područje elektrotehnike, a završio je i Program izvršnog upravljanja Sveučilišta u Bostonu te studij izvršnog poslovnog upravljanja Poslovne škole Cotrugli u Zagrebu.

Hrvatskom Telekomu pridružio se 2012. godine došavši iz Ericsson Grupe u kojoj je proveo 12 godina na projektnim i rukovoditeljskim poslovima vezanima uz razvoj i primjenu telekomunikacijskih mreža i novih tehnologija.

U Upravu HT-a imenovan je s pozicije direktora Sektora CTIO područja. Prije toga je obavljao poslove člana Uprave za tehniku i informacijske tehnologije Iskon Interneta d.d., društva u 100% vlasništvu HT-a.

U svojoj karijeri, počevši od fakulteta, preko Ericsson Grupe pa do HT Grupe, fokusiran je na razvoj poslovanja u novim telekomunikacijskim i tehnološkim područjima što je iznimno važno za razvoj digitalnog društva i jačanje pozicije HT Grupe kao tehnološkog lidera na hrvatskom tržištu.

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma imenovao je Borisa Drila članom Uprave i glavnim direktorom za tehniku i informacijske tehnologije, na razdoblje od tri godine, s početkom od 1. siječnja 2017.

NATAŠA RAPAĆ

Članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

Rođena je 1969. u Zagrebu, 1993. diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, a diplomu iz Poslovnog upravljanja (MBA) stekla je 2000. na IE u Madridu. Niz je godina stjecala iskustva na odgovornim pozicijama. Bila je suosnivačica i direktorica za izvoz/uvoz u tvrtki Milna Parket, radila je u ekonomskom uredu španjolskog veleposlanstva kao ekonomski analitičar na istraživanjima hrvatskog tržišta i poticanju ekonomske suradnje između dviju zemalja te je bila financijski analitičar u investicijskom odjelu banke Grupo Caixa Galicia.

Marketinška iskustva u telekomunikacijskoj industriji stječe kao konzultant u Europraxis Consultingu u Madridu te na raznim projektima za marketinški sektor Telefónica Móviles.

U Hrvatski Telekom dolazi 2003. na mjesto izvršne direktorice Podjedinice za korporativne komunikacije, a od 1. rujna 2005. članica je Izvršnog odbora T-Coma i glavna direktorica za marketing.

Godine 2010. imenovana je na funkciju operativne direktorice Sektora za marketing za privatne korisnike, a od 1. veljače 2013. članica je Uprave HT-a d.d. i glavna operativna direktorica za privatne korisnike.

UPRAVA

SAŠA KRAMAR

Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

Saša Kramar rođen je 1968. godine u Čakovcu. Posjeduje dugogodišnje iskustvo u ICT industriji, prodaji, marketingu i menadžmentu.

Karijeru počinje graditi u Novel Apple Centru, gdje je radio deset godina, od čega je sedam godina bio glavni direktor. U Iskon dolazi 2000., najprije na mjesto direktora prodaje, da bi 2002. postao član Uprave zadužen za prodaju, marketing, odnose s korisnicima te odnose s javnošću. Na Glavnoj skupštini u 2005. imenovan je članom Uprave na mandat od 5 godina. Na sjednici Nadzornog odbora Iskon Interneta d.d. u lipnju 2007. imenovan je predsjednikom Uprave ove kompanije koja je u 100-postotnom vlasništvu Hrvatskog Telekoma.

Mandat predsjednika Uprave Iskona produžen mu je 2011. i 2014. godine.

Tijekom višegodišnjeg rada u HT Grupi stjecao je iskustva kroz ključne projekte i menadžerske pozicije vezane uz upravljanje prodajom, strateški menadžment i upravljanje odnosima s korisnicima.

Odlukom Nadzornog odbora HT-a Saša Kramar od 1. lipnja 2016. obnaša dužnost člana Uprave HT-a i glavnog direktora za poslovne korisnike, na razdoblje od tri godine.

MARIJA FELKEL

Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

Marija Felkel rođena je 1973. godine u Zagrebu. Diplomirala je na Pravnom Fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1998. Kao diplomirana pravica karijeru započinje u državnoj upravi te vrlo brzo postaje specijalist za područje radnog prava. 2004. godine dolazi u Siemens Hrvatska.

U ovoj je međunarodnoj kompaniji, tijekom više od deset godina rada, bila odgovorna za sve HR procese i vodila širok raspon projekata u području ljudskih resursa. Posebno su istaknuti rezultati u približavanju HR funkcije poslovnim funkcijama u kompaniji te je pod njezinim vodstvom HR funkcija postala doista priznati partner poslovnom upravljanju kompanijom.

Na taj način stekla je bogato iskustvo prošavši sve menadžerske pozicije - od rukovoditeljice upravljanja kadrovima do direktorice ljudskih resursa.

Zapažene rezultate ostvarivala je i u vođenju međunarodnih projekata te vodila ljudske potencijale za cijelu Adriatic Regija Grupu u Siemensu.

Aktivna je članica zajednice HR menadžera te promovira HR funkciju u organizaciji kao priznatog poslovnog partnera koji pridonosi uspjehu organizacije, unaprjeđujući odluke koje utječu na zaposlenike kao najvredniji kompanijski resurs.

Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma imenovao je Mariju Felkel članicom Uprave za ljudske resurse na razdoblje od tri godine od 18. siječnja 2016.

Marija Felkel napustila je kompaniju 18. siječnja 2019.

Po odluci Nadzornog odbora g. Ivan Bartulović je novi glavni direktor za ljudske resurse (CHRO), od 1. ožujka 2019. godine.

Naknade članovima Uprave u 2018. godini

Davoru Tomaškoviću, predsjedniku Uprave i glavnom direktoru, isplaćena je u 2018. godini fiksna i varijabilna plaća, kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2014 u bruto iznosu od 4.438.748 kuna. Ostali primici iznosili su 73.473 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djeci isplaćen je u visini 1.200 kuna neto.

Nataši Rapaić, članici Uprave i glavnoj operativnoj direktorici za privatne korisnike, isplaćena je u 2018. godini fiksna i varijabilna plaća, kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2014 u bruto iznosu od 2.598.689 kuna. Ostali primici (upotreba službenog vozila i ostale naknade) iznosili su 65.624 kuna bruto. Božićni dar djetetu isplaćen je u visini 600 kuna neto.

Borisu Bateliću, članu Uprave i glavnom direktoru za korisničko iskustvo do 30.04.2018, isplaćena je u 2018. godini fiksna i varijabilna plaća kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2014 u bruto iznosu od 1.013.504 kuna. Ostali primici (upotreba službenog vozila, najam stana) iznosili su 90.723 kune bruto.

Saši Kramaru, članu Uprave i glavnom operativnom direktoru isplaćena je u 2018. godini fiksna i varijabilna plaća kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2014 u bruto iznosu od 1.711.500 kuna. Ostali primici iznosili su 53.149 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djetetu isplaćen je u visini 600 kuna neto.

Borisu Drilu, članu Uprave i glavnom direktoru za tehniku i informacijske tehnologije isplaćena je u 2018. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 1.618.120 kuna. Ostali primici iznosili su 48.706 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djeci isplaćen je u visini 1.200 kuna neto.

Danielu Dariusu Denisu Daubu, članu Uprave i glavnom direktoru za financije, isplaćena je u 2018. godini fiksna i varijabilna plaća kao i dugoročni plan nagrađivanja LTIP 2014 u bruto iznosu od 1.456.083 kune. Ostali primici iznosili su 46.812 kuna bruto (najam stana, upotreba službenog vozila, ostalo). Božićni dar djetetu isplaćen je u visini 600 kuna neto.

Mariji Felkel, članici Uprave i glavnoj direktorici za ljudske resurse isplaćena je u 2018. godini fiksna i varijabilna plaća u bruto iznosu od 1.276.084 kune te posebna naknada u bruto iznosu 1.176.394 kune. Ostali primici iznosili su 51.872 kuna bruto (upotreba službenog vozila). Božićni dar djetetu isplaćen je u visini 600 kuna neto.

Dugoročni planovi nagrađivanja managera

Na razini HT Grupe postoje dugoročni planovi nagrađivanja: Lead to Win 2015, Lead to Win 2016, Lead to Win 2017 i Lead to Win 2018. Njihova svrha je osigurati konkurentne naknade čla-

novima Uprave i višem menadžmentu. Planovi promiču srednjoročno i dugoročno povećanje vrijednosti HT Grupe, usklađujući tako interese menadžmenta i dioničara.

HT Varijabla II 2014 je istekla je na dan 31. prosinca 2017. godine, te je Nadzorni odbor utvrdio ukupno ostvarenje ciljeva od 61,1%, a sudionicima plana su u srpnju 2018. godine isplaćene nagrade u ukupnom bruto iznosu od 2.241.039,95 kuna.

U 2018. godini nastavilo se sudjelovanje HT-a u korporativnom planu "Lead to win", modelu upravljanja radnim učinkom za visoki menadžment HT-a, kao jedne od kompanija unutar DT Grupe. Nagrađivanje visokog menadžmenta je direktno vezano na individualni učinak i ostvarenje kolektivnih mjera uspješnosti na razini DT grupe.

LTI (Long term incentive) plan kao dio Lead to Win Programa 2018 temelji se na novčanim isplatama, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi (MG1 – MG3) kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ocjenama radnog učinka, s time da sudionik može biti samo onaj pojedinac koji je ostvario ocjenu radnog učinka barem 3 (raspon ocjena je od 1 do 5). Iznos sudjelovanja može biti od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno i o menadžerskoj grupi i o ocjeni radnog učinka. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve DT Grupe. Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), TRI*M (zadovoljstvo korisnika) i zadovoljstvo zaposlenika. Ciljevi imaju raspon ostvarenja između 0% i 150%. Trajanje LTI plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021. Na kraju svake godine, Nadzorni odbor HT-a proglašava ostvarenje ciljeva.

Kao dio Lead to Win Programa 2018, postoji i Share Matching Plan (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere koji obuhvaća skupinu menadžera u Management Grupama MG1 – MG3. Pravo na sudjelovanje u SMP-u i količina dodatnih dionica ovise o individualnom radnom učinku. Sudionici plana kupuju dionice DT-a prije početka plana ("dobrovoljno osobno ulaganje"). Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10 % ("minimalni iznos") i jedne trećine ("maksimalni iznos") bruto iznosa kratkoročnog bonusa (STI) za 2017. isplaćenog u 2018., a određuje ga sudionik plana prilikom prihvatanja ponude. Trajanje SMP-a za 2018. obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2018. do 30. lipnja 2022. godine. Sudionik plana mora zadržati dionice kupljene u sklopu dobrovoljnog osobnog ulaganja, u neprekinutom razdoblju od dana kupovine do završetka plana ("razdoblje zabrane trgovanja dionicama"). Po završetku trajanja plana, sudioniku plana dodjeljuju se besplatne dionice DT-a u broju ovisnom o osobnom učinku sudionika plana. Share matching Plan je obavezan za predsjednika Uprave, a dobrovoljan za članove Uprave. U 2018. godini aktivna su četiri SMP plana; a uz predsjednika Uprave u pojedinim planovima sudjeluju i drugi članovi Uprave (SMP 2015 – 2 člana Uprave, SMP 2016 – 3 člana Uprave, SMP 2017 – 1 član Uprave).

NADZORNI ODBOR

Jonathan Richard Talbot	predsjednik	od 25. travnja 2017. godine
Ivica Mišetić, Ph. D.	zamjenik predsjednika	član od 21. travnja 2008. godine Zamjenik predsjednika od 8. svibnja 2008. godine
Dr. Oliver Knipping	Član	Do 24. travnja 2018. godine
Vesna Mamić	Članica, predstavica radnika	Od 1. siječnja 2016. godine
Damir Grbavac	Član	Od 25. travnja 2012. godine
Dolly Predovic	Članica	Od 29. travnja 2014. godine
Marc Stehle	Član	Od 16. prosinca 2015. godine
Eirini Nikolaidi	Članica	Od 25. travnja 2016. godine
Eva Somorjai-Tamassy	Članica	Od 25. travnja 2017. godine
Tino Puch	Član	Od 24. travnja 2018. godine

Naknade članovima Nadzornog odbora

Društvo je utvrdilo da predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu, dok drugi članovi Nadzornog odbora primaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Član Nadzornog odbora koji je istovremeno predsjednik Revizorskog odbora Nadzornog odbora prima naknadu od 1,5 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethod

nom mjesecu. Član Nadzornog odbora koji je istovremeno član Revizorskog odbora Nadzornog odbora prima naknadu od 1,25 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Članu Nadzornog odbora koji je istovremeno član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora isplaćuje se naknada od 1,25 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DT AG-a, predstavnici DT AG-a ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

Naknade članovima Nadzornog odbora u 2018. godini

Razdoblje u 2018. godini u kojem je isplaćena naknada

		Od	Do	Bruto 1 (kn)
Vesna Mamić	članica NO-a	1. siječnja	31. prosinca	154.286,07
Dolly Predovic	članica NO-a	1. siječnja	31. prosinca	190.046,35
Ivica Mišetić	član NO-a	1. siječnja	31. prosinca	192.857,54
Ukupno				537.189,96

IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA

Na temelju članka 263., stavak 3., i članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima te na temelju članka 31. Statuta Hrvatskog Telekom d.d., Nadzorni odbor društva Hrvatski Telekom d.d. Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (u daljnjem tekstu: »HT d.d.« ili »Društvo«), na dan izdavanja ovoga izvješća u sastavu g. Jonathan Richard Talbot, predsjednik Nadzornog odbora, dr.sc. Ivica Mišetić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, g. Tino Puch, g. Marc Stehle, gđa Eirini Nikolaidi, gđa Éva Somorjai-Tamássy, gđa Dolly Predovic, g. Damir Grbavac i gđa Vesna Mamić, podnosi Glavnoj skupštini sljedeće

IZVJEŠĆE

o obavljenom nadzoru u poslovnoj godini 2018. i rezultatima ispitivanja izvješća vezanih za zaključivanje poslovne godine 2018.

Ovo izvješće sadržajno obuhvaća:

- način na koji je i u kojoj mjeri Nadzorni odbor obavljao nadzor vođenja Društva u poslovnoj godini 2018.,
- rezultate ispitivanja godišnjih financijskih izvješća na dan 31. prosinca 2018. godine, izvješća revizora i prijedloga o upotrebi dobiti,
- rezultate ispitivanja izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2018.,
- rezultate ispitivanja izvješća o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima.

Korporativni profil

Na dan 31. prosinca 2018. godine značajni imatelji dionica u Društvu su kako slijedi.

Većinski vlasnik je Deutsche Telekom Europe B.V. s udjelom od 51,1 posto (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding № 2 GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom AG.).

Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 6,7 posto dionica, a Centar za restrukturiranje i prodaju – CERP, pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom, 2,9 posto dionica Društva. Preostalih 39,3 posto dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske te ostalih domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja.

Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelji s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi (kategorija A i kategorija B) koji u vlasništvu drže 9,1 posto dionica Društva.

Zadnje stanje deset najvećih dioničara Društva može se pronaći na internet stranicama Središnjeg Klirinškog Depozitarnog Društva.

Dionice Društva uključene su u depozitorij Središnjeg Kli-

rinškog Depozitarnog Društva od 12. srpnja 2002. godine.

Dionice Društva na tržištu su Zagrebačke burze od 5. listopada 2007. godine.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova, pet članova koji zastupaju Deutsche Telekom AG, jednog člana kojega su nominirali Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi, dva nezavisna člana i jednog člana kojega je imenovalo Radničko vijeće HT-a d.d. kao predstavnika zaposlenika Društva.

Tijekom 2018. godine sastav Nadzornog odbora Društva mijenjao se na sljedeći način:

Dr. Oliver Knipping podnio je ostavku na članstvo u Nadzornom odboru, s učinkom od 24. travnja 2018. godine.

G. Tino Puch izabran je novim članom Nadzornog odbora, od 24. travnja 2018. godine.

Revizorski odbor

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Marc Stehle, predsjednik, dr.sc. Ivica Mišetić, član, i gđa Eirini Nikolaidi, članica.

Gđa Susanne von Campenhausen podnijela je ostavku s učinkom od 21. travnja 2018. godine.

Gđa. Eirini Nikolaidije imenovana trećom članicom Revizorskog odbora, s početkom od 24. travnja 2018. godine.

U skladu sa člankom 65. Zakona o reviziji, Nadzorni odbor je iz reda članova Nadzornog odbora imenovao tri člana Revizorskog odbora. Sva tri člana Revizorskog odbora su financijski stručnjaci.

Odbor za naknade i imenovanja

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi ovog Odbora su g. Jonathan Richard Talbot, predsjednik, gđa Éva Somorjai-Tamássy, članica, i gđa Dolly Predovic, članica.

Uprava

Na dan izdavanja ovoga izvješća Uprava Društva ima pet članova.

Na današnjoj sjednici, Nadzorni odbor je imenovao g. Ivana Bartulovića glavnim direktorom za ljudske resurse (CHRO), s učinkom od 1. ožujka 2019. godine. Stoga, od 1. ožujka 2019. godine Uprava Društva će imati šest članova.

romjene u sastavu Uprave bile su kako slijedi:

Mandat g. Borisa Batelića, glavnog operativnog direktora za korisničko iskustvo (CCO), istekao je 1. svibnja 2018. godine.

Nadzorni odbor je usvojio novu podjelu nadležnosti između članova Uprave, kojom je ukinuta funkcija glavnog operativnog direktora za korisničko iskustvo (CCO), primjenjivo od 1. svibnja 2018. godine.

Mandat gđe Marije Felkel, glavne direktorice za ljudske resurse (CHRO), istekao je 18. siječnja 2019. godine. Djelokrug ovih direktorskih nadležnosti privremeno je dodan funkciji predsjednika Uprave i glavnog direktora, do 1. ožujka 2019. godine.

Gđa Nataša Rapaić ponovno je imenovana glavnom operativnom direktoricom za privatne korisnike (COO Residential), na sljedeći mandatno razdoblje, s početkom od 1. veljače 2019. godine.

G. Davor Tomašković je podnio ostavku na mjesto predsjednika Uprave i glavnog direktora, od 1. travnja 2019. godine.

G. Konstantinos Nempis imenovan je predsjednikom Uprave i glavnim direktorom, od 1. travnja 2019. godine.

Nadzor obavljen tijekom poslovne godine 2018.

U 2018. godini održano je sedam sjednica te dva odlučivanja glasovanjem izvan sjednice. Jedno je predloženo odlučivanje glasovanjem izvan sjednice u lipnju 2018. godine zatvoreno budući da se jedna članica Nadzornog odbora usprotivila takvom odlučivanju, te je nedugo nakon održana sjednica.

Nadzorni je odbor nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovnikom o radu Nadzornog odbora.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, podrobnije se raspravljalo o sljedećim važnim pitanjima, a Nadzorni je odbor dao odgovarajuće prethodne suglasnosti, kada je to bilo potrebno, i preporuke:

- Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, podrobnije se raspravljalo o sljedećim važnim pitanjima, a Nadzorni je odbor dao odgovarajuće prethodne suglasnosti, kada je to bilo potrebno, i preporuke:
- Zatvaranju transformacijskog programa Horizont 2017 i pokretanju strateškog programa Skyline 2018, s naglaskom na rastu;
- Pokretanju novih inovativnih usluga i NB-IoT mreže, čime se HT nastavlja pozicionirati kao tehnološki lider na tržištu;
- Razvoju strateškog programa HT-a za razdoblje od 2018. do 2022. godine pod nazivom „#GROWHT” i pokretanju strateškog programa Skyline 2019 s kontinuiranim naglaskom na rast i transformaciju Društva, to jest, daljnje pojednostavljenje portfelja proizvoda, digitalizaciju korisničkog iskustva, transformaciju poslovnih funkcija i povećanje zadovoljstva zaposlenika;

- Kontinuiranim investicijama u modernizaciju nepokretne pristupne mreže i pokretne radijske i transportne mreže te u proširenje kapaciteta pokretne jezgrene i pristupne mreže; projektu modernizacije agregacijske mreže na cijelom području Republike Hrvatske;
- Rezultatima P3 mjerenja – osvajanju međunarodnog nezavisnog priznanja za mobilnu mrežu najbolje kvalitete, drugu godinu za redom, u podatkovnom i korisničkom segmentu u Hrvatskoj;
- Kontinuiranom povećanju brzina u optičkoj mreži, povećanju brzina u pokretnoj mreži, povećanju pokrivenosti kućanstava 4G mrežom i pristupom sljedeće generacije (NGA), te povećanju kapaciteta i stabilnosti transportne mreže;
- Nastavku programa BITT (Poslovna i IT transformacija), koji uključuje veliki zahvat u sustave i portfelj usluga HT-a, kako bi se HT pozicionirao kao predvodnik po korisničkom iskustvu; Inicijativama usmjerenim na povećanje zadovoljstva korisnika i zadovoljstva zaposlenika i postignutim rezultatima;
- Postignućima i izazovima Ljudskih Resursa, planovima i aktivnostima, sustavu upravljanja učinkom, HT kulturi, itd.;
- Temama vezanim za korporativno upravljanje i članstvo u Upravi, kao što je gore opisano;
- Prijedlozima za Glavnu skupštinu;
- Poslovnim rezultatima Crnogorskog Telekom A.D. i rezultatima sinergijskih projekata, koji su rezultirali stabilizacijom glavnih financijskih pokazatelja u 2018. godini;
- Poslovnim planovima za 2019. godinu i nadalje;
- Izvješćima Odbora za naknade i imenovanja i prijedlozima o postavljanju ciljeva i evaluaciji postignutih ciljeva Društva i menadžmenta te prijedlozima naknada članovima Uprave;
- Sastavu Revizorskog odbora i njihovim izvješćima;
- Procedurama za angažiranje usluga vanjskih revizora;
- Trendovima na tržištu kapitala i trajnim obvezama Društva nakon uvrštenja dionica na Zagrebačkoj burzi;
- Prijenosu poslovnih udjela i dionica HT-a d.d. u društvima kćerima sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na HT-ovo društvo kćer HT holding d.o.o. u ožujku 2018. godine, omogućujući lakše upravljanje imovinom i implementirajući dugoročnu strategiju upravljanja svim društvima kćerima. Ovaj prijenos je dovršen promjenom naziva društva kćeri M-Tele d.o.o. u HT holding d.o.o.;
- Provedbi programa stjecanja vlastitih dionica na Zagrebačkoj burzi tijekom 2018. godine i povlačenju 218.471 stečene vlastite dionice u ožujku 2018. godine, bez smanjenja temeljnog kapitala, u skladu s ovlaštenjem Glavne skupštine;
- Odobrenju transakcije prodaje poslovanja električnom energijom kupcu RWE Hrvatska d.o.o.;
- Odobrenju za stjecanje evotv usluge, provedeno putem kupnje 100% udjela u društvu HP Produkcija d.o.o., kao dio HT-ove strategije rasta kroz poboljšanje svoje pozicije na rastućem PayTV tržištu. Zaključenje transakcije ovisi o regulatornim odobrenjima, koja još nisu izdana na dan izdavanja ovog Izvješća¹;
- Financijskim rezultatima Društva u 2018. godini.

U 2018. godini Revizorski odbor održao je jednu izvanrednu sjednicu i četiri redovne sjednice i dva odlučivanja glasovanjem izvan sjednice, te raspravljao o raznim pitanjima, a poglavito o

¹ U veljači 2019. godine HAKOM je odobrio HT-u preuzimanje HP Produkcije d.o.o., čime je omogućeno zaključenje transakcije.

sljedećemu:

- zaključivanju 2017. godine za HT d.d. i HT Grupe;
- kvartalnim financijskim rezultatima HT-a d.d. i HT Grupe;
- izvješću vanjskih revizora;
- izvješćivanju o rizicima za HT d.d. i HT Grupe;
- izvješćima Povjerenika za usklađenost poslovanja;
- provedbi i učinkovitosti interne kontrole nad financijskim izvješćivanjem;
- optimizaciji sustava unutarnjih kontrola;
- provedbi Godišnjeg programa revizije za 2018. godinu;
- nadzoru nad realizacijom revizijskih mjera;
- kreiranju Godišnjeg programa revizija za 2019. godinu;
- ažuriranoj Povelji unutarnje revizije.

Revizorski odbor zaključuje da u odnosu na financijsko izvješćavanje, upravljanje rizikom, sustav upravljanja usklađenošću poslovanja, angažman unutarnje i vanjske revizije nema naznaka da sustav unutarnje kontrole ne funkcionira učinkovito.

Rezultati ispitivanja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima

Uprava je Nadzornom odboru dostavila revidirano Izvješće Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima (Izvješće ovisnog društva), sastavljeno prema člancima 474. i 497. Zakona o trgovačkim društvima i prema načelima savjesnoga i istinitog polaganja računa.

Prema mišljenju Uprave odnosi povezanih društava u poslovnoj (kalendarskoj) godini 2018., ostvareni ugovornim povezivanjem i drugim poduzetim pravnim radnjama, protekli su u okvirima uobičajenih poslovnih i poduzetničkih odnosa, u skladu s standardnim uvjetima i primjenom uobičajenih cijena.

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb, revizor Društva, izvijestio je o rezultatima svojeg pregleda gore navedenog Izvješća u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja 3000 „Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija“ i izdao nemodificirano mišljenje o reviziji gore navedenog Izvješća te dao sljedeću izjavu:

Izjava neovisnih revizora

„Temeljem našeg izvršenog rada, ništa nam nije skrenulo pozornost što bi uzrokovalo da povjerujemo kako Izvješće o odnosima Društva s povezanim društvima za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. nije u skladu s knjigama i evidencijama Društva, u svim materijalno značajnim odrednicama, kako zahtijevaju kriteriji navedeni u članku 497. hrvatskog Zakona o trgovačkim društvima“.

Nadzorni odbor nema primjedbi na rezultate revizorskog ispitivanja i izjavu Uprave, kao što je navedeno gore.

Nadzorni odbor izjavljuje da je Društvo, prema okolnostima koje su

bile poznate u trenutku poduzimanja pravnih poslova i radnji naznačenih u navedenom Izvješću Uprave, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu, bez nastupa štete za Društvo.

Rezultati ispitivanja godišnjih financijskih izvješća i izvješća revizora, Izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2018. i prijedloga o uporabi dobiti

Nadzorni odbor izdao je nalog revizoru Društva, tvrtki PricewaterhouseCoopers, za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća za 2018. godinu.

Nadzorni odbor utvrđuje, nakon razmatranja revidiranih financijskih izvješća za poslovnu godinu 2018. godinu, da je Društvo u 2018. godini djelovalo u skladu sa zakonom, s aktima Društva i odlukama Glavne skupštine te da su godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva. Nadzorni odbor nema primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih financijskih izvješća za poslovnu godinu 2018.

Nadzorni odbor nema primjedbi na revidirana financijska izvješća koja je dostavila Uprava te daje suglasnost na dostavljena revidirana financijska izvješća. Uprava je obaviještena o danoj suglasnosti Nadzornog odbora na godišnja financijska izvješća Društva i konsolidirana financijska izvješća HT Grupe za poslovnu godinu 2018. na sjednici Nadzornog odbora. Navedena financijska izvješća se smatraju usvojenima od Uprave i Nadzornog odbora te će se predočiti Glavnoj Skupštini.

Nadzorni odbor razmotrio je godišnje izvješće o stanju poslovanja za poslovnu godinu 2018. te nema primjedbi na dostavljeno izvješće. Nadalje, Nadzorni odbor nema primjedbi na izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja danu u okviru gore navedenog Izvješća. Nadzorni odbor nema primjedbi na navode iznesene u odgovorima na priloženi upitnik koji se ispunjava sukladno zahtjevu Zagrebačke burze, te ističe da su odgovori na ovaj upitnik prema njihovom najboljem saznanju istiniti u cijelosti.

Nadzorni je odbor mišljenja da prijedlog Uprave o upotrebi dobiti odgovara rezultatima poslovanja, da je u funkciji plana poslovanja za tekuću godinu, da štiti interese Društva i dioničara te da je u skladu s propisima Republike Hrvatske.

Stoga Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog Uprave o upotrebi neto dobiti iz 2018. godine, i to da se dio neto dobiti u iznosu od 568.536.829,00 kuna upotrijebi za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 7,00 kuna po dionici a preostali dio neto dobiti u iznosu od 422.123.890,25 kuna, upotrijebi za povećanje temeljnog kapitala društva.

Nadzorni odbor također daje suglasnost na prijedlog Uprave

da se dio zadržane neto dobiti iz prethodnih godina u iznosu od 243.658.641,00 kuna upotrijebi za isplatu dodatne dividende dioničarima, u iznosu od 3,00 kune po dionici.

Nadzorni odbor također daje suglasnost na prijedlog odluke o povećanju temeljnog kapitala bez izdavanja novih dionica, razmjernim povećanjem udjela svih izdanih dionica u u temeljnom kapitalu Društva, i na odgovarajući prijedlog izmjene Statuta u odnosu na predloženo povećanje temeljnog kapitala.

Svi navedeni prijedlozi odluka će se uputiti Glavnoj skupštini Društva na odlučivanje kao zajednički prijedlozi Uprave i Nadzornog odbora.

Sažetak

Uprava Društva redovito je izvješćivala Nadzorni odbor o poslovanju Društva, stanju imovine i obveza, o prihodima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanima za vođenje poslova Društva.

Nadzorni je odbor analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provođenje temeljnih ciljeva poslovne politike Društva za 2018. godinu.

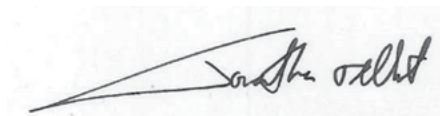
Analizirajući izvješća Uprave Društva te prateći kretanje glavnih financijskih pokazatelja, ocijenjeno je da su ciljevi postavljeni za 2018. godinu ispunjeni. Financijska očekivanja su ostvarena, te je Društvo zabilježilo dobre financijske rezultate, uz rast prihoda, EBITDA-e i neto dobiti na godišnjoj osnovi i nastavljena značajna ulaganja u mrežnu infrastrukturu, s fokusom na modernizaciju nepokretne pristupne mreže slijedeće generacije (NGA) i pokretne radijske i transportne mreže, povećanje kapaciteta za širokopojasni pristup internetu, korisničko iskustvo i povećanje konkurentnosti. Rastu prihoda pridonijeli su snažni rezultati u segmentu pokretnih komunikacija, kontinuirani rast prihoda od sistemskih rješenja, nadoknađujući manju realizaciju prihoda od nepokretnih telekomunikacija, te također zahvaljujući konsolidiranom doprinosu društava kćeri, članica HT Grupe.

Rezultati strateškog programa Skyline 2018 vidljivi su u uspješno isporučenoj strategiji rasta i ostvarenim planiranim rezultatima u područjima Core poslovanja, Non-Core poslovanja, Digitalizacije i Data Equity.

HT Grupa zadržala je vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2018. godini, uspješno odgovarajući tržišne izazove i stalno jačanje pritiska konkurencije.

Ovo Izvješće će se dostaviti Glavnoj skupštini Društva.

Jonathan Richard Talbot,
predsjednik Nadzornog odbora

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Hrvatski Telekom d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo), u skladu s člankom 250.b stavak 4. i 5. i člankom 272.p Zakona o trgovačkim društvima («Narodne novine», broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00 – Odluka USRH, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13 i 110/15), daje Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja.

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Zagrebačke burze d.d. Zagreb koji se primjenjuje od 1. siječnja 2011. godine, a objavljen je na internetskim stranicama Burze (www.zse.hr) i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (www.hanfa.hr).

Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u danom trenutku nije praktična. Spomenute iznimke su sljedeće:

- Društvo ne osigurava opunomoćenike onim dioničarima Društva koji to iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti učiniti sami, koji su dužni glasovati na Glavnoj skupštini sukladno uputama dioničara, a bez posebnih troškova za te dioničare. Dioničari koji nisu u mogućnosti sami glasovati trebali bi po vlastitom nahođenju odrediti prikladne opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama (točka 2.5.).
- Na prethodnim Glavnim skupštinama dioničarima nije bilo omogućeno sudjelovanje upotrebom sredstava moderne komunikacijske tehnologije, to jest, sudjelovanje na daljinu u stvarnom vremenu održavanja Glavne skupštine. Takvo sudjelovanje će biti primijenjeno u budućnosti, ako će to zahtijevati budući propisi (točka 2.6.).
- Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova, no dva od devet članova Nadzornog odbora su nezavisni članovi (točka 4.2.).
- Naknada članova Nadzornog odbora utvrđena je prema prosječnoj neto plaći zaposlenika, a ne prema doprinosu uspješnosti Društva (točka 4.7.).
- Odbor za naknade i imenovanja nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. Jedan od tri člana Odbora za naknade i imenovanja je nezavisni član Nadzornog odbora (točka 4.12.1. i 4.12.2.).
- Revizorski odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova Nadzornog odbora. U skladu sa člankom 65. Zakona o reviziji, Nadzorni odbor iz reda članova Nadzornog odbora imenuje tri člana Revizijskog odbora. Od tri člana Revizorskog odbora jedan je nezavisni član Nadzornog odbora. Sva tri člana Revizorskog odbora su financijski stručnjaci (točka 4.12.3.).
- Nadzorni odbor nije izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju (točka 4.16.).
- Članovi Uprave imaju pravo na naknadu određenu temeljem Globalnih smjernica za naknade menadžerima i Politike Grupe „Dijalog o učinku“ za članove Uprave, usvojenih od strane Nadzornog odbora. Naknada koju primaju članovi Nadzornog odbora je određena odlukom Glavne skupštine te utvrđena prema prosječnoj neto plaći zaposlenika Društva. Izjava o politici nagrađivanja Uprave i Nadzornog odbora nije sastavljena zasebno, ali su detaljni podaci o svim naknadama i drugim primanjima svakog člana Uprave i Nad-

zornog odbora objavljeni u okviru Godišnjeg izvješća kao i opis same politike (točka 6.3.).

Unutarnji nadzor i upravljanje rizicima

Glavne odgovornosti Revizorskog odbora Nadzornog odbora su priprema i nadzor provedbe odluka Nadzornog odbora vezano uz kontroling, podnošenje izvješća i reviziju unutar HT-a d.d. i HT Grupe. Revizorski odbor nadgleda provođenje revizija u Društvu (unutarnjih i vanjskih), raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili Rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Revizorski odbor odgovoran je za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

Revizorski odbor ovlašten je:

- tražiti potrebne informacije i ostalu dokumentaciju od strane menadžmenta i viših rukovoditelja u Društvu te vanjskih suradnika;
- sudjelovati na sastancima koji se održavaju u Društvu, a koji se odnose na pitanja koja su u djelokrugu aktivnosti i odgovornosti Revizorskog odbora;
- imenovati savjetnike Revizorskog odbora na stalnoj osnovi ili od slučaja do slučaja, ako bude potrebno;
- pribaviti, na trošak Društva, vanjske pravne ili druge neovisne stručne savjete o bilo kojem pitanju iz njegova djelokruga, ukoliko je takav savjet potreban radi ispunjenja djelokruga aktivnosti i odgovornosti Revizorskog odbora.

Korporativna unutarnja revizija Društva izvršava funkciju neovisne revizije i kontrole u ime Uprave Društva i informira menadžere kroz sveobuhvatna izvješća o provedenoj reviziji (nalazi i prijedlozi poboljšanja). U srpnju 2017. godine Uprava je usvojila ažuriranu Povelju unutarnje revizije, strateški dokument za provođenje unutarnje revizije koji definira okvir rada i glavna načela koja se koriste u radu unutarnje revizije u HT-u d.d. i HT grupi. Zadnje ažuriranje Povelje unutarnje revizije je obavljeno u svibnju 2018. godine.

Glavni zadaci Unutarnje revizije, definirani Poveljom unutarnje revizije, su procjenjivanje:

- Je li identifikacija i upravljanje rizicima vezanim uz ostvarenje strateških ciljeva HT-a d.d. i HT Grupe, odgovarajuća.
- Jesu li aktivnosti službenika, direktora, zaposlenika i ugovornih strana u skladu s politikama i procedurama HT-a d.d. i HT Grupe kao i nadležnim zakonima, regulativom i standardima upravljanja.
- Jesu li rezultati aktivnosti ili programa u skladu s utvrđenim ciljevima.
- Izvršavaju li se aktivnosti ili programi učinkovito i djelotvorno.
- Jesu li uspostavljeni procesi i sustavi koji omogućuju usklađenosti s politikama, procedurama, zakonima i propisima koji bi mogli značajno utjecati na HT d.d. i HT Grupu.
- Jesu li informacije i sredstva koja se koriste za prepoznavanje, mjerenje, analizu, klasifikaciju i prijavljivanje takvih

podataka pouzdana i imaju li integritet.

- Stječu li se resursi i imovina na ekonomičan način, koriste li se učinkovito i štite li se na odgovarajući način.

Značajni imatelji dionica u društvu

Na dan 31. prosinca 2018. godine značajni imatelji dionica u Društvu su kako slijedi:

- Većinski vlasnik je Deutsche Telekom Europe B.V. s udjelom od 51,1 posto (Deutsche Telekom Europe B.V. je društvo u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. čiji je stopostotni vlasnik Deutsche Telekom Europe Holding GmbH (prethodnog naziva T-Mobile Global Holding № 2 GmbH). Deutsche Telekom Europe Holding GmbH je u stopostotnom vlasništvu Deutsche Telekom AG.).
- Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 6,7 posto dionica Društva.
- Centar za restrukturiranje i prodaju – CERP Republike Hrvatske (pravni slijednik Agencije za upravljanje državnom imovinom) posjeduje 2,9 posto dionica Društva.
- Preostalih 39,3 posto dionica je u vlasništvu građana Republike Hrvatske, domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja.

Među privatnim i institucionalnim ulagateljima kao ulagatelji s najvećim vlasničkim udjelom nalaze se Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi. Na dan 31. prosinca 2018. godine Raiffeisen obvezni mirovinski fondovi (kategorija A i kategorija B) posjeduju 9,1 posto dionica Društva.

Zadnje stanje deset najvećih dioničara Društva može se pronaći na internetskim stranicama Središnjeg klirinškog Depozitarnog Društva (u pretraživaču potrebno upisati oznaku HT-R-A).

G. Davor Tomašković, predsjednik Uprave Hrvatskog Telekom d.d., posjeduje ukupno 1.069 dionica, g. Boris Batelić, član Uprave Hrvatskog Telekom d.d. do 30.04.2018., posjeduje ukupno 1 dionicu, g. Saša Kramar, član Uprave Hrvatskog Telekom d.d., posjeduje ukupno 219 dionica i g. Damir Grbavac, član Nadzornog odbora Hrvatskog Telekom d.d., posjeduje ukupno 69 dionica.

Imenovanje i djelovanje članova uprave i izmjena statuta

Članove Uprave i njezinog predsjednika imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Njihov mandat traje najviše do pet godina nakon čega mogu biti iznova imenovani. Uprava se sastoji od pet do sedam članova. Trenutni sastav Uprave obuhvaća šest pozicija: Predsjednik Uprave i glavni direktor; Član Uprave i glavni direktor za financije (CFO); Član Uprave i glavni operativni direktor za privatne korisnike (COO Residential); Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike (COO Business); Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije (CTIO) i Član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO).

Društvo pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge, organizirano u dvije poslovne jedinice, Poslovnu jedinicu za privatne korisnike i Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike.

Za predlaganje Glavnoj skupštini izmjena Statuta, Upravi je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora.

Ovlaсти članova uprave

Prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost, pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Društva s tim da je za određena pitanja i odluke potrebna suglasnost Nadzornog odbora. Društvo mogu zastupati bilo koja dva člana Uprave zajedno.

Uprava je ovlaštena odlukama Glavne skupštine iz 2009., 2010., 2011. i 2016. godine (ovlaštenje vrijedi do 21. travnja 2021. godine) stjecati dionice Društva. Nadzorni odbor je dao prethodnu suglasnost za početak procesa stjecanja i raspolaganja dionicama Društva u skladu sa ovlaštenjem danim gore navedenim odlukama Glavne skupštine. Navedenim odlukama Glavne skupštine Uprava Društva također je ovlaštena postupiti prema članku 352. stavak 3. točka 3. Zakona o trgovačkim društvima i povući dionice bez nominalnog iznosa bez smanjenja temeljnog kapitala u kojem slučaju dolazi do povećavanja udjela preostalih dionica u temeljnom kapitalu.

Uprava je u 2012. godini usvojila Program otkupa vlastitih dionica u svrhu realizacije dugoročnog plana stimulacije višeg menadžmenta, Plana dodjele vlastitih dionica, koji se u to vrijeme primjenjivao samo na predsjednika Uprave kao člana grupe poslovnih lidera (BLT) unutar Deutsche Telekom Grupe.

Društvo je na Zagrebačkoj burzi u svibnju 2012. godine kupilo 1.931 vlastitu dionicu i u svibnju 2013. godine 2.000 vlastitih dionica, za potrebe implementacije gore opisanoga Plana dodjele dionica.

Plan dodjele vlastitih dionica pokrenut 2012. godine završio je 2016. godine, a Plan dodjele vlastitih dionica pokrenut 2013. godine završio je 2017. godine. Prema uvjetima sudjelovanja u Planu, s obzirom na činjenicu završetka rada u HT-u 31. prosinca 2013., i nastavkom rada u DT Grupi do 31. prosinca 2015. godine, g. Ivica Mudrinić stekao je pravo na jednu polovinu od ukupnog broja vlastitih dionica kupljenih u 2012. godini (u 2012. godini kupio je 1.931 dionicu HT-a) te na jednu četvrtinu od ukupnog broja vlastitih dionica kupljenih u 2013. godini (u 2013. godini kupio je 2.000 dionica HT-a). Sukladno tome, u prosincu 2016. godine izvršen je prijenos 965 vlastitih dionica te u prosincu 2017. godine prijenos 500 vlastitih dionica na skrbnički račun g. Mudrinića. Ovim zadnjim prijenosom dionica Plan dodjele vlastitih dionica je zatvoren, a Društvo je u cijelosti ispunilo sve svoje obveze prema gospodinu Mudriniću temeljem ovog Plana. Nakon zatvaranja Plana dodjele vlastitih dionica, a sukladno uvjetima sudjelovanja

u Planu, Društvu je preostalo na raspolaganju 2.466 stečenih vlastitih dionica.

U lipnju 2017. godine pokrenut je Program otkupa vlastitih dionica, temeljem gore navedenog ovlaštenja Glavne skupštine, s početkom od 3. srpnja 2017. te trajanjem do 20. travnja 2021. godine. Najveći broj dionica koji se namjerava steći jest 2.500.000, dok najviši novčani iznos dodijeljen Programu iznosi 500.000.000 kuna.

Do 31. prosinca 2017. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo ukupno 216.005 vlastitih dionica, koje čine 0,26 % temeljnog kapitala. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 37.569.685,53 kuna.

Društvo je na dan 31. prosinca 2017. godine posjedovalo ukupno 218.471 vlastitu dionicu, uključujući vlastite dionice preostale nakon gore opisanoga Plana dodjele vlastitih dionica.

Tijekom 2018. godine, Društvo je nastavilo s provedbom Programa otkupa vlastitih dionica.

U ožujku 2018. godine, Društvo je povuklo 218.471 stečenu vlastitu dionicu bez nominalnog iznosa, bez smanjenja temeljnog

kapitala. Time se ukupan broj dionica sa 81.888.535 dionica smanjio na 81.670.064 dionice bez nominalnog iznosa, pri čemu se povećava udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu. Podatak o novom broju dionica usklađen je u Statutu Društva.

Tijekom 2018. godine, Društvo je na Zagrebačkoj burzi kupilo daljnjih 450.517 vlastitih dionica, koje čine 0,55% temeljnog kapitala, to jest, HT na dan 31. prosinca 2018. godine posjeduje ukupno 450.517 vlastitih dionica. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica Društvo je dalo protuvrijednost u iznosu od 71.062.380,96 kuna.

Sastav i djelovanje nadzornog odbora

Nadzorni odbor sastoji se od devet članova. Osam članova izabire Glavna skupština, a jednoga imenuje Radničko vijeće kao predstavnik zaposlenika Društva. Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova Uprave te za nadzor nad vođenjem poslova Društva. Za pojedine velike ili neuobičajene transakcije poput velikih kapitalnih ulaganja, dugoročno zaduživanje ili važna imenovanja potrebna je suglasnost Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor je osnovao Odbor za naknade i imenovanja i Revizorski odbor.

GOSPODARSKO OKRUŽENJE

Dobri rezultati HT Grupe u 2018.

Usprkos konkurentskim pritiscima HT Grupa uspješno je odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2018.

Gospodarsko okruženje

Procjenjuje se da je stvarni rast BDP-a u Hrvatskoj iznosio 2,7% u 2018. Očekuje se da će privatna potrošnja ostati glavni pokretač rasta, potpomognuta sjajnom turističkom sezonom, stabilnom vanjskom potražnjom i jednostavnom monetarnom politikom. Privatna potrošnja ne temelji se samo na prelijevanjima iz područja turizma i „groznici Svjetskog kupa“, već građani ostvaruju koristi

i od većih stvarnih plaća (+4% u odnosu na prošlu godinu povrh 2,5% rasta zaposlenosti), restrukturiranja, smanjenja poreza i doznačivanja.

Zabilježena stopa nezaposlenosti nastavila se smanjivati tijekom 2018. kao rezultat veće zaposlenosti i stalnog trenda iseljavanja. Procijenjena prosječna stopa nezaposlenosti za 2018. mogla bi dosegnuti 9,9%, pri čemu je prijavljena prosječna stopa nezaposlenosti za 2017. iznosila 12,1%.²

Najnovije veliko povećanje cijena u području energetike i turizma dovelo je do inflacije koja u prosjeku iznosi 1,6% vrijednosti indeksa potrošačkih cijena (CPI) za 2018.²

PREGLED HRVATSKOG TRŽIŠTA

Hrvatsko tržište, koje je u velikoj mjeri zasićeno, i dalje se prilagođava učincima sve veće dostupnosti ugovornih ponuda s različitim tarifnim paketima te rastuće popularnosti atraktivnih uređaja / pametnih telefona i dodatnih (OTT – over the top) usluga. Procjenjuje se da je stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju 2018. dosegla 123,1%. Društvo je zadržalo vodeći položaj na tržištu uz procijenjeni udio od 45,4% prema broju SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju 2018.

Zabilježen je daljnji pad ukupnog broja poslanih SMS-a na godišnjoj osnovi za 12,7% u prvih devet mjeseci 2018. Ukupni širokopojasni promet povećao se na godišnjoj osnovi za 32,0% u prvih devet mjeseci 2018. U istom razdoblju ukupni broj minuta upotrebe (MOU) na tržištu pokretnih telekomunikacija dodatno se povećao na godišnjoj osnovi za 1,8%.³

Negativan trend za upotrebu govornih usluga u nepokretnoj mreži rezultirao je smanjenjem broja minuta odlaznih poziva za 8,6% na godišnjoj osnovi u prvih devet mjeseci 2018.³

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) izvijestila je da je na kraju rujna 2018. broj širokopojasnih priključaka u nepokretnoj mreži iznosio 1,1 milijun. Rast broja priključaka za FTTx (11,5%), bežični pristup u nepokretnoj mreži (49,0%) i kabelski širokopojasni pristup (4,6%) na godišnjoj osnovi doveo je do rasta ukupnog broja priključaka na tržištu širokopojasnog pristupa u nepokretnoj mreži (2,6%).³ Telekomunikacijski operatori znatno ulažu u područja primjene FTTH-a te napredne tehnologije i inovativne usluge.

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnja ulaganja u infrastrukturu i inovativne usluge kako bi zadržala vodeći položaj u Hrvatskoj. Na kraju 2018. HT Grupa imala je 618 tisuća široko-

pojasnih pristupnih linija.

Hrvatsko tržište plaćene televizije nastavilo je rasti u 2018. te je na kraju rujna 2018. dosegla brojka od 845 tisuća korisnika (rast od 3,3% na godišnjoj razini).⁴

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih telekomunikacija potražnja alternativnih operatora za infrastrukturnim uslugama uglavnom je fokusirana na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) smanjio se za 1,8% na 129 tisuća na kraju 2018. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga smanjio se u odnosu na prethodno razdoblje jer su se operatori u većoj mjeri služili vlastitom infrastrukturom. Broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojasne usluge (NBSA) i vlastitu infrastrukturu operatora. Kao rezultat, na kraju 2018. bilo je 121 tisuća ULL pristupa i 53 tisuće WLR-a.

IT tržište

Hrvatsko IT tržište nastavilo je rasti u 2018. procijenjenom godišnjom stopom rasta od 5,7%.⁵ Sva tri segmenta IT tržišta pridonose njegovu rastu: IT usluge s procijenjenim godišnjim rastom za 10,7%, softver s procijenjenim rastom za 7,3% i hardver s 2,6%. HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge uz strateški fokus na usluge u oblaku i upravljane usluge.

³ Izvor: tromjesečna izvješća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

⁴ Izvor: tromjesečna izvješća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

⁵ Izvor: IDC Adriatics, srpanj 2018.

REGULATORNI PREGLED

Postupak izmjene Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta

9. studenoga 2018. godine HAKOM je objavio da pokreće postupak izmjene Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 152/11, 151/14, 95/17) i pozvao zainteresirane da daju prijedloge izmjena pojedinih odredbi. Javni poziv je bio otvoren do 6. prosinca 2018. godine. HT je dostavio HAKOM-u prijedloge izmjena Pravilnika.

Nove runde analiza mjerodavnih tržišta elektroničkih komunikacija

U 2018. godini HAKOM je započeo postupke provođenja analiza pojedinih reguliranih mjerodavnih tržišta elektroničkih komunikacija:

- tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koje se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište
- tržište veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji
- tržište veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji
- tržište veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži
- tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji
- tržište veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji
- tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova.

Dovršetak analiza i donošenje konačnih odluka HAKOM-a očekuje se u prvom i drugom kvartalu 2019. godine.

Smanjenje godišnjih naknada za uporabu radio-frekvencijskog spektra (RF spektar) u mobilnoj mreži

Nadležno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture usvojilo je 15. prosinca 2017. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra (dalje u tekstu: Pravilnika o naknadama), kojima je sma-

njena godišnja naknada za uporabu RF spektra u mobilnoj mreži za jednu trećinu trenutne godišnje naknade.

Predmetne Izmjene Pravilnika o naknadama stupile su na snagu 19. prosinca 2017. Nakon izmjena iz prosinca 2017. godine, Ministarstvo je u 2018. godini usvojilo dvije dodatne izmjene predmetnog Pravilnika, 23. lipnja, ukidanje i smanjenje naknada za korištenje pojedinih radiofrekvencijskih spektara i 9. studenoga 2018. godine, smanjenje godišnje naknade za korištenje radio-frekvencijskog spektra u mobilnim mrežama za dodatnih 50%.

Usvojen novi regulatorni okvir za elektroničke komunikacije na razini Europske unije

17. prosinca 2018. godine na razini Europske unije objavljen je novi regulatorni okvir – Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. godine o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija i Uredba (EU) 2018/1971 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. godine o osnivanju Tijela Europskih regulatora za elektroničke komunikacije (BEREC) i Agencije za potporu BEREC-u (Ured BEREC-a), izmjeni Uredbe (EU) 2015/2120 i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 1211/2009.

Države članice Europske unije obvezne su prenijeti direktivu u nacionalno zakonodavstvo u roku od dvije godine od njezine objave dok se uredbom, koja se izravno primjenjuje u državama članicama Europske unije, određuju maksimalne maloprodajne cijene međunarodnih poziva unutar Europske unije (0,19 € / min) i SMS poruka (0,06 € / SMS), a koje su države članice Europske unije obvezne primjenjivati od 15. svibnja 2019. godine.

Izmjena metodologije istiskivanja marže (Margin Squeeze Methodology – MST)

17. prosinca 2018. godine HAKOM je otvorio javni poziv za dostavu komentara o važećoj Metodologiji testa istiskivanja marže. Javni poziv traje do 5. veljače 2019. godine. Ovisno o pristiglim komentarima, HAKOM će u odgovarajućem postupku odlučiti o eventualnim izmjenama postojeće Metodologije.

PROMJENE U IZVJEŠĆIVANJU

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je 2014. dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekoma na temelju prijedloga za financijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekoma u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida“ između zaposlenika Optima Telekoma i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekoma, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o financijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tome, konsolidiraju se samo financijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekoma nefinancijski ključni pokazatelji učinka ne konsolidiraju u rezultatima Grupe.

U siječnju 2017. godine, HT je kupio Crnogorski Telekom koji je konsolidiran u financijskim rezultatima HT Grupe počevši od 2017. godine. Operativna obilježja koja se odnose na ostvarivanje nefinancijskih ključnih pokazatelja uspješnosti prikazana su na sljedećim stranicama bez konsolidacijskog utjecaja Crnogorskog Telekoma u 2017. i 2018. godini. Utjecaj Crnogorskog Telekoma na nefinancijske ključne pokazatelje uspješnosti prikazan je u posebnoj poglavlju.

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima. Grupa je iskoristila opciju za pojednostavnjenu prvu primjenu, odnosno ugovori koji nisu okončani do 1. siječnja

2018. obračunavaju se kao da su priznati u skladu s MSFI-jem 15 od samog početka. Kumulativni učinak proizišao iz prijelaza priznat je kao prilagodba početnog stanja vlasničke glavnice u godini prve primjene. Računovodstveni učinci prelaska na novi standard izravno su priznati u vlasničkoj glavnici, dok se jedini učinci na dobit ili gubitak u 2018. odnose na promjene u trenutku realizacije prihoda i rashoda.

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 9 Financijski instrumenti. Standard MSFI 9 prvenstveno utječe na HT-ovo financijsko izvješćivanje klasifikacije i mjerenja vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju prema MRS 39 s učinkom na mjerenje fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. U skladu s MSFI 9, vlasnički instrumenti mjere se kao fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s učincima mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez reklasifikacije u dobit ili gubitak kumulativnih dobitaka i gubitaka od prodaje (opcija ostala sveobuhvatna dobit). Grupa je usvojila opći model očekivanih kreditnih gubitaka za zajmove, dužničke instrumente iskazane po amortiziranom trošku i dužničke instrumente iskazane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Grupa je priznala učinke općeg modela očekivanih kreditnih gubitaka od prve primjene MSFI 9 u kapitalu. Grupa je usvojila pojednostavnjeni model očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu (koji su prvi put priznati nakon 1. siječnja 2018. u skladu s MSFI 15), što je u nekim slučajevima dovelo do ranijeg priznavanja umanjenja vrijednosti.

u milijunima kuna	2018. izještено	2018 bez utjecaja MSFI15
Prihod	7.783	7.715
Troškovi redovnog poslovanja	4.819	4.856
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	3.186	3.080

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA - HT GRUPA (UKLJUČEN CRNOGORSKI TELEKOM)

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	7.756	7.783	0,4%
Pokretne telekomunikacije	3.305	3.450	4,4%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	927	809	-12,7%
Širokopojasni pristup i TV	1.493	1.411	-1,9%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	369	318	-13,8%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	835	878	5,1%
Sistemska rješenja	731	801	9,6%
Razno	151	118	-22,0%
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.138	3.186	1,5%
Jednokratne stavke	151	55	-63,7%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.986	3.131	4,8%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.118	1.401	25,4%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	863	1.061	22,9%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40,5%	40,9%	0,5 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38,5%	40,2%	1,7 p.p.
Marža EBIT-a	14,4%	18,0%	3,6 p.p.
Marža neto dobiti	11,1%	13,6%	2,5 p.p.
BILANCA	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.694	3,0%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	5.337	-0,3%
UKUPNA IMOVINA	15.738	16.031	1,9%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	13.208	5,1%
Ukupne dugoročne obveze	737	498	-32,5%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.326	-4,2%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	16.031	1,9%
NOVČANI TIJEK	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.691	2.345	-12,9%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.215	-1.368	-12,6%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-981	-992	-1,1%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.152	3.137	-0,5%

INVESTICIJE	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.885	1.826	-3,1%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	24,3%	23,5%	-0,8 p.p.
BROJ ZAPOSLENIKA	31. pro. 2017.	31. pro 2018.	% promjene 18./17.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	5.110	5.447	6,6%

Glavna postignuća HT Grupe

Uloženi su znatni naponi kako bi se zadržao vodeći položaj na tržištu

- HT je uspio zadržati vodeći položaj na tržištu pokretnih telekomunikacija sa stabilnim procijenjenim udjelom od 45,4%.
- Magenta1 imala je 191 tisuću potrošačkih kućanstava (tri tromjesečja 2018.: 168), dok je u području poslovnih korisnika bilo 16 tisuća aktivnih računa (tri tromjesečja 2018.: 14 tisuća aktivnih računa).
- U Crnogorskom Telekomu Magenta1 ostvarila je bazu potrošačkih kućanstava od gotovo 15% (tri tromjesečja 2018.: 14%), dok je u području poslovnih korisnika bilo više od 1.800 aktivnih računa (tri tromjesečja 2018.: 1.600 aktivnih računa).

Dobra financijska uspješnost glavnih financijskih pokazatelja

- Prihodi iznose 7.783 milijuna kuna i veći su za 27 milijuna kuna, odnosno 0,4%, u odnosu na 2017. zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (40 milijuna kuna, odnosno 0,6%), dok je doprinos Crnogorskog Telekoma manji za 13 milijuna kuna, odnosno 2,0%, u odnosu na 2017.
- EBITDA iznosi 3.186 milijuna kuna i veća je za 48 milijuna kuna, odnosno 1,5%, u odnosu na 2017. zbog doprinosa kako HT Grupe u Hrvatskoj (35 milijuna kuna, odnosno 1,2%) tako i Crnogorskog Telekoma (13 milijuna kuna, odnosno 5,8%).
- Kapitalna ulaganja iznose 1.826 milijuna kuna i manja su za 59 milijuna kuna, odnosno 3,1%, u odnosu na 2017. zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (98 milijuna kuna, odnosno 5,6%), dok je doprinos Crnogorskog Telekoma u području kapitalnih ulaganja veći za 40 milijuna kuna, odnosno 28,3%.

Nastavljaju se znatna ulaganja u mrežnu infrastrukturu

- Pokrivenost stanovništva 4G mrežom u zatvorenom povećala se na 82,0% (tri tromjesečja 2018.: 78,7%), dok je pokrivenost na otvorenom iznosila 98,5% (tri tromjesečja 2018.: 98,4%).

- Pristupom sljedeće generacije (NGA) sada je pokriveno 58,2% hrvatskih kućanstava (tri tromjesečja 2018.: 58,1%).
- FTTx pristup omogućen je za 400 tisuća kućanstava (tri tromjesečja 2018.: 399 tisuća kućanstava).
- U Crnogorskom Telekomu nastavljeno je proširenje širokopojasnog pristupa, uvođenje FTTH-a: podzemno – očekivana pokrivenost stanova u gradskim područjima jest više od 93% (tri tromjesečja 2018.: 91%), zračno – već tri općine / prigradska područja; uvođenje 4G mreže u 2018. završeno je u skladu s planom. LTE postpaid pokrivenosti na otvorenom je dosegla 96%.

Modernizacija pokretne mreže

- Nakon uspješno završene modernizacije u Istri (138 lokacija) te modernizacije na području Zagreba u četvrtom tromjesečju 2018. (428 lokacija) nastavili smo modernizirati pokretnu i transportnu mrežu u kvarnerskoj regiji, gdje je radijska oprema zamijenjena na 47 lokacija, što znači da je zamijenjena na ukupno 613 lokacija.
- Nastavlja se proširenje kapaciteta pokretne pristupne mreže i provedeno je na ukupno 356 lokacija (tri tromjesečja 2018.: 332 lokacije).
- Modernizacijom IP/MPLS mreže znatno se poboljšala stabilnost mreže, što je rezultiralo smanjenjem broja mrežnih incidenata prvog prioriteta za 80% u odnosu na 2017.
- HT je 2018. godinu završio P3 nagradom za najbolju pokretnu mrežu u podatkovnom i crowdsourcing segmentu u Hrvatskoj.
- Novi tehnološki koncept, virtualna paketna jezgra (virtualni EPC), uveden je tijekom pet mjeseci te su njime tijekom ljeta uspješno zadovoljene sve potrebe povezane s prometom.

Prvi smo u DT Grupi uveli aplikaciju One App u 2018.

- OneApp je zamjena za aplikaciju Moj Telekom te je u odnosu na nju brža, jednostavnija za uporabu i uključuje niz novih funkcionalnosti (plaćanje jednim klikom, rješenje za PayPal).
- Aplikacija trenutačno ima 101.000 mjesečnih aktivnih korisnika (tri tromjesečja 2018.: 47.000) i prosječnu ocjenu 4.4 na platformi Google Play (tri tromjesečja 2018.: 3,96).

Razvoj glavnih financijskih pokazatelja

Prihodi

Ukupni su se konsolidirani prihodi povećali za 27 milijuna kuna, odnosno 0,4%, na 7.783 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Povećanju prihoda pridonijela je HT Grupa u Hrvatskoj (40 milijuna kuna, odnosno 0,6%), dok je doprinos Crnogorskog Telekoma bio manji za 13 milijuna kuna, odnosno 2,0%.

Na razini HT Grupe povećanje prihoda uzrokovano je većom realizacijom prihoda od pokretnih telekomunikacija (145 milijuna kuna, odnosno 4,4%) i sistemskim rješenjima (70 milijuna kuna, odnosno 9,6%), što je djelomično neutralizirano manjim prihodima od nepokretnih telekomunikacija (154 milijuna kuna, odnosno 4,3%) i raznim prihodima (33 milijuna kuna, odnosno 22,0%).

Doprinos Optima Telekoma HT Grupi bio je veći za 19 milijuna kuna u odnosu na 2017. i iznosio je 328 milijuna kuna u 2018. Sastojao se od 526 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (2017.: 483 milijuna kuna), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija, i od 197 milijuna kuna odnosa između društava, kojima su ponajprije smanjeni prihodi od usluga nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini (2017.: 173 milijuna kuna).

Doprinos društava kćeri prihodima Grupe u 2018. iznosio je za Iskon 382 milijuna kuna (2017.: 378 milijuna kuna) i za Combis 526 milijuna kuna (2017.: 471 milijun kuna).

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se za 145 milijuna kuna, odnosno 4,4%, na 3.450 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Rastu prihoda pridonijeli su HT Grupa u Hrvatskoj sa 137 milijuna kuna, odnosno 4,6%, i Crnogorski Telekom sa 7 milijuna kuna, odnosno 2,3%.

Rast je ponajprije rezultat većih prihoda od uređaja (387 milijuna kuna, odnosno 77,5%), kojima je neutraliziran pad prihoda od postpaid (184 milijuna kuna, odnosno 10,7%) i prepaid usluga (35 milijuna kuna, odnosno 5,8%). Takav razvoj prihoda od uređaja i postpaid usluga pod snažnim je utjecajem uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od uređaja veći su za 38 milijuna kuna, odnosno 8,2%, u odnosu na 2017., dok su prihodi od postpaid usluga veći za 79 milijuna kuna, odnosno 5,2%, u odnosu na 2017.

Rast prihoda od uređaja bio je uglavnom rezultat većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergentnih ponuda.

Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od postpaid usluga povećali su se ponajprije zahvaljujući većim prihodima od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s pametnim telefonima. HT je nastavio poticati novi portfelj postpaid usluga koji uključuje ponude visoke vrijednosti uz fokus na sadržaj, podatkovne usluge

i ponude s nultom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio vodeći položaj u pogledu mreže, dok je Crnogorski Telekom nudio osvježeni postpaid portfelj.

Smanjenje prihoda od prepaid usluga rezultat je manjih prihoda od govornih usluga i SMS-a, koji su samo djelomično neutralizirani povećanjem prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranih promotivnih ponuda uz fokus na podatkovni promet i 4G brzine.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 154 milijuna kuna, odnosno 4,3%, na 3.415 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se u HT Grupi u Hrvatskoj za 128 milijuna kuna, odnosno 3,9%, dok je Crnogorski Telekom pridonio padom od 26 milijuna kuna, odnosno 9,2%. Uvođenje MSFI-ja 15 dovelo je do daljnjeg smanjenja prihoda od nepokretnih telekomunikacija za 8 milijuna kuna.

Pad je ponajprije rezultat manjih prihoda od govornih usluga (118 milijuna kuna, odnosno 12,7%), veleprodaje (51 milijun kuna, odnosno 13,8%) i širokopojsnih usluga (45 milijuna kuna, odnosno 4,6%), ali je djelomično neutraliziran većim ostalim prihodima (38 milijuna kuna, odnosno 6,3%) i prihodima od televizijskih usluga (17 milijuna kuna, odnosno 3,7%).

U 2018. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji u odnosu na 2017. ponajprije zbog kontinuiranog smanjenja broja priključaka u nepokretnoj mreži koji ostvaruju prihode kao rezultat tekućeg trenda zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima zbog snažnih ponuda usluga u pokretnoj mreži koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži i čvrstog regulatornog okruženja.

Smanjenje prihoda od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini ostvareno je u HT Grupi u Hrvatskoj, ponajprije jer je Optima Telekom u srpnju 2017. kupio H1 i pod utjecajem smanjenja broja NBSA pristupnih linija.

Pad prihoda od širokopojsnih usluga u odnosu na isto razdoblje prošle godine rezultat je manjeg ARPU-a za širokopojsne usluge na maloprodajnoj razini, koji je pak posljedica snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

Do povećanja ostalih prihoda od nepokretnih telekomunikacija došlo je ponajprije zahvaljujući Optima Telekomu pod utjecajem stjecanja H1 u srpnju 2017.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao rezultat većeg ARPU-a u HT Grupi u Hrvatskoj kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima (dodatnim paketima programa, videu na zahtjev itd.) i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. Doprinos Crnogorskog Telekoma na razini je 2017.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 70 milijuna

kuna, odnosno 9,6%, u odnosu na 2017. godinu, a povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (64 milijuna kuna, odnosno 9,2%) tako i Crnogorski Telekom (6 milijuna kuna, odnosno 17,6%) zbog realizacije više projekata.

Uvođenje MSFI-ja 15 dovelo je do povećanja prihoda od sistemskih rješenja za 4 milijuna kuna.

Razni prihodi

Do smanjenja raznih prihoda došlo je ponajprije zbog prodaje energetskeg poslovanja.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja smanjili su se za 8 milijuna kuna, odnosno 4,4%, u odnosu na 2017. Smanjenje je zabilježeno u HT Grupi u Hrvatskoj (10 milijuna kuna, odnosno 5,8%) kao rezultat veće prodaje zemljišta i zgrada u 2017., dok je Crnogorski Telekom pridonio povećanjem ostalih prihoda iz redovnog poslovanja za 2 milijuna kuna, odnosno 55,6%, kao rezultat prodaje nekretnina.

Troškovi redovnog poslovanja

U 2018. ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 125 milijuna kuna, odnosno 2,5%, na 4.819 milijuna kuna, a smanjenju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (99 milijuna kuna, odnosno 2,2%) tako i Crnogorski Telekom (26 milijuna kuna, odnosno 6,2%).

Smanjenje je rezultat manjih ostalih troškova (220 milijuna kuna, odnosno 14,3%) i manjeg vrijednosnog usklađenja imovine (23 milijuna kuna, odnosno 21,5%), a djelomično je neutralizirano većim materijalnim troškovima (74 milijuna kuna, odnosno 3,1%), većim troškovima zaposlenika (14 milijuna kuna, odnosno 1,3%) i manjim realiziranim i kapitaliziranim radom Grupe (30 milijuna kuna, odnosno 19,2%).

Ako se iz troškova redovnog poslovanja isključe troškovi koji su tretirani kao jednokratne stavke (koji su u 2018. iznosili 55 milijuna kuna, a u 2017. 151 milijun kuna), a koji se ponajprije odnose na troškove restrukturiranja i otpremnina, izvanrednih otpisa potraživanja, sudske sporove i troškove povezane s konsolidacijom H1 Telekom, troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 28 milijuna kuna, odnosno 0,6%.

Materijalni troškovi

U 2018. materijalni su se troškovi povećali na 2.461 milijun kuna (74 milijuna kuna, odnosno 3,1%) kao rezultat većih troškova trgovačke robe, materijala i energije (37 milijuna kuna, odnosno 2,3%) te troškova usluga (37 milijuna kuna, odnosno 4,7%). Povećanje materijalnih troškova ostvareno je kako u HT Grupi u Hrvatskoj (70 milijuna kuna, odnosno 3,2%) tako i u Crnogorskom Telekomu (4 milijuna kuna, odnosno 2,2%).

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije povećali su se ponajprije zbog većih troškova trgovačke robe, koji su neutralizirani smanjenjem troškova prodaje energije.

Do povećanja troškova trgovačke robe (89 milijuna kuna, odnosno 7,0%) u prvom je redu došlo zbog većih troškova trgovačke robe za sistemska rješenja i za pokretne telekomunikacije pod utjecajem segmenta poslovnih korisnika kao rezultat većeg doprinosa aktivnosti zadržavanja. U isto vrijeme prihod od uređaja u poslovnom segmentu (bez MSFI) veći je za 9,6% u odnosu na 2017.

Do smanjenja troškova prodaje energije (71 milijun kuna, odnosno 42,0%) došlo je ponajprije zbog manje potrošnje velikih poslovnih korisnika i prodaje HT-ovog segmenta energetskeg poslovanja.

Do povećanja troškova usluga došlo je pod utjecajem većih telekomunikacijskih i online troškova te naknada za autorska prava.

Telekomunikacijski troškovi povećali su se (32 milijuna kuna, odnosno 5,7%) ponajprije kao rezultat regulacije „u roamingu kao kod kuće“ i posljedičnog znatnog povećanja prometa (veći podatkovni promet u roamingu, veći promet govornih usluga), što je djelomično neutralizirano manjim troškovima međunarodnog odlaznog prometa zbog smanjenja prosječne jedinične cijene.

Do povećanja online troškova (16 milijuna kuna, odnosno 76,8%) došlo je zbog dodatnog poticanja u području medijskog i digitalnog poslovanja.

Naknade za autorska prava povećale su se (3 milijuna kuna, odnosno 6,7%) zbog manjeg udjela ugovora za kapitalizaciju prava na sadržaj.

Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika povećali su se u 2018. za 14 milijuna kuna, odnosno 1,3%, kao rezultat većih troškova osoblja (43 milijuna kuna, odnosno 4,3%) pod utjecajem većeg broja FTE-a, u prvom redu u HT Grupi u Hrvatskoj, koji su djelomično neutralizirani manjim troškovima otpremnina (30 milijuna kuna, odnosno 41,4%).

Ukupni broj FTE-a iznosi 5.447, što je u odnosu na 2017. povećanje od 337 FTE-a, a ponajprije se odnosi na HT Grupu u Hrvatskoj kao rezultat provedbe projekata u području brige za korisnike.

Ostali troškovi

U 2018. ostali troškovi smanjili su se za 220 milijuna kuna, odnosno 14,3%, na 1.315 milijuna kuna, ponajprije zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (195 milijuna kuna, odnosno 14,1%). Crnogorski Telekom pridonio je također smanjenjem ostalih troškova za 25 milijuna kuna, odnosno 16,4%. Do smanjenja ostalih troškova došlo je zbog smanjena naknade za upotrebu spektra (u skladu s Pravilnikom o naknadama koji je donesen 23. lipnja 2018.), uvođenja MSFI-ja 15 i provedenih mjera štednje.

Vrijednosno usklađenje imovine

U 2018. vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 23 milijuna kuna, odnosno 21,5%, na 83 milijuna kuna zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (25 milijuna kuna, odnosno 26,0%), ponajprije zbog povećanja vrijednosno usklađenih potraživanja kao posljedica tržišnih utjecaja u 2017. Crnogorski Telekom pridonio je po-

većanjem za 3 milijuna kuna, odnosno 28,2%.

Amortizacija

U odnosu na 2017. smanjenje amortizacije za 139 milijuna kuna, odnosno 7,5%, na 1.730 milijuna kuna ostvareno je uglavnom u HT Grupi u Hrvatskoj (146 milijuna kuna, odnosno 8,6%), ponajprije zbog umanjenja vrijednosti za SRAN i IPTV terminalnu opremu (98 milijuna kuna).

Profitabilnost

EBITDA prije jednokratnih stavki

U 2018. EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 48 milijuna kuna, odnosno 1,5%, na 3.186 milijuna kuna, a povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (35 milijuna kuna, odnosno 1,2%) tako i Crnogorski Telekom (13 milijuna kuna, odnosno 5,8%).

Do povećanja EBITDA-e prije jednokratnih stavki u HT Grupi u Hrvatskoj došlo je pod utjecajem povećanja prihoda (40 milijuna kuna, odnosno 0,6%), i pod utjecajem manjih troškova redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (5 milijuna kuna, odnosno 0,1%), kao posljedica smanjenja naknade za upotrebu spektra (u skladu s Pravilnikom o naknadama koji je donesen 23. lipnja 2018.), smanjenja troškova prodaje energije kao rezultat manje potrošnje poslovnih korisnika i prijenosa HT-ovog segmenta energetskeg poslovanja te provedenih mjera štednje, čime je neutraliziran pad ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (10 milijuna kuna, odnosno 5,8%).

Povećanje EBITDA-e prije jednokratnih stavki u Crnogorskom Telekomu rezultat je manjih troškova redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (23 milijuna kuna, odnosno 5,6%) i većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (2 milijuna kuna, odnosno 55,6%), čime je neutraliziran pad prihoda (13 milijuna kuna, odnosno 2,0%).

Doprinos Optima Telekoma EBITDA-i Grupe za 2018. bio je veći za 22 milijuna kuna u odnosu na 2017. Iznosio je 134 milijuna kuna (2017.: 112 milijuna kuna), a sastojao se od 320 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (2017.: 275 milijuna kuna) i 186 milijuna kuna odnosa između društava (2017.: 164 milijuna kuna).

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

U odnosu na 2017. konsolidirana neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se za 198 milijuna kuna, odnosno 22,9%, na 1.061 milijuna kuna u 2018.

Osim zbog realizacije veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki (48 milijuna kuna, odnosno 1,5%), neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se zbog manje amortizacije (139 milijuna kuna, odnosno 7,5%), manjih jednokratnih stavki (96 milijuna kuna,

odnosno 63,7%), manjih neto financijskih gubitaka (26 milijuna kuna, odnosno 19,4%), ponajprije kao posljedica manjih negativnih tečajnih razlika, čime su neutralizirana veća oporezivanja (55 milijuna kuna, odnosno 30,6%) i manjinski udjeli (57 milijuna kuna, odnosno 95,5%).

Optima Telekom sudjeluje u neto dobiti HT Grupe gubitkom u iznosu od 3 milijuna kuna (2017.: gubitak od 14 milijuna kuna).

Financijski položaj

Bilanca

U odnosu na kraj 2017. godine, bilježi se manji porast vrijednosti ukupne imovine za 293 milijun kuna, odnosno 1,9%, pod utjecajem priznavanja ugovorne imovine i troškova ugovora kao rezultat uvođenja MSFI 15.

Ukupni dionički kapital i rezerve su se povećali s 12.573 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine na 13.208 milijuna kuna na dan 31. prosinac 2018. godine kao rezultat ostvarene neto dobiti za 2018. godinu u iznosu od 1.061 milijuna kuna kao i catch-up efekta od uvođenja MSFI 15 koji se priznaje unutar zadržane dobiti u iznosu od 179 milijuna kuna što je neutralizirano isplatom dividende za 2017. godinu u iznosu od 497 milijuna kuna i otkupom vlastitih dionica u iznosu od 71 milijun kuna.

Ukupne dugoročne obveze smanjile su se za 240 milijuna kuna, odnosno 32,5%, ponajprije zbog smanjenih financijskih obveza zbog njihova dospijea.

Ukupne kratkoročne obveze smanjile su se za 103 milijun kuna na 2.326 milijuna kuna na dan 31. prosinac 2018. godine zbog manjeg volumena obveza prema dobavljačima.

Tijek novca

Novčani tok iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

Neto novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja smanjio se za 346 milijuna kuna, odnosno 12,9% u odnosu na isti period prošle godine, uglavnom zbog nepovoljnog kretanja obrtnog kapitala.

Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti smanjio se za 153 milijuna kuna, odnosno 12,6%, u odnosu na isti period prošle godine, ponajprije zbog većih priljeva od REPO sporazuma u 2017., što je djelomično neutralizirano akvizicijom Crnogorskog Telekoma u 2017.

Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti smanjio se za 11 milijuna kuna, odnosno 1,1%, zbog većih financijskih otplata u 2018., što je djelomično neutralizirano prijevremenim otplatama financijskog najma u 2017.

Kapitalna ulaganja

HT Grupa uključujući Crnogorski Telekom

INVESTICIJE U MILIJUNIMA KUNA	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.885	1.826	-3,1%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	24,3%	23,5%	-0,8 p.p.

Crnogorski Telekom

INVESTICIJE U MILIJUNIMA KUNA	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	139	179	28,3%

Realizacija kapitalnih ulaganja smanjila se za 59 milijuna kuna, odnosno 3,1%, pod utjecajem manje realizacije HT Grupe u Hrvatskoj za 98 milijuna kuna, odnosno 5,6%, dok je CT pridonio većim kapitalnim ulaganjima za 40 milijuna kuna, odnosno 28,3%, zahvaljujući većim ulaganjima u pristup. Glavni su pokretači manje realizacije HT Grupe manja kapitalizacija sadržaja u 2018. i veća ulaganja u projekt Televizija sljedeće generacije u 2017. (projekt Televizija sljedeće generacije uključivao je zamjenu STB-a kao korisničke terminalne opreme u 2017.).

Ukupno je ostvareno pokrivanje 58,2% kućanstava sa brzinom >30 Mbit/s od kojih je 21% sa brzinom > 100Mbit/s, dok je FTTx (optička pristupna mreža) dostupna za 400 tisuća kućanstava.

U mobilnoj mreži, „indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom iznosi 82,0%, dok je pokrivenost u „outdoor“ okruženju dosegla 98,5%. Nastavljena je implementacija velike brzine 4G mreže od 350 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućene za 51% korisnika) i 300 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućene za 26% korisnika).

Kao rezultat modernizacije mobilne mreže, HT je 2018. godinu zaključio s P3 „Best in Test“ certifikatom koji dokazuje da imamo

najbolju mobilnu mrežu u podatkovnom i korisničkom segmentu u Hrvatskoj.

Nastavljen je program poslovne i IT transformacije koji je u 2018. godini usmjeren prvenstveno na zamjenu današnjeg mobilnog billing sustava i uvođenje novog Order Management sustava kako bi se podržali E2E procesi nad mobilnim proizvodima. Novi Order Management sustav (STORM) će biti prvi u DT Grupi koji će implementirati digitalne servise (koristeći mikro servisnu arhitekturu).

HT je izabran da vodi, na razini DT Grupe projekt HAL (Harmonized API layer) koji predstavlja ključni dio DT-ove digitalne arhitekture. HAL je novi tehnološki koncept koji osigurava brži i fleksibilniji razvoj aplikacijskih sučelja te je okvir za OneApp koji će se koristiti za sva buduća front-end rješenja u nacionalnim kompanijama DT-a. HT je u 2018. godini prvi u DT Grupi pustio u komercijalni rad One App aplikaciju koja je zamijenila postojeću „Moj Telekom“ aplikaciju u odnosu na koju je brža, jednostavnija za korištenje i sa nizom novih funkcionalnosti te ju u ovome trenutku mjesečno aktivno koristi 101.000 korisnika dok sama aplikacija ima prosječnu ocjenu od 4,4 na Google Play platformi.

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA – HT GRUPA U HRVATSKOJ

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	7.125	7.165	0,6%
Pokretne telekomunikacije	2.988	3.125	4,6%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	843	736	-12,7%
Širokopojasni pristup i TV	1.318	1.294	-1,8%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	347	301	-13,2%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	779	827	6,3%
Sistemska rješenja	698	763	9,2%
Razno	151	118	-22,0%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.918	2.953	1,2%
Jednokratne stavke	144	50	-65,0%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.774	2.903	4,6%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.066	1.341	25,8%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	833	1.045	25,5%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	41,0%	41,2%	0,3 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38,9%	40,5%	1,6 p.p.
Marža EBIT-a	15,0%	18,7%	3,8 p.p.
Marža neto dobiti	11,7%	14,6%	2,9 p.p.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000			
Broj korisnika	2.244	2.273	1,3%
- Prepaid	985	951	-3,4%
- Postpaid	1.260	1.322	4,9%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	216	225	4,0%
Prosječni ARPU ⁴ (mjesečni prosjek za period u HRK)	77	68	-11,7%
- Prepaid	43	43	0,9%
- Postpaid	106	86	-18,6%
ARPU od negovornih usluga ⁴ (mjesečni prosjek za period u HRK)	40	38	-5,8%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	109	126	15,4%
Stopa odljeva korisnika (%)	3	2	-0,1 p.p.
Penetracija (%) ¹	118	123	4,9 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹	46	45	-0,8 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²	58	67	8,8 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³	84	91	7,4 p.p.

¹ Izvor: interna procjena korisnika konkurencije za kraj prosinca 2018.

² Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

⁴ ARPU za četiri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Korisnici nepokretnih usluga u 000			
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹	875	819	-6,3%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	63	53	-15,5%
ARPU govornih usluga po korisniku ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK) ²	78	73	-7,3%
IP linije/korisnici u 000			
Širokopočasne pristupne linije - maloprodaja ³	624	618	-0,9%
Širokopočasne pristupne linije - veleprodaja ⁴	131	129	-1,8%
TV korisnici	417	418	0,3%
ARPU za širokopočasne linije - maloprodaja ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	117	111	-5,4%
TV ARPU ⁵ (mjesečni prosjek za period u HRK)	81	84	2,7%
Veleprodajni korisnici u 000			
ULL (izdvojena lokalna petlja)	135	121	-10,3%

¹ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu i Smart pakete za poslovne korisnike; javne telefonske govornice nisu uključene

² Javne telefonske govornice nisu uključene

³ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

⁴ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

⁵ ARPU za četiri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija veći su za 137 milijuna kuna, odnosno 4,6%, u odnosu na 2017. pod utjecajem većih prihoda od uređaja (376 milijuna kuna, odnosno 81,2%), kojima su neutralizirani manji prihodi od postpaid usluga (190 milijuna kuna, odnosno 12,5%) i smanjenje prihoda od prepaid usluga (27 milijuna kuna, odnosno 5,1%). Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od uređaja veći su za 38 milijuna kuna, odnosno 8,2%, u odnosu na 2017., dok su prihodi od postpaid usluga veći za 79 milijuna kuna, odnosno 5,2%.

Baza korisnika pokretnih telekomunikacija blago se povećala za 1,3% na 2.273 tisuće korisnika na kraju 2018. u odnosu na 2017., ponajprije kao rezultat izvrsnih ukupnih rezultata u području postpaida, koji su bili bolji za 4,9%, pod utjecajem općeg poticanja uspješnih i atraktivnih tarifa i uređaja te uspješnih Bonbonovih kampanja, daljnjeg rasta M2M-a i prelaska s prepaida na postpaid M2M zbog regulacije (numeracije). Rast u postpaidu je djelomično neutraliziran slabijim rezultatima u segmentu prepaid usluga, koji su manji za 3,4%.

U okviru svojeg jedinstvenog koncepta vrhunskog korisničkog iskustva i vrhunskih pogodnosti pod nazivom Magenta1 HT privatnim i poslovnim korisnicima nudi brojne besplatne pogodnosti, kao što su atraktivni televizijski paketi, najbrži internet, dodatne minute za međunarodni i nacionalni promet, popusti na tarife za pokretne telekomunikacije za cijelo kućanstvo te atraktivni pametni telefoni i uređaji. Kampanja za Magenta1 i ponuda „u Magenta1 svi dobivaju duple minute, SMS poruke i gigabajte“ nastavile su se tijekom cijele 2018.

HT je nastavio poticati novi portfelj postpaid usluga koji uključuje ponude visoke vrijednosti uz fokus na sadržaj, podatkovne usluge i ponude s nulom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio vodeći položaj u pogledu mreže – 4G uz najveću brzinu do 350 Mbit/s u svim novim tarifama za postpaid usluge. Sve tarife uključuju ponudu za mobilnu aplikaciju MAXtv To Go, jednu aplikaciju s nulom stopom i mogućnost neograničenog pristupa zabavnim sadržajima bez potrošnje prometa uključenog u tarifni paket. Sve ponude pokretnih telekomunikacija uključuju široki raspon najboljih telefona i inovativnih uređaja uz mogućnost obročnog plaćanja na 36 mjesečnih rata.

U prvom tromjesečju 2018. Samsung je predstavio novu generaciju pametnih telefona Samsung Galaxy S9 i S9+, koji se mogu kupiti u HT-u.

U trećem tromjesečju počela je nova jesenska promotivna ponuda za Najbolju L tarifu koja uključuje šest mjeseci za 1 kunu kao dodatnu pogodnost za korisnike. Vidljiv je pozitivan razvoj broja bruto povećanja u području postpaid usluga u pokretnoj mreži (+12% na mjesečnoj osnovi) uz povećani udio L tarife u M1.

Božićna kampanja „Ispunjavamo novogodišnje želje!“ uvedena je u studenom. Naglasak je na Magenta 1 (M1 zna poklanjati) putem ponuda hardvera s pametnim telefonima za 1 kunu u

Najboljoj XL tarifi u M1 i novim pametnim telefonima Samsung i Huawei s tablet-računalom kao darom u Najboljim tarifama u M1 te uvođenja aktivnosti iznenađenja i oduševljenja s besplatnim božićnim sadržajima. Osim toga, svi korisnici postpaid usluga koji preuzmu aplikaciju Moj Telekom u tom razdoblju dobivaju besplatnih 50 GB.

Broj prepaid korisnika bio je manji za 3,4% u odnosu na 2017. zbog općeg pada tržišta prepaida, manjeg broja posjetitelja kao posljedica regulatornih promjena i snažnog tržišnog natjecanja. U cilju ublažavanja neprekidnog pada ulažu se stalni naponi u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u segmentu prepaida uz fokus na dodatnu vrijednost za prepaid korisnike HT-a.

HT je nastavio promicati Simpa Hibrid tarifu s glavnom porukom „najbolje od oba svijeta“. Nova Hibrid tarifa jedinstvena je ponuda na tržištu koja kombinira prednosti svijeta postpaida i prepaida, omogućujući kontrolu troškova i nadoplatu bonovima uz istodobnu mogućnost kupnje atraktivnih uređaja uz obročno plaćanje. Time se korisnicima Simpe omogućuje da budu dio Magenta1 i uživaju sve pogodnosti Magenta1 svijeta. Osim Hibrid ponuda, korisnici Simpe mogu birati među različitim tarifnim opcijama i uslugama s dodanom vrijednošću (MAXtv To Go), kao što je, na primjer, opcija Simpa Veliki Glanc, koja uključuje 5.000 MB / 1.000 minuta / 1.000 SMS-a koje korisnici mogu iskoristiti za 74 kune mjesečno.

Simpa je pokrenuo svoje nove opcije Glanc, koje su postale preferirane opcije i dovele do povećanja ARPU-a.

Bonbon svojim korisnicima i dalje osigurava dodatnu vrijednost, ovaj put dvjema novim tjednim opcijama za megabajte, minute, SMS-e po cijeni od 10 odnosno 20 kuna, koje korisnici Bonbona mogu kombinirati s mjesečnim opcijama. Nadalje, Bonbon je nastavio s ponudom paketa od 20 GB za sve korisnike postpaid usluga, koji se može kupiti samostalno ili u kombinaciji s trenutnim paketima minuta i/ili SMS-a, kao i s drugim dobro poznatim pogodnostima, kao što su dostupnost Bonbonovih agenata od 0 do 24 h, prijenos neiskorištenih jedinica („Rollover“) i 4G internet brzine. Bonbon se sada predstavlja kao dio T-obitelji u svim korisničkim komunikacijama.

HT je nastavio promicati VOLTE, novu uslugu koja omogućuje govorne pozive preko superbrze LTE mreže. Među mnogim drugim pogodnostima, korisnici će uživati u jasnom i prirodnom zvuku, puno bržoj uspostavi poziva i duljem vijeku trajanja baterije bez dodatnih naknada. Nadalje, HT je među prvim društvima u Europi uveo eSIM, budući standard za mobilne uređaje. Njime će se u potpunosti zamijeniti upotreba fizičkih SIM kartica i osigurati internetska veza s velikim brojem uređaja.

Broj minuta upotrebe po prosječnom korisniku u 2018. povećao se za 4,0% u odnosu na 2017., dok se prosječni ARPU smanjio kao posljedica uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prosječni ARPU nešto je veći u odnosu na 2017. te iznosi 77 kuna (povećanje za 1,2%).

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija manji su za 128 milijuna kuna, odnosno 3,9%, u odnosu na 2017. pod utjecajem pada prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži (107 milijuna kuna, odnosno 12,7%), manjih prihoda od veleprodaje (46 milijuna kuna, odnosno 13,2%) i manjih prihoda od širokopojasnih usluga (40 milijuna kuna, odnosno 4,4%), što je djelomično neutralizirano većim ostalim prihodima (49 milijuna kuna, odnosno 6,3%), koji u prvom redu proizlaze iz konsolidacije Optime i H1 i terminalne opreme kao posljedica MSFI-ja 15, te prihodima od televizijskih usluga (16 milijuna kuna, odnosno 4,0%). MSFI 15 doveo je do daljnjeg smanjenja prihoda od nepokretnih telekomunikacija za 8 milijuna kuna.

Nepokretne telekomunikacije

Na kraju prosinca 2018. ukupni broj pristupnih linija u nepokretnoj mreži od 819 tisuće bio je za 6,3% manji nego u prosincu 2017. Na smanjenje su utjecali tržišni trend zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i IP-om, regulacija i intenzivno tržišno natjecanje, ali HT nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva.

Kako bi se ublažio stalni pad, uvedena je promotivna ponuda za nepokretne telekomunikacije kojom se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena novim atraktivnim tarifama za nepokretne telekomunikacije. Korisnici nepokretne telefonije ostvarili su 1.107 milijuna minuta u 2018. To je za 9,0% manje nego u istom razdoblju 2017. kao rezultat smanjenja korisničke baze i zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima.

HT je nastavio s atraktivnom ponudom za starije, koja uključuje neograničeni internet i minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama i mobilnu tarifu sa 2 000 MB/minuta/SMS-a za 248 kuna mjesečno. Ponuda je bila dodatno popraćena tablet-računalom za 99 kuna s posebnim pojednostavnjenim aplikacijama i zaslonom koji je jednostavan za upotrebu, Huawei telefonom i SOS narukvicom. Još jedna ponuda za starije uvedena 2017. nastavljena je tijekom cijele 2018., a uključuje MAXtv s dodatnim paketima i neograničene minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama za samo 169 kuna mjesečno.

ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 7,3% u odnosu na 2017. kao rezultat navedenih općih tržišnih trendova te je pod blagim utjecajem uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 6,5% u odnosu na 2017.

Širokopojasne usluge

Na kraju 2018. baza korisnika širokopojasnih usluga bila je na razini kraja 2017. te je brojala 618 tisuća korisnika.

Istodobno je maloprodajni ARPU za širokopojasne usluge, koji

je iznosio 111 kuna, bio za 5,4% manji u odnosu na 2017. zbog snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu te uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, maloprodajni ARPU za širokopojasne usluge manji je za 4,5% u odnosu na 2017.

HT je nastavio s MAX 2P i 3P paketima Biraj i mijenjaj te je time svojim korisnicima omogućio da odaberu usluge koje žele. Nadalje, korisnici mogu odabrati jedan ili više televizijskih paketa koje mogu mijenjati svaka tri mjeseca (ili svakog mjeseca u okviru Magente1) bez dodatnih naknada.

HT nastavlja poticati Ultra MAX pakete na FTTH-u uz dodatno povećanje brzine do 500 Mbps (ili do 1000 Mbps uz opciju Turbo+). Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, kojom se omogućuju višestruko veće brzine u odnosu na standardni ADSL. HT će nastaviti s ulaganjima u razvoj optičke mreže i planira proširiti optičke internetske zone. Kako bi osigurao veće internetske brzine za sve korisnike širokopojasnog pristupa male brzine, HT je nastavio po cijeni od samo 10 kuna mjesečno nuditi kombiniranu tehnologiju nepokretne i pokretne mreže u okviru jednog proizvoda i jednog uređaja – hibridni pristup. Opcija hibridnog pristupa koja osigurava veće brzine interneta od sredine rujna uključena je u sve M1 pakete za korisnike s širokopojasnim pristupom male brzine.

HT je u prvoj polovici 2018. uveo ponudu Internet Posvuda za 49 kuna mjesečno za sve HT-ove nove i postojeće korisnike interneta u nepokretnoj mreži. Ponuda uključuje podatkovni paket od 30 GB (60 GB u promotivnom razdoblju do kraja siječnja) i MAXtv To Go po nultoj stopi. Popraćena je hardverskim opcijama, kao što su, primjerice, atraktivni pametni miniprojektor M6000, Samsung TV, 4G/Wifi ruter i Samsung Galaxy Tab 10.1 LTE uz nadoplatu. Prije Svjetskog prvenstva 2018. u Rusiji HT je pokrenuo nogometnu kampanju s hrvatskom navijačkom pjesmom i Goranom Ivaniševićem kao glavnim zvijezdom cijele kampanje.

HT je u trećem tromjesečju uveo dvije nove ponude: MAX 2 Mini paket za 149 kuna mjesečno u okviru M1 i promotivnih šest mjeseci mobilne L tarife za 1 kunu mjesečno. MAX2 Mini paket uključuje još brži internet sa 100 GB podataka (neograničeni internet u promotivnom razdoblju do sredine prosinca) i 100 minuta prema svim mrežama (neograničeno prema nepokretnim mrežama i 1 000 minuta prema pokretnim mrežama u promotivnom razdoblju do sredine prosinca). U jesenskoj kampanji izravnom i jednostavnom komunikacijom istaknute su dostupnost, brzina i cijena naših ponuda istodobno uz komunikaciju sjajnih ponuda hardvera.

Nova Smart Wi Fi ponuda za sve korisnike interneta u nepokretnoj mreži uključuje AirTies uređaje koji omogućuju bolji i širi domet Wi Fi signala u cijelom domu. Ponuda osigurava brzu i pouzdanu internetsku vezu u svakom trenutku po cijeni od 49 kuna mjesečno uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca.

U rujnu 2018. HT je uveo nove, pojednostavnjene portfelje usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija i konvergirano M1 ponudu, nakon čega je uslijedila velika kampanja u masovnim medijima.

Ključna je pogodnost inovativni koncept M1 Bonus po kojemu se ponuda MAGENTA 1 BUSINESS razlikuje od ostalih konvergiranih ponuda na hrvatskom tržištu. Glavni je cilj M1 Bonusa potaknuti upotrebu ICT-a u segmentu vrlo malih poduzeća – što više usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija korisnici imaju, to veći M1 Bonus dobivaju. M1 Bonus može se potrošiti na ICT usluge i opremu.

U okviru nove ponude nepokretnih telekomunikacija / M1 uveden je i profesionalni modem za vrlo mala poduzeća. Uvođenjem profesionalnog modema HT je kao prvi na tržištu ponudio malim poduzećima profesionalnu opremu za pristup internetu.

Televizijske usluge

Baza korisnika televizijskih usluga broji 418 tisuća korisnika kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima (dodatnim paketima programa, videu na zahtjev itd.) i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. ARPU za televizijske usluge iznosi 84 kune i veći je u odnosu na 2017. za 2,7%. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, ARPU je za 3,8% veći u odnosu na 2017.

Baza korisnika usluge MAXtv Sat manja je za 5,4% u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao posljedica agresivnih promotivnih kampanja konkurenata sa sniženim cijenama, dok smo mi pokušali zadržati stabilne cijene na tržištu ukidanjem promotivnih popusta i zadržavanjem/povećanjem ARPU-a. S druge strane, baza korisnika MAXtv-a blago se povećala za 1,5% u odnosu na 2017. kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima.

U 2018. MAXtv je još uvijek standard za vrhunsku televizijsku uslugu. Najbogatijim sadržajima, vrhunskom kvalitetom slike, interaktivnošću, novim sučeljem i potpunom integracijom s mobilnim uređajima korisnicima se pruža jedinstveni doživljaj gledanja televizije koji je u potpunosti prilagođen njihovim navikama. Kako bi se usluga plaćene televizije uvela za sve korisnike širokopojsnog pristupa, HT je uveo novi MAXtv Mini televizijski paket. MAXtv Mini jest usluga IPTV-a koja uključuje besplatne nacionalne, lokalne i regionalne programe, Arenu sport s najboljim nacionalnim sportskim sadržajima i PickboxTV, jedan od najpopularnijih plaćenih televizijskih programa. Uključuje i Snimalicu te sve funkcije plaćene televizije na zahtjev (uslugu televizije koja se posebno plaća, video na zahtjev).

Veleprodaja

Na kraju 2018. broj aktivnih ULL linija iznosio je 121 tisuću, što je bilo za 10,3% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj ULL linija smanjio se zbog fokusa alternativnih operatora na širokopojsne usluge, upotrebe vlastite infrastrukture i općeg pada tržišta govorne usluge u nepokretnoj mreži.

Broj veleprodajnih širokopojsnih pristupnih linija (linija BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 129 tisuća na kraju razdoblja i bio je za 1,8% manji od broja realiziranog prošle godine zbog povećane upotrebe vlastite infrastrukture operatora.

Broj WLR linija na kraju razdoblja bio je manji za 15,5% u odnosu na prošlu godinu i iznosio je 53 tisuće kao rezultat smanjenja tržišta govornih usluga i prelaska na širokopojsne usluge.

Nije bilo promjena u cijenama reguliranih veleprodajnih usluga nepokretnih telekomunikacija tijekom 2018.

Na konkurentnom domaćem veleprodajnom tržištu podatkovnih i IP usluga nastavljena je uspješna prodaja IP i podatkovnih usluga u 2018. Na međunarodnom veleprodajnom tržištu ukupni kapacitet prodanog IP-a povećao se za 10,4%, čime se pridonijelo stabilnosti prihoda od međunarodne veleprodaje.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima važan su izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. U 2018. zabilježeno je daljnje povećanje prometa u roamingu koji su ostvarili kako strani posjetitelji u pokretnoj mreži HT-a tako i maloprodajni korisnici HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 11,6% više minuta odlaznih razgovora i 80,8% više podatkovnog prometa nego prošle godine. Istodobno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 90,8% više govornog prometa u roamingu u stranim zemljama i 250,7% više podatkovnog prometa.

Još jedan važan element koji je pridonio prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 34,9% u 2018. u odnosu na prošlu godinu. Na veleprodajnoj troškovnoj strani međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz nepokretne mreže HT-a bio je manji za 12,0%, dok je međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz pokretne mreže HT-a bio veći za 29,1%.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 64 milijuna kuna, odnosno 9,2%.

Prihodi od sistemskih rješenja kontinuirano rastu u svim segmentima portfelja. Strateški je fokus i dalje na rješenjima u oblaku i upravljanim rješenjima. Najsnažniji rast ostvaren je u području prilagođenih rješenja za ICT. Uvedena je promotivna ponuda za ICT Opremu, Cloud Nadzor vozila i Fiskalizaciju (sezonska ponuda) te se poticala prodaja ICT usluga uključenih u ponudu M1 Business za vrlo mala poduzeća (Cloud Storage, Office 365, ICT Oprema, Mini i Maksi fiskalna blagajna, Antivirus, MiniCRM, Cloud Exchange Mail, Cloud Fax).

Combis je zadržao pozitivne trendove iz prethodnih tromjesečja u pogledu prihoda i profitabilnosti. Dodatnim resursima i većom pokrivenošću tržišta ostvarit će se novi prihodi u sljedećim kvartalima.

Energetske usluge

Prihodi od energije bili su manji za 44 milijuna kuna, odnosno 31,3%, u odnosu na 2017. zbog manje potrošnje poslovnih korisnika i prodaje HT-ovog segmenta energetskeg poslovanja.

U svibnju 2018. Hrvatski Telekom sklopio je ugovor s društvom RWE Hrvatska d.o.o. i time pokrenuo postupak prodaje svojeg segmenta energetskeg poslovanja u društvo RWE Hrvatska d.o.o.

Nakon dobivanja svih potrebnih regulatornih odobrenja i isplate kupovne cijene, transakcija prodaje energetskeg poslovanja kupcu RWE Hrvatska d.o.o. zaključena je u rujnu 2018.

SAŽETAK KLJUČNIH FINANCIJSKIH POKAZATELJA – CRNOGORSKI TELEKOM NEKONSOLIDIRANO

Račun dobiti i gubitka u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihod	636	625	-1,9%
Pokretne telekomunikacije	317	324	2,2%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	83	73	-12,8%
Širokopojasni pristup i TV	120	117	-3,1%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	24	19	-19,8%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	57	53	-5,9%
Sistemska rješenja	35	39	10,7%
EBITDA prije jednokratnih stavki	220	233	5,8%
Jednokratne stavke	7	5	-37,3%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	213	228	7,3%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	49	58	17,4%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	38	54	40,7%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	34,5%	37,2%	2,7 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	33,4%	36,5%	3,1 p.p.
Marža EBIT-a	7,7%	9,3%	1,5 p.p.
Marža neto dobiti	6,0%	8,6%	2,6 p.p.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000	352	369	4,9%
- Broj prepaid korisnika	141	142	0,9%
- Broj postpaid korisnika	211	227	7,6%
Ukupne telefonske linije - maloprodaja u 000	123	114	-7,3%
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja u 000	70	70	0,9%
TV korisnici u 000	56	65	15,1%

Napomena: korisnička baza koje je Crnogorski Telekom izvijestio lokalnoj regulatornoj agenciji

Telekomunikacije pokretne mreže

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se u odnosu na 2017. za 7 milijuna kuna, odnosno 2,2%, pod utjecajem većih prihoda od uređaja i postpaid usluga, koji su djelomično neutralizirani manjim prihodima od prepaid usluga i posjetitelja.

Crnogorski Telekom usredotočio se na segment postpaida. Prihodi od postpaid usluga povećali su se za 6 milijuna kuna, odnosno 3,1%, u odnosu na 2017., ponajprije zahvaljujući segmentu privatnih korisnika (kao rezultat povećanja korisničke baze za 15% zahvaljujući uvođenju druge SIM kartice u okviru Magente, mobilnom internetu i osvježavanju portfelja postpaid usluga), u kojemu su više nego kompenzirani manji prihodi od prepaid usluga (u prvom redu rezultat prelaska korisničke baze s prepaid usluga na postpaid usluge).

U segmentu prepaid usluga i dalje su bili prisutni izazovi, iako se situacija popravila. Smanjenje prihoda od prepaid usluga za 8 milijuna kuna, odnosno 11,1%, u odnosu na 2017., pokazuje pozitivniji trend nego prošlih godina, kada je CT zabilježio pad od 20%.

Zadržan je vodeći položaj na tržištu postpaid usluga na kraju 2018.

Telekomunikacije nepokretne mreže

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se u odnosu na 2017. za 23 milijuna kuna, odnosno 7,9%, ponajprije zbog pada prihoda u segmentu govornih usluga u nepokretnoj mreži, segmentu veleprodaje i segmentu širokopojsnih usluga.

Prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži smanjili su se za 11 milijuna kuna, odnosno 12,8%. Do smanjenja je došlo zbog tekuće zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i smanjenja korisničke baze za 7,3%.

Prihodi od širokopojsnih usluga smanjili su se za 5 milijuna kuna, odnosno 7,1%, u odnosu na 2017. kao rezultat manjeg AR-PU-a zbog intenzivnih promocija stjecanja i zadržavanja koje su bile posljedica agresivne cjenovne strategije na tržištu. Korisnička baza bila je veća za 0,9% u odnosu na 2017. zbog pozitivnog razvoja tijekom cijele 2018.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se za 1,7% u odnosu na 2017.

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 4 milijuna kuna, odnosno 10,7%, u odnosu na 2017.

PREGLED PROFITABILNOSTI SEGMENTA

Od siječnja 2017., Crnogorski Telekom je konsolidiran u rezultate Grupe i slijedom toga poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške, konsolidirana jedinica Optima i konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Iskon, Combis, KDS i E-Tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu

kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom Ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekoma ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekoma u postignuća Grupe.

Konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima telekom i Crnogorski telekom jer se većina odnosi na pokretnu i nepokretnu mrežu koja je dio Mreže i funkcije podrške.

Segment privatnih korisnika 2018

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.953	2.031	4,0%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.764	1.651	-6,4%
Razno	37	38	3,7%
Prihod	3.754	3.720	-0,9%
Troškovi redovnog poslovanja	1.208	1.282	6,1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2.546	2.438	-4,2%

Segment poslovnih korisnika 2018

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.035	1.094	5,7%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.038	977	-5,9%
Sistemska rješenja	696	762	9,5%
Razno	114	80	-30,3%
Prihod	2.883	2.912	1,0%
Troškovi redovnog poslovanja	1.554	1.547	-0,4%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.329	1.365	2,7%

Mreža i funkcija podrške 2018

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	166	152	-8,7%
Troškovi redovnog poslovanja	1.402	1.329	-5,2%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1.236	-1.177	4,8%

Segment Optima konsolidirano 2018

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	483	526	8,9%
Prihod	483	526	8,9%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	4	8	126,8%
Troškovi redovnog poslovanja	211	214	1,7%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	275	320	16,1%

Segment Crnogorski Telekom konsolidirano 2018

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	317	325	2,5%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	284	261	-8,1%
Sistemska rješenja	35	39	10,7%
Prihod	636	625	-1,8%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	4	6	55,6%
Troškovi redovnog poslovanja	417	329	-6,1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	223	239	7,4%

Konsolidirano usklađivanje EBITDA 2018

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Rezultat po segmentima (EBITDA doprinos)			
Segment Privatnih korisnika	2.546	2.438	-4,2%
Segment Poslovnih korisnika	1.329	1.365	2,7%
Mreža i funkcije podrške	-1.236	-1.177	4,8%
Segment Optima konsolidirano	275	320	16,1%
Segment Crnogorski telekom konsolidirano	223	239	7,4%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	3.138	3.186	1,5%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	151	55	-63,7%
Ukupna EBITDA	2.986	3.131	4,8%

GLAVNA FINANCIJSKA OBILJEŽJA HT D.D.

Prihodi

Prihodi su se smanjili za 45 milijuna kuna, odnosno 0,7%, na 6.028 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Smanjenje je rezultat manjih prihoda od nepokretnih telekomunikacija (146 milijuna kuna, odnosno 5,4%), uglavnom kao rezultat pada prihoda od govornih usluga, veleprodaje i širokopojasnih usluga, te manjih raznih prihoda (43 milijuna kuna, odnosno 30,5%), kao posljedica energetskeg poslovanja. Smanjenje je djelomično neutralizirano većim prihodima od pokretnih telekomunikacija (136 milijuna kuna, odnosno 4,5%), uglavnom pod utjecajem većih prihoda od uređaja i većih prihoda od sistemskih rješenja (8 milijuna kuna, odnosno 3,4%).

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki smanjila se za 4 milijuna kuna, odnosno 0,1%, na 2.688 milijuna kuna u 2018., ponajprije zbog manje realizacije neto prihoda (45 milijuna kuna, odnosno 0,7%) i manjih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (11 milijuna kuna,

odnosno 7,0%), koji su djelomično neutralizirani manjim troškovima redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (52 milijuna kuna, odnosno 1,5%). Troškovi redovnog poslovanja smanjili su se kao posljedica smanjenja naknade za upotrebu spektra (u skladu s tri Pravilnika o naknadama), smanjenja troškova prodaje energije kao rezultat manje potrošnje poslovnih korisnika i prijenosa HT-ovog segmenta energetskeg poslovanja te provedenih mjera štednje, dok je na manju realizaciju prihoda u prvom redu utjecao pad prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži.

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

Neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se za 149 milijuna kuna, odnosno 17,8%, na 991 milijun kuna u 2018. Povećanje je ponajprije rezultat manje amortizacije (92 milijuna kuna, odnosno 6,3%), manjih jednokratnih stavki (89 milijuna kuna, odnosno 67,8%) i manjih neto financijskih gubitaka (6 milijuna kuna, odnosno 7,0%), a blago je neutralizirano većim oporezivanjem (34 milijuna kuna, odnosno 18,3%) i manjom EBITDA-om prije jednokratnih stavki (4 milijuna kuna, odnosno 0,1%).

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Hrvatski Telekom predvodnik je digitalne transformacije Hrvatske. Kao kompanija koja donosi tehnologiju u domove i urede diljem zemlje prepoznajemo svoju odgovornost u pripremi društva za novi val tehnoloških promjena. Želimo obogatiti život svojih korisnika u njihovim sredinama i omogućiti im da „izvuku“ ono najbolje od moderne tehnologije. Na taj način komuniciramo svoje korporacijske vrijednosti prema svim dioničarima; korisnicima, dobavljačima i investitorima, zaposlenicima, prema okolišu i zajednici u kojoj posluje.

Naša je zadaća ulagati u novu tehnologiju i znanja kako bi buduće generacije iskoristile sve prilike koje donosi budućnost. Naša komunikacijska infrastruktura te novi proizvodi i usluge već podržavaju novi val tehnoloških promjena. Ulažemo u razvoj pametnih gradova, stoga je sve više hrvatskih gradova opremljeno našom tehnologijom koja je prepoznata na europskoj razini.

Naravno, svjesni smo da Hrvatskoj nije dovoljna samo pametna tehnologija. Naš svijet, koji se sve više temelji na tehnologiji, ovisan je o ljudima koji znaju kako tehnologiju upotrijebiti na najbolji mogući način. Ti ljudi postaju ključni pokretači razvoja. Zato mnogo ulažemo u novu generaciju mladih ljudi s naglaskom na razvoj njihovih vještina u STEM području. Želimo potaknuti zanimanje mladih ljudi za STEM vještine i omogućiti im priliku stjecanja praktičnog iskustva u radu s novim tehnologijama koje će im pomoći u njihovim budućim karijerama. Imamo razvijene programe stipendiranja, kontinuirano zapošljavamo mlade stručnjake i omogućujemo im rad u međunarodnom okružju. Ulaganja u STEM obrazovanje dio su naše dugoročne razvojne strategije. Držimo da je kvalitetno organizirana i financirana edukacija mladih stručnjaka preduvjet razvoja gospodarstva i društva u cjelini.

Usklađenost sa zakonima i drugim propisima, pridržavanje internih pravila i Kodeksa ponašanja osnova su odgovornog korporacijskog upravljanja.

Od 2015. godine HT Grupa i sve njene članice imaju na snazi Politiku o društvenoj odgovornosti koja je temelj na kojem Grupa kontinuirano utvrđuje, održava, prati i razvija odgovornosti u vezi s korporacijskom odgovornošću i s njome povezanim dužnostima.

Revizori DT-a u srpnju su proveli centralnu internu reviziju HT-ova Integriranog sustava upravljanja okolišem, zdravljem i sigurnošću na radu, kao dijela Sustava integriranog upravljanja DTAG-a, u skladu sa zahtjevima normi ISO 14001 i OHSAS 18001. Revizija je potvrdila integraciju brige o okolišu u sve relevantne radne procese i visoku ekološku svijest zaposlenika te pokazala da HT-ov Integrirani sustav funkcionira na profesionalnoj razini, odnosno da HT ispunjava sve zahtjeve koje je Društvo utvrdilo te sve zahtjeve sukladno standardima.

Odgovornost prema zajednici

Društvo znanja

Suradujemo sa STEM fakultetima, studenti dolaze na praksu

na kojoj imaju mentorstvo. Nadalje, imaju mogućnost dobivanja stipendija, a najbolji među njima i priliku za zaposlenje. Izabrahe studente FER-a, čiji smo studentski partner, stipendiramo sa 3.000 kuna mjesečno.

Suradujući sa studentskim udrugama, ostvarujemo sudjelovanja na natjecanjima, sudjelujemo na sajmovima karijera, ali i čestim gostovanjima svojih stručnjaka na fakultetima koji podučavaju studente konkretnim znanjima iz prakse.

Partner smo natječaja e-Leadership MBA programa Visokog učilišta Algebra u kojem s najboljim studentima razvijamo projekt HT-a vezan za pametne gradove na temu poslovnog slučaja Živjeti s internetom stvari u pametnim gradovima kojim ujedno podižemo kvalitetu života građana.

Sa Sveučilištem u Dubrovniku potpisali smo Sporazum o poslovnoj suradnji na obrazovnim, razvojnim i znanstveno-istraživačkim projektima, a kroz suradnju je najavljen i prvi konkretan projekt – Big Data – Upravljanje gužvama u turizmu.

Ljetne prakse za studente

Suradujući sa studentskom zajednicom, Hrvatski Telekom je prepoznao da studenti često nemaju priliku u praksi primijeniti stečeno teoretsko znanje. Zato je osmišljen i pokrenut projekt HT Ljetna praksa. Prakse su namijenjene studentima različitih fakulteta (uglavnom STEM i društvenog smjera) u Zagrebu, Vinokvcima, Splitu i Rijeci.

Projekti za start-up zajednicu

Start-up zajednicu podržavamo s pomoću Idea Knockout natjecanja te HackIT (hackathon Hrvatskog Telekom) kojima pobjednicima pružamo mogućnost realizacije ideje u sklopu hub:raum, vodećeg start-up akceleratora Deutsche Telekom.

Donacije i sponzorstva

Hrvatski Telekom kontinuirano nagrađuje i podupire inovativne i kreativne projekte u Hrvatskoj pomoću donacijskog programa koji se provodi od 2006. godine. On je omogućio provedbu više od 300 projekata, a donirano je više od 10 milijuna kuna.

Tijekom proteklih dviju godina donacijski program Generacija Next usmjeren je na STEM vještine. Više od 160 škola opremljeno je naprednom opremom za projekte temeljene na Internet of Things, a više od 2.000 djece sudjelovalo je u projektima koje je obučavalo više od 130 mentora.

Donacijski program Generacija Next priprema mlade ljude za poslove budućnosti

Donacijski program Generacija Next 2017./2018. godine tražio je najbolje projekte u dvjema kategorijama – Digitalne inovacije uz IoT i Istraživački znanstveni projekti. U kategoriji Digitalne inovacije uz IoT stručni žiri odabrao je 39 projekata koji imaju perspektivu primjene u obrazovanju, zdravstvu, prometu i području šire društvene odgovornosti. U kategoriji Istraživački znanstveni projekti odabrano je pet projekata.

Hrvatski Telekom je u 2018. godini donirao 900.000 kuna u

sklopu donacijskog programa Generation Next. Tim je novcem potpomognut razvoj projekata temeljenih na praktičnoj primjeni znanja iz STEM područja. Jačanje znanja i vještina STEM područja ključno je za poticanje inovativnog i pametnog društva koje može potpuno iskoristiti postojeće tehnologije.

Sponzoriramo odlaske na natjecanja

HT podržava studente na raznim stručnim i sportskim natjecanjima. Podržali smo tim Hrvatskog društva za robotiku na međunarodnom natjecanju robotike RoboCup u Kanadi kao i učenike MIOC-a na prestižnom All-Star ACSL informatičkom natjecanju u Americi, učenike iz Vinkovaca na međunarodnom natjecanju u obrazovnoj robotici WERcontest u Kini gdje su osvojili drugo mjesto u programiranju i testiranju robota među 8 tisuća studenata. Također, podržali smo i studente FOI-ja na studentskom STEM natjecanju u znanju i sportu – STEM Games.

Razvijena partnerstva

HT ima ključnu ulogu u razvoju društva znanja potpomažući okupljanja znanstvenih stručnjaka kao što su konferencije WinDays, MIPRO, Combis, Cisco, CARNET CUC i druga događanja povezana s telekomunikacijskim sektorom.

Partnerstvo s Muzejom suvremene umjetnosti već se tradicionalno nastavlja i 2018. godine, jedanaestu godinu zaredom.

U 2018. godini sponzorski smo podržali pet filmskih festivala: ZagrebDox, Pula Film Festival, Motovun Film Festival, Vukovar Film Festival, Zagreb Film Festival i dvije marketinške konferencije HURA-e: Dani komunikacija i Weekend Media Festival. Nadalje, podržali smo i hrvatski sport – hrvatsku nogometnu reprezentaciju, 1. hrvatsku nogometnu ligu koja nosi naziv Hrvatski Telekom prva liga i košarkašku A ligu koja nosi naziv Hrvatski Telekom Premijer Liga.

Jedanaestu je godinu zaredom T portal raspisao natječaj za književnu nagradu roman@tportal.hr u vrijednosti 50.000 kuna, a osvojila ju je Dubravka Ugrešić za roman Lisica.

HT je i 2018. bio glavni sponzor tehnološkog showa Bug Future Show te je podržao najveće regionalno start-up natjecanje Idea Knockout u sklopu kojeg je jednom timu osigurao odlazak na najveći svjetski sajam potrošačke elektronike CES 2019 te izlagački štand na sajmu.

Odgovornost prema zaposlenicima

Neprestano podižemo razinu znanja u organizaciji. Usavršavanje zaposlenika nam je prioritet te smo, osim klasičnih edukacija, uveli digitalno učenje putem platforme koja nudi više od 7.000 online tečajeva. Na našoj HT Akademiji polaznici dobivaju ciljana i primjenjiva znanja koja im trebaju za razvoj kompetencija, ali i znanja o najnovijim trendovima razvoja industrija nužnih za poslovanje HT-a u današnje vrijeme, ali i u bliskoj budućnosti. Identificirali smo ključne talente iz svih područja kompanije te razvoju njihovih karijera pristupamo individualno kako bismo ciljano povećali kompetencije, angažiranost i motivaciju. U protekloj je godini 30 % zaposlenika talenata promovirano na višu poziciju.

Hvala Ti! je program prepoznavanja i nagrađivanja zaposlenika koji „rade sa srcem“ jer tako radimo bolje, učimo više i pružamo vrhunsku uslugu.

Budući da smo svjesni činjenice da kao tehnološki lider postavljamo visoke standarde poslovanja, brinemo se i o usklađenosti privatnog i poslovnog života te o zdravlju svojih zaposlenika – fleksibilno radno vrijeme, slobodan dan za roditelje prvašića prvog dana nastave, petak u papučama, sistematski pregledi, HT Olimpijada te sudjelovanje u B2B Run utrci neke su od brojnih mogućnosti.

Za izvrsnost u upravljanju ljudskim resursima te kontinuirano unapređenje radnih procesa i praćenja globalnih trendova ocijenjeni smo visokom ocjenom čime smo potvrdili status Poslodavca Partnera.

Privlačenje talenata

Hrvatski Telekom želi privlačiti najbolje zaposlenike, odnosno najtalentiranije ljude. U 2018. godini pokrenuli smo prvi međunarodni online inovacijski izazov na digitalnoj platformi (challenge.telekom.com) koja služi za povezivanje tvrtki sa zajednicom od 5 milijuna inovatora među kojima su studenti, razni razvojni timovi i start-up zajednica. HT je prva kompanija u Hrvatskoj koja upotrebljava tu globalnu platformu.

Tema izazova je Let's Challenge – NB-IoT saves Croatian Trees, a tražio se koncept IoT sustava senzora koji bi mjerenjem temperature, relativne vlažnosti zraka i koncentracije ugljičnog monoksida i dioksida u zraku otkrivao moguće požare.

Odgovornost prema korisnicima

Najbolja mreža

Briga o korisničkom iskustvu za nas počinje puno prije no što su usluga i proizvod ponuđeni ili isporučeni, a korisnika čvrsto postavljamo u središte svih svojih aktivnosti.

Hrvatski Telekom drugu je godinu zaredom osvojio certifikat P3 – Best in Test za najbolju mobilnu mrežu u Hrvatskoj. Tako je dodatno potvrđena vodeća pozicija na tržištu. Certifikat P3 smatra se standardom mjerenja kvalitete mreže i zadovoljstva korisnika telekomunikacijskih operatera diljem svijeta. Hrvatski Telekom u tom je mjerenju ostvario najbolji rezultat u povijesti mjerenja P3 u Hrvatskoj te je s visokih 948 od mogućih 1000 bodova dodatno potvrdio kako se vodi ciljem pružanja najkvalitetnije mreže svakom krajnjem korisniku. Korisnici Hrvatskog Telekoma tako imaju najbolje iskustvo prilikom korištenja aplikacija te glasovnih i podatkovnih usluga na vlastitim mobilnim uređajima, na mobilnoj i Wi-Fi mreži.

Rezultat je to velikih ulaganja u telekomunikacijsku infrastrukturu.

Razvijamo proizvode i usluge koje najbolje odgovaraju korisničkim navikama, potrebama i željama te dodaju vrijednosti koje može pružiti vodeća kompanija na tržištu. U svojim tarifama kontinuirano povećavamo brzinu, povećavamo količine uključenog podatkovnog prometa i dodajemo nov, atraktivan sadržaj koji korisnici žele upotrebljavati.

Naš koncept Magenta 1 u kojoj korisnicima osiguravamo premium ponudu iz fiksnog, mobilnog i cloud svijeta i dalje je neprikosnoven na tržištu.

Spremni za 5G tehnologiju

HT je početkom godine pokrenuo modernizaciju radijske pristupne mreže na području cijele Hrvatske. Ta će mreža omogućiti uvođenje 5G tehnologije u trenutku kad se za nju dodijeli potrebni radiofrekvencijski spektar. Projekt obuhvaća modernizaciju infrastrukture, transportnih kapaciteta i same radijske opreme koja bi trebala biti završena do kraja 2019.

Kvalitetna infrastruktura preduvjet je razvoja cijelog društva. Kapitalna ulaganja HT-a u proteklih pet godina veća su od 7 milijardi kuna, a dobrobiti od tih ulaganja osjećaju se u svim segmentima hrvatskog društva.

Velik dio ukupnih HT-ovih ulaganja namijenjen je poboljšanju mrežne infrastrukture u sklopu čega je početkom godine počeo najveći projekt nove mobilne mreže u cijeloj regiji. Tijekom dviju godina obuhvatit će više od 2000 lokacija, a visina ulaganja premašuje milijardu kuna.

Pametni gradovi

Hrvatski Telekom prošle je godine prvi u Hrvatskoj predstavio novu mrežnu tehnologiju Narrowband IoT (NB-IoT). Ta će tehnologija u kratkom roku omogućiti iznimno velik broj povezanih IoT uređaja na hrvatskom tržištu te hrvatskim IT tvrtkama osigurati preduvjete za razvoj velikog broja IoT rješenja za domaće i inozemno tržište.

U 2018. godini nastavili smo s razvojem i implementacijom rješenja u segmentu pametnih gradova, a neka od naših rješenja prepoznata su kao vodeća i na razini Deutsche Telekom grupe.

Hrvatski Telekom je s partnerom (tvrtkom Mobilisis) implementirao rješenje za pametni parking za osobe s invaliditetom za tvrtku Split parking koje će pridonijeti povećanju kvalitete života osoba s invaliditetom u Splitu i smanjiti gradske gužve u samom centru grada Splita.

Digitalne javne govornice

Hrvatski Telekom i kompanija Go2Digital počeli su sa zamjenom postojećih telefonskih govornica na najfrekventnijim lokacijama diljem Hrvatske te postavljanjem novih, digitalnih koje nude širok raspon novih usluga. Građani tako imaju na raspolaganju mnogobrojne nove mogućnosti – od bežičnog punjenja mobilnih uređaja, informiranja o razini peludi u zraku s pomoću posebnih senzora unutar govornica do SOS tipke kojom se može pozvati hitna pomoć u slučaju nesreće. Kako bi korisnici i prolaznici bili povezani, svaka govornica ujedno je i Wi-Fi Hot Spot s besplatnim i neograničenim internetom.

Za lakše snalaženje po gradovima na digitalnom zaslonu nalazi se interaktivna mapa na šest jezika koja korisniku nudi upute kako doći do željene lokacije, a sa stražnje strane govornice nalazi se digitalni citylight za oglašivače. Predviđeno je da se godišnje zamijeni najmanje 25 govornica diljem Hrvatske.

E-punionice

Prije samog početka turističke sezone Hrvatski Telekom i Tower Centar Rijeka otvorili su prvu brzu e-punionicu u Rijeci. Dio je to projekta Sveobuhvatne mreže brzih e-punionica na koridoru u Jugoistočnoj Europi.

S više od 165 e-punionica postavljenih u 75 gradova diljem zemlje razvili smo najširu nacionalnu mrežu električnih punionica u Hrvatskoj. Na taj smo način potaknuli upotrebu e-vozila koja mijenjaju način na koji doživljavamo transport. U 2018. godini je ponovno udvostručeno korištenje naših e-punionica.

Odgovornost prema okolišu

Održivi razvoj i zaštita klime čine jednu od strateških odrednica i HT-a i cijele DT Grupe, a korištenje energije iz obnovljivih izvora predstavlja korak dalje u stalnim naporima HT-a u stvaranju društva sa sniženim emisijama stakleničkih plinova.

Kao jedina telekomunikacijska kompanija u Hrvatskoj certificirana prema ISO 14001 standardu za upravljanje okolišem HT se usredotočio na implementaciju zelenih tehnologija i rješenja koja štede energiju i povoljno djeluju na stvaranje društva sa sniženim emisijama stakleničkih plinova. Od 2016. godine nabavljamo „zelenu“ električnu energiju dobivenu isključivo iz obnovljivih izvora, a u svojim mobilnim mrežama upotrebljavamo i obnovljive izvore za napajanje baznih stanica. Ulaganjem u najnovije tehnologije podižemo energetske učinkovitost, a uvođenjem najmodernijih ICT tehnologija i usluga utječemo na smanjenje i vlastitog i ugljičnog otiska svojih korisnika.

Kontinuirano potičemo svoje zaposlenike na ekološko promišljanje i djelovanje, a brojne inicijative omogućuju nam smanjenje potrošnje energije i nepovoljnog utjecaja na klimu te kvalitetnu brigu o otpadu.

I vozni park HT-a konstantno se obnavlja i modernizira, što nam omogućuje unaprjeđenje kvalitete i učinkovitosti te smanjenje štetnih utjecaja na okoliš.

Velik broj starih mobilnih uređaja prikupljen je u 2018. godini od korisnika i iz internih zaliha. Dosad je HT ukupno prikupio i ekološki zbrinuo više od 148 tisuća starih mobilnih uređaja, njihovih baterija i pripadajuće opreme.

Odgovorno poslovanje u društvima u vlasništvu HT-a

Combis

COMBIS je u 2018. godini aktivno podržavao studentsku populaciju na mnogim projektima. Organizirao je svoj treći COMBIS try{code}catch hackathon, 24-satno studentsko natjecanje u programiranju. Također, sponzorstvima je podržao studentska natjecanja u izradi mobilnih i web aplikacija App Start Contest, Job Fair i Career Speed Dating događanja usmjerenih studentskom zapošljavanju te brućošijadu FER-a.

COMBIS je podržao brojne konferencije u Hrvatskoj kao što su Cisco Connect, Microsoft Windays, F2 - Future of Fintech, VMware vForum 2018, Dell EMC Forum u Zagrebu, 3T - Tourism, Trave-

I&Tech, CrisCon, Best Stay.

Visoka očekivanja opravdala je i 12. COMBIS konferencija koja se pod krovnom temom BE THERE. CREATE VALUE održala u Poreču. COMBIS je uz tradicionalnu COMBIS konferenciju organizirao i COMBIS Technology Day, COMBIS Dan infrastrukture te COMBIS 5+ događanje u Zagrebu te COMBIS Technology Day BiH događanje u Mostaru.

Novčanim donacijama COMBIS je podržao obnovu dijela Klaićevе bolnice, projekt Princeza Pričalica X. gimnazije Ivan Supek, odlazak na natjecanje robotičara OŠ Ivana Cankara, umrežavanje informatičke učionice OŠ Senj (Sv. Juraj), Hrvatsku udrugu za školovanje pasa vodiča i mobilitet te sportsku opremu za mlade pionire nogometnog kluba FEŠK Feričanci.

Iskon

Iskon Internet je i u 2018. godini nastavio s podrškom kulturnih glazbenih projekata međunarodne autorske scene. Pod sloganom Iskonovci, zaljubljeni u dobru glazbu financijski su podržani glazbeni butik festival SuperUho u Primoštenu te debitantsko izdanje Fibra festivala u Splitu. Iskon je drugu godinu zaredom potpomogao godišnji program pogona Tvornice kulture kao i samostalan koncert grupe The National na Šalati.

Iskon je organizirao najveći kviz znanja na otvorenom tijekom Zagreb Beer festivala te nastavio podržavati kvizaše surađujući s Hrvatskim kvizaškim savezom na sponzorstvu Ekipnog državnog prvenstva u kvizu kao i njegove dječje inačice tijekom sajma Interliber na Zagrebačkom velesajmu.

Za kraj 2018. godine Iskon je predstavio svoje partnerstvo s Unisonom u organizaciji nezavisne novinarske glazbene nagrade Rock&Off kojoj je cilj predstaviti i dodatno promovirati kvalitetne domaće izvođače rock i srodnih glazbenih žanrova.

Iskonovi zaposlenici su i ove godine nastavili biti aktivno uključeni u akciju udruge UOLL iz Čakovca te prikupljanjem plastičnih čepova s PET ambalaže pomagali oboljelima od leukemije i limfoma.

Za djecu Iskonovih djelatnika je u 2018. organiziran Kids Innovation Day tijekom kojeg su mogli provesti dan s roditeljima na poslu te posjetiti interne radionice robotike za najmlađe.

Podržane su inicijative Rotaraction i JobFair na kojima se Iskon predstavio kao potencijalan poslodavac studentima iz STEM područja, a sponzorirana je i CUC konferencija organizatora Carneta.

Crnogorski Telekom

Kao jedna od vodećih kompanija u Crnoj Gori CT nastoji biti prisutan u svim područjima koja su važna za crnogorsko društvo. Osim težnje da korisnicima pruži najkvalitetnije telekomunikacijske usluge, aktivno pridonosi razvoju zajednice.

Internet u službi obrazovanja

Tijekom 2018. CT je omogućio besplatan broadband internet za oko 250 osnovnih i srednjih škola kao i predškolskih ustanova u Crnoj Gori te je tako uvelike pridonio kvaliteti i modernizaciji ob-

razovanja. Riječ je o nastavku strateške suradnje s Ministarstvom prosvjete koja traje već 11 godina.

Za svako dobro

U sklopu donacijskog programa Za svako dobro čiji je cilj podrška i promocija projekata koji su iznimno važni za zajednicu i koji se implementiraju primjenom digitalnih tehnologija u 2018. godini podržano je šest projekata: Podrži inkluziju – digitalizuj svijet djece sa smetnjama u razvoju – projekt primjene asistivnih tehnologija u radu s djecom sa smetnjama u razvoju u lokalnim školama i vrtićima u Pljevljima, 3D učionica – primjena tehnike 3D tiska u obrazovnom procesu u lokalnoj osnovnoj školi u Podgorici, Podrška djeci sa smetnjama u razvoju kroz primjenu novih tehnologija – edukacija mladih sa smetnjama u razvoju za samostalnu upotrebu pametnih telefona, Mali programeri 2 – nastavak tečajeva programiranja i robotike za učenike osnovnih škola, Pelikansko selo: Život na raftu! – zaštita i promocija biološke raznolikosti Skadarskog jezera kroz primjenu digitalnih tehnologija, Jednim klikom do svih informacija – online savjetovalište za djecu i adolescente oboljele i liječene od malignih bolesti i za članove njihovih obitelji.

Volonterski klub

Tijekom 2018. godine Telekomov Klub volontera nastavio je s aktivnostima kojima je cilj promocija i primjena principa društvene odgovornosti u kompaniji i izvan nje. U suradnji s organizacijama civilnog društva ostvarene su četiri akcije sadnje drveća i čišćenja parkova i javnih površina u Podgorici. Zajedno sa Zavodom za transfuziju krvi organizirana je tradicionalna akcija dobrovoljnog darivanja krvi za zaposlene i menadžment kompanije. Udružujući snage sa Međunarodnim klubom žena u Crnoj Gori, zaposleni su sudjelovali na humanitarnom božićnom sajmu i prikupili sredstva za podršku radu nekoliko obrazovnih i institucija dječje socijalne zaštite u Crnoj Gori.

Teachtoday

Telekom je 2018. godine pokrenuo crnogorsku verziju specijalizirane web stranice Teachtoday koja sadrži savjete i praktične materijale namijenjene roditeljima i pedagozima kako bi djeci na što bolji način pomogli da sigurnije i kompetentnije upotrebljavaju digitalne tehnologije.

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	3.305	3.450	4,4%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	3.569	3.415	-4,3%
Sistemska rješenja	731	801	9,6%
Razno	151	118	-22,0%
Prihod	7.756	7.783	0,4%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	174	167	-4,4%
Ukupni operativni prihod	7.930	7.950	0,2%
Troškovi redovnog poslovanja	4.943	4.819	-2,5%
Materijalni troškovi	2.387	2.461	3,1%
Troškovi osoblja	1.073	1.087	1,3%
Ostali troškovi	1.535	1.315	-14,3%
"Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga"	-158	-128	-19,2%
Vrijednosno usklađivanje	106	83	-21,5%
EBITDA	2.986	3.131	4,8%
Amortizacija	1.869	1.730	-7,5%
EBIT	1.118	1.401	25,4%
Financijski prihod	38	28	-27,1%
Prihod/trošak od ulaganja u zajednički pothvat	2	3	79,1%
Financijski rashod	174	139	-20,0%
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	984	1.293	31,5%
Porez	180	235	30,6%
Neto dobit	804	1.059	31,6%
Nekontrolirajući udjeli	-59	-3	-95,5%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	863	1.061	22,9%
Jednokratne stavke ¹	151	55	-63,7%
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.138	3.186	1,5%

¹ Uglavnom se odnose na troškove restrukturiranja za otpremnine, izvanredne otpise potraživanja, sudske sporove i troškove vezane za konsolidaciju H1 Telekom

KONSOLIDIRANA BILANCA

u milijunima kuna	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.
Nematerijalna imovina	2.539	2.539	0,0%
Materijalna imovina	6.175	6.218	0,7%
Dugotrajna financijska imovina	1.333	1.312	-1,6%
Potraživanja	248	391	58,0%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	58	-
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	81	-
Odgođena porezna imovina	91	94	4,3%
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.694	3,0%
Zalihe	128	136	6,2%
Potraživanja	1.631	1.549	-5,0%
Kratkotrajna financijska imovina	197	112	-43,2%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	146	-
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	57	-
Novac u banci i blagajni	3.152	3.137	-0,5%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	246	201	-18,3%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	5.337	-0,3%
UKUPNA AKTIVA	15.738	16.031	1,9%
Temeljni kapital	9.823	9.823	0,0%
Rezerve iz dobiti	530	562	5,9%
Revalorizacijske rezerve	2	-14	-919,4%
Trezorske dionice	-38	-71	84,7%
Zadržana dobit	1.024	1.503	46,8%
Dobit poslovne godine	863	1.061	22,9%
Nekontrolirajući udjeli	369	344	-6,8%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	13.208	5,1%
Rezerviranja	73	70	-4,0%
Dugoročne obveze	617	384	-37,8%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	0	-
Odgođena porezna obveza	47	44	-7,6%
Ukupne dugoročne obveze	737	498	-32,5%
Kratkoročne obveze	2.310	2.223	-3,8%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	52	-
Odgođeni prihod	89	39	-56,6%
Rezerviranja za otpremnine	30	13	-58,2%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.326	-4,2%
Ukupne obveze	3.166	2.823	-10,8%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	16.031	1,9%

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O TIJEKU NOVCA

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.
Dobit prije poreza	984	1.293	31,5%
Amortizacija	1.869	1.730	-7,5%
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih obveza	321	-181	-156,3%
Povećanje/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	-105	11	110,9%
Povećanje/Smanjenje zaliha	-57	-28	50,7%
Ostalo povećanje/smanjenje novčanog tijeka	-320	-480	-49,8%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.691	2.345	-12,9%
Novčani primici od prodaje dugotrajne mat. i nemat. imovine	99	38	-61,2%
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	2	1	-2,3%
Novčani primici od kamata	11	8	-28,7%
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	1.302	625	-52,0%
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	1.413	672	-52,4%
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne mat. i nemat. imovine	-1.467	-1.536	-4,8%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	-867	0	100,0%
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-295	-504	-70,6%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-2.629	-2.040	22,4%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.215	-1.368	-12,6%
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti			
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	-72	-58	19,0%
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-493	-497	-0,8%
Novčani izdaci za otplatu financijskog najma	-53	-2	96,9%
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-363	-435	-19,8%
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-981	-992	-1,1%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-981	-992	-1,1%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-19	0	98,8%
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2.676	3.152	17,8%
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenata	476	-15	-103,2%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.152	3.137	-0,5%

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila Europska unija („EU“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja društva Hrvatski Telekom d.d. i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje kako Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;

Hrvatski Telekom d.d.
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

13. veljače 2019. godine

- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti hoće li Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 13. veljače 2019. godine.

Potpisano u ime Grupe:

Davor Tomašković,
Predsjednik Uprave i glavni direktor

Daniel Daub,
Član Uprave i glavni direktor za financije

Boris Drilo,
Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

Nataša Rapaić,
Članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

Saša Kramar,
Član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Hrvatski Telekom d.d.

Izvješće o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Hrvatski Telekom d.d. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava (zajedno - „Grupa“) na dan 31. prosinca 2018. i njihovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji („MSFI“).

Naše mišljenje je usklađeno s našim dodatnim izvještajem Revizijskom odboru.

Što smo revidirali

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe obuhvaćaju:

- Konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine;
- Konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2018. godine;
- Konsolidirano izvješće o novčanim tijekovima za tada završenu godinu;
- Konsolidirano izvješće o promjenama kapitala za tada završenu godinu;
- Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća, uključujući značajne računovodstvene politike i ostale objašnjavajuće informacije.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjenjeni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom), te smo ispunili naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Prema našim najboljim saznanjima i uvjerenju, izjavljujemo da su nerezivizijske usluge koje smo pružili Grupi u skladu s primjenjivim zakonskim propisima u Republici Hrvatskoj te da nismo pružili nerezivizijske usluge koje su zabranjene člankom 5(1) Uredbe (EU) br. 537/2014.

Nerezivizijske usluge koje smo pružili Grupi u razdoblju od 1. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine objavljene su u

bilješci 41 uz konsolidirane financijske izvještaje.

Naš pristup reviziji

Pregled

- Značajnost za financijske izvještaje Grupe kao cjeline: 78 milijuna kuna, što predstavlja 2,5% od dobiti prije poreza, kamata i amortizacije (engl. EBITDA).
- Obavili smo reviziju četiri pravna subjekta u Hrvatskoj (Hrvatski Telekom, Combis, Iskon i Optima) i jednog pravnog subjekta u Crnoj Gori (Crnogorski telekom).
- Naš revizijski opseg je obuhvatio 99% Grupnih prihoda i 99% apsolutne vrijednosti pripadajuće Grupne dobiti
- Priznavanje prihoda i primjena MSFI 15
- Kapitalizacija prava na sadržaj
- Umanjenje vrijednosti goodwilla

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i u svim našim revizijama, također smo obavili postupke vezane uz zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu o tome postoje li dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije utjecala je naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Na temelju naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjeline, kako je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ako postoji, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu.

Značajnost za financijske izvještaje kao cjeline

78 milijuna kuna

Kako smo je utvrdili

2,5% od EBITDA. EBITDA (3.131 milijun kuna) je dobit iz osnovne djelatnosti (1.401 milijun kuna) uvećana za amortizaciju i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine (1.730 milijuna kuna).

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Smatramo da je EBITDA ključni pokazatelj u industriji Grupe i predstavlja najčešće korišteno mjerilo uspješnosti poslovanja Grupe od strane dioničara.

Ključna revizijska pitanja

Priznavanje prihoda i primjena MSFI 15

Vidjeti bilješku 2.2. (Promjene računovodstvenih politika i objava), 2.4. o) (Sažetak računovodstvenih politika) i bilješku 4 (Informacije o segmentima). U konsolidiranom izvješću o sveobuhvatnoj dobiti Grupe iskazan je prihod u iznosu od 7.783 milijuna kuna.

Prihod je podložan značajnom inherentnom riziku zbog sljedećeg:

- složenosti sustava potrebnih za pravilno evidentiranje i identifikaciju prihoda i
- utjecaja stalnih promjena poslovnih, cjenovnih i tarifnih modela (uključujući tarifne strukture, popuste kupcima, poticaje).

U tom kontekstu, ispravna primjena računovodstvenih standarda smatra se složenom i do određene mjere utemeljenom na procjenama i pretpostavkama Uprave.

Nadalje, primjena novog standarda za priznavanje prihoda, „Međunarodni Standard Financijskog Izvještavanja 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima“ (MSFI 15) ima značajan utjecaj od 2018. financijske godine nadalje. Grupa je, u skladu s prijelaznim odredbama, iskoristila mogućnost da kod inicijalne primjene standarda kumulativni učinak prelaska prizna direktno u kapitalu na dan 1. siječnja 2018. godine.

Kao rezultat toga, početno priznavanje ugovorne imovine i troškova pribavljanja ugovora doveli su do povećanja zadržane dobiti u okviru kapitala od oko 268 milijuna kuna (prije obračuna odgođenog poreza) na dan 1. siječnja 2018. godine. Primjena MSFI 15 je dovela do smanjenja udjela prihoda od prodaje usluga i povećanja udjela od prodaje proizvoda i robe u ukupnim prihodima od oko 3 postotna poena.

S obzirom na materijalni učinak i složenost primjene novog standarda na razini cijele Grupe, priznavanje i prezentiranje utjecaja primjene MSFI 15 je bilo od posebne važnosti za našu reviziju.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

U svjetlu činjenice da visoki stupanj složenosti, procjena i pretpostavki dovode do povećanog rizika pogrešnog prikazivanja, procijenili smo procese i kontrole Grupe za priznavanje prihoda kao dio naše revizije. Naš pristup reviziji uključivao je testiranje kontrole i detaljne revizijske procedure, uključujući sljedeće:

- Procjena okruženja IT sustava povezanih s fakturiranjem i mjerenjem kao i drugih relevantnih sustava koji podržavaju obračunavanje prihoda, uključujući implementirane kontrole oko promjena sustava.
- Procjena sustava fakturiranja i sustava za mjerenje sve do evidentiranja u glavnoj knjizi.
- Pregledavanje uzorka faktura i izvoda za naplatu potraživanja.

Nadalje, procijenjeni su računovodstveni učinci novih poslovnih i cjenovnih modela. Uvjerili smo se u prikladnost postojećih sustava, procesa i kontrola te da su procjene i pretpostavke koje je napravila uprava dovoljno dokumentirane i potkrijepljene kako bi se osiguralo da se prihodi pravilno prepoznaju.

- Naš pristup reviziji je, između ostalog, uključivao:
- Procjenu analize utjecaja na MSFI 15 i računovodstvenih procjena za različite portfelje ugovora.
- Procjenu dizajna procesa postavljenih za obračun transakcija u skladu s novim standardom i IT sustava kako bi se podržala provedba novih zahtjeva.
- Procjenu prikladnosti metoda korištenih za određivanje utjecaja početne primjene MSFI-ja 15.
- Analizirali smo uzorke ugovora s kupcima prilikom obavljanja postupaka za sve utvrđene obveze izvršenja i procijenili politiku priznavanja prihoda Grupe na temelju našeg iskustva s Grupom i poznavanja utjecaja MSFI 15 na telekomunikacijsku industriju.
- Procijenili smo točnost i potpunost prezentacije i objavljivanja financijskih izvještaja.

Uvjerili smo se da su sustavi i procesi koje je uspostavila Uprava te izrađene procjene i pretpostavke dovoljno dokumentirani i potkrijepljeni kako bi se osiguralo da je utjecaj početne primjene MSFI-ja 15 pravilno priznat i objavljen.

Kapitalizacija prava na sadržaj

Vidjeti bilješku 2.4 e (Sažetak računovodstvenih politika) i bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U konsolidiranom izvješću o financijskom položaju Grupe iskazana je kapitalizirana nematerijalna imovina u ukupnom iznosu od 2.539 milijuna kuna koja uključuje kapitalizirana prava na sadržaj u iznosu od 286 milijuna kuna.

Usmjerili smo pozornost na ovo područje zbog značajnosti kapitaliziranih troškova i činjenice da se radi o prosudbi vezano uz primjenu smjernica uključenih u MRS-u 38 - Nematerijalna imovina. Naša revizija je bila usmjerena na slijedeća dva ključna rizika: (1) rizik da li su ispunjeni kriteriji potrebni za kapitalizaciju takvih troškova i (2) rizik da procjene uprave vezano uz buduća plaćanja po ugovorima za sadržaj nisu razumne.

Dobili smo detaljni pregled kapitaliziranih ugovora za sadržaj u tekućem razdoblju i uskladili navedeni pregled s podacima iz glavne knjige. Uskladom nisu uočene značajne razlike.

Pregledom odgovarajućih ugovora i faktura testirali smo uzorak kapitaliziranih troškova kako bismo procijenili da li su kapitalizirani sukladno slijedećim kriterijima:

- trajanje ugovora mora biti dulje od 12 mjeseci;
- vrijednost ugovora je moguće pouzdano izmjeriti;
- ugovor je neotkaziv.

Nadalje, procijenili smo razumnost pretpostavki (očekivani broj budućih kupaca i diskontna stopa) korištenih za mjerenje budućih plaćanja. Usporedili smo procjenu očekivanog broja kupaca s povijesnim podacima, te razmotrili konzistentnost pretpostavke buduće stope rasta s poslovnim planovima uprave. Također smo usporedili korištenu diskontnu stopu s tržišnim podacima. Nismo identificirali odstupanja.

Stoga smo utvrdili da su troškovi kapitalizirani u skladu s računovodstvenom politikom Grupe te da su procjene uprave bile razumne.

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Vidjeti bilješku 2.3 (Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke, bilješku 15 (Nematerijalna imovina). U okviru konsolidiranog izvješća o financijskom položaju Grupe iskazan je goodwill u iznosu od 456 milijuna kuna.

Prema zahtjevima MSFla, Grupa mora, minimalno godišnje, provesti test umanjivanja vrijednosti goodwilla. Usmjerili smo pozornost na ovo područje budući da procjena 'fer vrijednosti umanjene za troškove otuđenja' jedinica koje generiraju novac uključuju značajne prosudbe budućih rezultata poslovanja, naročito onih koje se odnose na projekcije novčanih tokova (projekcije prihoda i stope rasta) i primijenjenu diskontnu stopu.

Na temelju procjene Uprave, nije utvrđena potreba za umanjivanjem knjigovodstvene vrijednosti goodwilla.

U procjeni pretpostavki uprave objavljenih u bilješci 2.3 kao i korištenih metodologija (model diskontiranih novčanih tokova), koristili smo pomoć internih stručnjaka za procjene kako bismo procijenili korištene metodologije i temeljne pretpostavke.

S upravom smo raspravljali o njihovim procjenama projekcija budućih novčanih tokova i procesa na temelju kojih su napravljene. Provjerili smo matematičku točnost povezanih izračuna, te smo usporedili projekcije novčanih tokova s odobrenim planovima. Nismo uočili značajna odstupanja.

Usporedili smo ovogodišnje stvarne rezultate s prošlogodišnjim projekcijama kao indikaciju kvalitete procesa planiranja. Nismo našli značajne razlike.

Procijenili smo korištenu diskontnu stopu uspoređujući je sa stopama koje koriste usporedive organizacije i s tržišnim podacima. Pregledali smo analizu osjetljivosti ključnih pretpostavki, koju je napravila uprava, kako bismo utvrdili u kojoj mjeri promjene u tim pretpostavkama pojedinačno ili skupno mogu dovesti do umanjivanja vrijednosti goodwilla. Utvrdili smo da je diskontna stopa nakon poreza koju je koristila uprava konzistentna s tržišnim podacima, te da je korištena stopa rasta konzistentna s povijesnim rezultatima i da nije veća od procjena za tu industriju.

Utvrdili smo da su pretpostavke kao i zaključci uprave u skladu s našim očekivanjima i te nisu uočene iznimke.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima kao cjelini, uzimajući u obzir strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Grupe, koje uključuje Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima), a koje smo dobili prije datuma ovog izvješća revizora.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvešće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja te o njima ne iznosimo niti ćemo iznositi ikakav zaključak o izražavanju uvjerenja.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije, te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se na neki drugi način čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvešća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo također postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci obuhvaćaju provjeru uključuje li Izvešće posloводства objave zahtijevane člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na temelju posla koji smo obavili tijekom revizije, prema našem mišljenju:

- Informacije u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koju su sastavljeni konsolidirani financijski izvještaji usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s konsolidiranim financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства sastavljeno je u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu; te
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njezinog okruženja stečenog u okviru revizije, od nas se zahtijeva da izvijestimo ako zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz u Izvešću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene

osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, na temelju pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na pove-zane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.

- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano uz financijske informacije subjekata ili poslovne aktivnosti unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Samostalno smo odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga predstavljaju ključna revizijska pitanja. Navedena pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Imenovanje

Prvi put smo imenovani za revizore Grupe 4. svibnja 2011. godine. Naše imenovanje obnavlja se jednom godišnje odlukom skupštine i predstavlja ukupno neprekidno razdoblje angažmana od 8 godina.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Michaela Tomičić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Heinzelova 70, Zagreb
13. veljače 2019.

John Mathias Gasparac
Predsjednik Uprave

Michaela Tomičić
Ovlašteni revizor

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	4	7.783	7.756
Ostali prihodi	5	167	174
Troškovi prodane robe, materijala i energije	6	(1.650)	(1.612)
Troškovi usluga	7	(811)	(775)
Troškovi osoblja	9	(1.087)	(1.073)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		128	158
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	(1.730)	(1.869)
Ispravak vrijednosti potraživanja i ugovorne imovine	21	(76)	(101)
Ostali troškovi	10	(1.323)	(1.540)
Dobit iz osnovne djelatnosti	4	1.401	1.118
Financijski prihodi	11	28	38
Financijski troškovi	12	(139)	(174)
Financijski troškovi – neto		(111)	(136)
Neto udjeli u ulaganjima koja se obračunavaju metodom udjela	18	3	2
Dobit prije poreza na dobit		1.293	984
Porez na dobit	13	(234)	(180)
Dobit godine		1.059	804
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju		-	3
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i utjecaj promjene tečajnih razlika		(20)	-
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		(20)	3
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza		1.039	807
Dobit godine pripisuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		1.062	863
Nekontrolirajući interes		(3)	(59)
		1.059	804

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:			
Redovnim dioničarima Društva		1.045	866
Nekontrolirajući interes		(6)	(59)
		1.039	807
Zarada po dionici			
Osnovne i razrijeđene, iz neprekinutog poslovanja za dobit godine pripisivu redovnim dioničarima Društva	14	13,03 kuna	10,55 kuna

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

Na dan 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	15	2.539	2.539
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	6.197	6.140
Ulaganje u nekretnine	17	21	35
Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	18	382	379
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	19	-	948
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	19	926	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	392	248
Ugovorna imovina	22	139	-
Bankovni depoziti	24	3	6
Odgođena porezna imovina	13	95	90
Ukupna dugotrajna imovina		10.694	10.385
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	136	128
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	1.548	1.630
Ugovorna imovina	22	203	-
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	23	201	246
Bankovni depoziti	24	112	197
Novac i novčani ekvivalenti	24	3.137	3.152
Ukupna kratkotrajna imovina		5.337	5.353
UKUPNA IMOVINA		16.031	15.738
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	29	9.823	9.823
Zakonske rezerve	30	491	491
Rezerve iz tržišne vrijednosti i učinak teč. razlika		(15)	2
Rezerve za trezorske dionice	31	71	37
Trezorske dionice	31	(71)	(37)
Zadržana dobit	32	2.565	1.888
Ukupno		12.864	12.204
Nekontrolirajući interes		344	369
Ukupni kapital i rezerve		13.208	12.573

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	28	59	60
Posudbe	38	248	302
Obveze prema zaposlenicima	27	11	13
Prihod budućih razdoblja	26	15	21
Ostale obveze	25	118	290
Obveze za financijske najmove	38	3	4
Odgodena porezna obveza	13	44	47
Ukupne dugoročne obveze		498	737
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	25	2.024	2.155
Ugovorne obveze	22	52	-
Ukalkulirane obveze	28	76	103
Obveze za financijske najmove	38	2	2
Obveza za porez na dobit		76	27
Prihodi budućih razdoblja	26	39	89
Posudbe	38	56	52
Ukupne kratkoročne obveze		2.325	2.428
Ukupne obveze		2.823	3.165
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE		16.031	15.738

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

Potpisali u ime Grupe 13. veljače 2019. godine:

Davor Tomašković
Predsjednik Uprave HT-a i glavni direktor

Daniel Daub
Član Uprave HT-a i glavni direktor za financije

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Dobit prije poreza na dobit		1.293	984
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	8	1.730	1.869
Prihod od kamata	11	(10)	(8)
Trošak kamata	12	114	122
(Dobit) od otuđenja imovine	5,10	(16)	(70)
Ostali neto financijski troškovi (prihod)	11,12	7	22
(Dobit) od prodaje električne energije	5	(30)	-
Udio u dobiti ulaganja u zajednički pothvat	18	(3)	(2)
Povećanje zaliha	20	(28)	(58)
Povećanje potraživanja i predujmova		(59)	(166)
(Povećanje) ugovorne imovine	22	(106)	-
Povećanje / (smanjenje) obveza i obračunatih troškova		(163)	327
(Smanjenje) ugovornih obveza	22	(12)	-
Povećanje obveza prema zaposlenicima	27	3	1
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja i ukalkuliranih obveza	28	(34)	21
Ostale negotovinske stavke		(9)	(1)
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.677	3.041
Plaćene kamate		(100)	(129)
Plaćen porez na dobit		(232)	(221)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		2.345	2.691
Ulagačke aktivnosti			
Izdaci za kupnju dugotrajne imovine		(1.536)	(1.467)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		38	98
Primici od prodaje poslovanja s električnom energijom	5	30	-
Izdaci za stjecanje Crnogorskog Telekom, neto od stečenih novčanih sredstava	3	-	(866)
Kupnja depozita		-	(41)
Primici od depozita		42	33
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		4	43
Kupnja osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	24	(504)	(255)
Primici od osiguranih depozita (obrnutih REPO poslova)	24	550	1.229
Primici od kamata		8	11
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima		(1.368)	(1.215)

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Bilješke	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Financijske aktivnosti			
Isplaćena dividenda	32	(489)	(491)
Isplaćena dividenda nekontrolirajućem interesu u podružnicama		(8)	(2)
Otplate za radio frekvencijski spektar, ugovore za sadržaj i EKI		(364)	(326)
Ostale financijske otplate		(4)	-
Otplata MCL		(8)	(8)
Otplata najмова i kredita		(48)	(116)
Stjecanje trezorskih dionica		(71)	(38)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(992)	(981)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(15)	495
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		3.152	2.676
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		-	(19)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	24	3.137	3.152

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvješća.

BILJEŠKA KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA - NETO DUG

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Novac/ bankovno prekoračenje	Likvidna ulaganja	Financijski najam dospjeća do 1 godine	Financijski najam dospjeća dužeg od 1 godine	Posudbe dospjeća do 1 godine	Posudba dospjeća dužeg od 1 godine	Ostale financijske obveze (sadržaj i EKI) dospjeća do jedne godine	Ostale financijske obveze (sadržaj i EKI) dospjeća dužeg od jedne godine	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto dug na dan 31. prosinca 2016. godine	2.676	2.164	(13)	(42)	(16)	(262)	(218)	(140)	4.149
Novčani tijek	495	(1.013)	13	39	63	-	326	-	(77)
Stjecanje Crnogorskog Telekoma	-	-	-	-	(48)	-	(4)	(15)	(67)
Stjecanje H1	-	-	(1)	-	(12)	(73)	(8)	(19)	(113)
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	-	-	(35)	35	(357)	357	-
Ostala nefinancijska kretanja	-	-	-	-	-	-	-	(465)	(465)
Tečajne razlike	(19)	-	(1)	(1)	(4)	(2)	-	-	(27)
Neto dug na dan 31. prosinca 2017. godine	3.152	1.151	(2)	(4)	(52)	(302)	(261)	(282)	3.400
Novčani tijek	(15)	(88)	2	-	46	-	364	-	309
Reklasifikacija kratkoročnog dijela	-	-	(2)	2	(53)	53	(459)	459	-
Ostala nefinancijska kretanja	-	(22)	-	-	3	-	(17)	(289)	(325)
Tečajne razlike	-	-	(1)	-	-	1	-	-	-
Neto dug na dan 31. prosinca 2018. godine	3.137	1.041	(3)	(2)	(56)	(248)	(373)	(112)	3.384

Likvidna ulaganja sadrže bankovne depozite i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 29)	Zakonske rezerve milijuni kuna (bilješka 30)	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika milijuni kuna	Rezerva za trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 31)	Trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 31)	Zadržana dobit milijuni kuna (bilješka 32)	Ukupno milijuni kuna	Nekon- trolirajući interes milijuni kuna	Ukupan kapital milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	9.823	491	3	-	-	1.567	11.884	163	12.047
Dobit godine	-	-	-	-	-	863	863	(59)	804
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	-	-	-	3	-	3
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	3	-	-	863	866	(59)	807
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 32)	-	-	-	-	-	(491)	(491)	-	(491)
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	37	-	(37)	-	-	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-	-	(37)	-	(37)	-	(37)
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Stjecanje H1	-	-	-	-	-	-	-	43	43
Stjecanje Crnogorskog Telekom	-	-	-	-	-	(12)	(12)	231	219
Utjecaj promjene tečajnih razlika	-	-	(4)	-	-	(2)	(6)	(1)	(7)
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	9.823	491	2	37	(37)	1.888	12.204	369	12.573
Usklađenje početnog stanja zadržane dobiti kod primjene MSFI 9	-	-	-	-	-	(48)	(48)	(8)	(56)
Usklađenje početnog stanja zadržane dobiti kod primjene MSFI 15	-	-	-	-	-	223	223	5	228
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine nakon usklađenja	9.823	491	2	37	(37)	2.063	12.379	366	12.745
Dobit godine	-	-	-	-	-	1.062	1.062	(3)	1.059
Utjecaj promjene tečajnih razlika	-	-	(12)	-	-	-	(12)	(3)	(15)
Ostala sveobuhvatna dobit godine	-	-	(5)	-	-	-	(5)	-	(5)

KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE O PROMJENAMA KAPITALA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

	Dionički kapital milijuni kuna (bilješka 29)	Zakonske rezerve milijuni kuna (bilješka 30)	Rezerva iz tržišne vrijed. i učinak teč. razlika milijuni kuna	Rezerva za trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 30)	Trezorske dionice milijuni kuna (bilješka 31)	Zadržana dobit milijuni kuna (bilješka 32)	Ukupno milijuni kuna	Nekon- trolirajući interes milijuni kuna	Ukupan kapital milijuni kuna
Ukupna sveobuhvatna dobit godine	-	-	(17)	-	-	1.062	1.045	(6)	1.039
Isplaćena dividenda dioničarima Društva (bilješka 32)	-	-	-	-	-	(489)	(489)	(8)	(497)
Rezerve za trezorske dionice	-	-	-	71	-	(71)	-	-	-
Stjecanje trezorskih dionica	-	-	-		(71)	-	(71)	-	(71)
Poništenje dionica	-	-	-	(37)	37	-	-	-	-
Vrijednost konverzije prava MCL	-	-	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	9.823	491	(15)	71	(71)	2.565	12.864	344	13.208

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

1. Korporativne informacije

Hrvatski Telekom d.d. („HT“ ili „Društvo“) je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom Europe B.V. koje drži 51,14% temeljnog kapitala Društva. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. u 100%-tnom je vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding B.V. Deutsche Telekom Europe Holding B.V. je u 100%-tnom vlasništvu Deutsche Telekom Europe Holding GmbH čiji je 100%-tni vlasnik Deutsche Telekom AG). Dakle, Deutsche Telekom AG je krajnje matično društvo.

Registrirana adresa ureda Društva je Roberta Frangeša Mihanića 9, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine bio je 5.698 (31. prosinca 2017. godine: 5.304).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješki 4.

Konsolidirana financijska izvješća za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine odobrena su za objavu u skladu s odlukom Uprave od 13. veljače 2019. godine. Ova konsolidirana financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja (MSFI) koje je odobrila EU. Konsolidirana financijska izvješća su također u skladu sa hrvatskim Zakonom o računovodstvu koji se poziva na MSFI-je koje je odobrila EU.

Konsolidirana financijska izvješća sastavljena su prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke financijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti (bilješka 19) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama. Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama („HRK“) koja je valuta objavljivanja Grupe. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna osim ako nije drugačije navedeno. U 2018. godini HT d.d. je prenio svoje udjele u društvima Iskon Internet d.d., Combis d.o.o., E-Tours d.o.o., KDS d.o.o. i Optima Telekom d.d. na društvo HT holding d.o.o. Navedeni udjeli su preneseni s HT d.d. na HT holding d.o.o. po neto knjigovodstvenoj vrijednosti. Konsolidirana financijska izvješća uključuju financijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. i HT holding d.o.o. u kojem HT ima 100 % udjela.

Društvo HT holding d.o.o. djeluje kao subjekt posebne namjene koje posjeduje sljedeća društva:

Društvo	Zemlja	Osnovne djelatnosti	Vlasnički udjel	
			31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Combis d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje informatičkih usluga	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga kableske TV	100%	100%
E-tours d.o.o.	Republika Hrvatska	Pružanje usluga putničke agencije	100%	100%
OT-Optima Telekom d.d. /i/	Republika Hrvatska	Pružanje internet i podatkovnih usluga	17,41%	17,41%
Crnogorski Telekom AD	Republika Crna Gora	Pružanje mobilnih i fiksnih telekomunikacijskih usluga, internet i podatkovnih usluga	76,53%	76,53%

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.1. Osnova izvješćivanja (nastavak)

Kontrola nad Optima telekomom d.d. (Optima) uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu sa ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju sa Optimom i utvrdila set mjera vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem financijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Kontrola HT-a nad Optimom prvotno je bila ograničena na period od četiri godine, do 18. lipnja 2018. godine.

HT je 14. lipnja 2017. godine zaprimio odluku Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja društvom OT-Optima Telekom d.d. na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021 godine.

U srpnju 2021. godine pravo se automatski ukida, bez mogućnosti produženja. Na dan isteka treće godine HT je dužan započeti postupak prodaje svih svojih dionica Optime, tijekom kojeg ima pravo prodavati i dionice Optime koje drži Zagrebačka banka (bilješka 3).

U nastavku su prikazani sažeti financijski podaci za podružnice s nekontrolirajućim interesom OT-Optima Telekom d.d. i Crnogorski Telekom AD. Vrijednosti su prikazane prije konsolidacijskih eliminacija uključujući fer vrijednost stečene prepoznatljive imovine na razini konsolidacije.

OT-Optima Telekom d.d.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Sažeto izvješće o financijskom položaju	milijuni kuna	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	148	154
Kratkoročne obveze	355	288
Kratkotrajna neto imovina	(207)	(134)
Dugotrajna imovina	674	709
Dugoročne obveze	311	388
Dugotrajna neto imovina	363	321
Neto imovina	156	187
Akumulirani nekontrolirajući interes	102	129
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	2018. godina	2017. godina
	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi	539	495
Dobit razdoblja	(19)	(83)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	(19)	(83)
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	(16)	(69)
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	-	-
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	2018. godina	2017. godina
	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	36	145
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(53)	(49)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	5	(56)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	(12)	40

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

Crnogorski Telekom AD	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Sažeto izvješće o financijskom položaju	milijuni kuna	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	293	399
Kratkoročne obveze	248	353
Kratkotrajna neto imovina	45	46
Dugotrajna imovina	1.185	1.028
Dugoročne obveze	45	42
Dugotrajna neto imovina	1.140	986
Neto imovina	1.185	1.028
Akumulirani nekontrolirajući interes	242	240
Sažeto izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi	631	640
Dobit razdoblja	56	40
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu	56	40
Dobit koja pripada nekontrolirajućem interesu	13	10
Dividenda isplaćena nekontrolirajućem interesu	-	-
Sažeto izvješće o novčanim tijekovima	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	milijuni kuna	milijuni kuna
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	158	285
Neto novčani tijekovi korišteni u ulagačkim aktivnostima	(81)	(213)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima	(67)	(72)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	10	-

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA (NASTAVAK)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava

Grupa je prvi put primijenila sljedeće standarde i dodatke za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2018. godine:

- MSFI 9 Financijski instrumenti
- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima
- Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama - Dodaci MSFI-ju 2
- Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2014. do 2016. godine
- Prijenos na ulaganje u nekretnine - Dodaci MRS-u 40
- Tumačenje 22 Transakcije u stranoj valuti i predujmovi

Grupa je nakon usvajanja MSFI-ja 9 i MSFI-ja 15 morala promijeniti svoje računovodstvene politike i provesti određena retroaktivna usklađenja. Većina ostalih gore navedenih dodataka nije imala utjecaja na iznose priznate u prethodnim razdobljima i ne očekuje se da će značajno utjecati na tekuće ili buduća razdoblja.

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila

Usvajanje MSFI 9 Financijski instrumenti

U srpnju 2014. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde izdao je Međunarodni standard financijskog izvještavanja (MSFI 9) "Financijski instrumenti". Primjena standarda

obvezna je za izvještajna razdoblja počevši od ili nakon 1. siječnja 2018. godine. Standard uvodi novi pogled na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata i zamjenjuje MRS 39.

Društvo je usvojilo standard MSFI 9 Financijski instrumenti s 1. siječnjem 2018. godine. Društvo je izabralo ne mijenjati podatke usporednog prethodnog razdoblja, te priznati prilagodbe knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i obveza u početnoj zadržanoj dobiti od datuma prve primjene standarda, odnosno s 1. siječnjem 2018. godine primjenom pojednostavljene metode.

Podaci usporednog razdoblja nisu mijenjani.

Značajne nove računovodstvene politike primijenjene u tekućem razdoblju iskazane su u bilješci 2.4. Sažetak računovodstvenih politika i u bilješci 2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke. Računovodstvene politike primijenjene prije 1. siječnja 2018. godine i primjenjive na usporedne podatke objavljene su u bilješci 43.

Za Grupu prva i kontinuirana primjena standarda nije pokazala značajne posljedice za konsolidirane financijske izvještaje.

Na datum početne primjene, 1. siječnja 2018. godine, financijski instrumenti su bili kako slijedi:

	Kategorija mjerenja		Knjigovodstveni iznos		
	Original (MRS 39)	Novo (MSFI 9)	Original (MRS 39) milijuni kuna	Novo (MSFI 9) milijuni kuna	MSFI 9 efekt vrednovanja milijuni kuna
Dugotrajna					
Obveznice	Raspoloživo za prodaju	Fer vrijednost kroz OSD	948	945	(3)
Potraživanja od kupaca I ostala potraživanja	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	248	236	(14)
Ugovorna imovina	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	-	44	(3)
Bankovni depoziti	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	6	6	-
Kratkotrajna					
Potraživanja od kupaca I ostala potraživanja	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	1.630	1.598	(33)
Ugovorna imovina	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	-	173	(10)
Bankovni depoziti	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	197	197	-
Novac i novčani ekvivalenti	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak	3.152	3.152	-
Ukupno					(63)

Usvajanje MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima

Grupa je primijenila pojednostavljenu metodu prijelaza na MSFI 15. Grupa retroaktivno primjenjuje MSFI 15 samo na ugovore koji nisu bili izvršeni na datum prve primjene (1. siječnja 2018. godine).

Usvajanjem MSFI-ja 15 došlo je do promjena u računovodstvenim politikama i usklađenja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Glavne promjene nastale usvajanjem MSFI-ja 15 objašnjene su u nastavku:

Standard posebno utječe na sljedeće poslovne događaje (dodatne informacije nalaze se u bilješci 2.4):

Ugovori s više elemenata - jedna od najznačajnijih promjena u priznavanju prihoda je ukidanje zahtjeva za ograničenjem u ostvarenju prihoda koji su priznavanje prihoda povezivali s novčanim isplata. Primarni razlog postojanja pravila o ograničenju u ostvarenju prihoda bio je da Grupa nije mogla priznati prihod prije izvršenja isporuke. U praktičnom smislu, ako je Grupa davala subvencionirane mobilne uređaje i pružala uslugu mobilne telefonije tijekom 24 mjeseca (ugovor s više elemenata), Grupa nije mogla priznati nijedan dio prihoda od usluga za već isporučene subvencionirane mobilne uređaje, jer ako Grupa nije pružila uslugu mobilne telefonije nikada ne bi imala pravo na prihod. Budući da se poslovni model subvencioniranja mobilnih uređaja temelji na isporuci usluge u budućnosti, novi primijenjeni standard utvrđuje da prihodi od obveza isporuke uopće nisu uvjetovani budućim rezultatima.

Rezultat ove pozicije je da će se na temelju novog standarda prihodi ranije iskazati u usporedbi sa starim standardom.

U slučaju ugovora s više elemenata (npr. ugovor za uslugu mobilne telefonije zajedno s mobilnim uređajem) s unaprijed isporučnim subvencioniranim proizvodima, cijena transakcije dodjeljuje se obvezama isporuke u ugovoru uzimajući u obzir njihove pojedinačne prodajne cijene. Pojedinačne prodajne cijene hardvera utvrđuju se na temelju cijena iz cjenika. Kao rezultat navedenoga, veći udio ukupnog iznosa naknade pripisuje se unaprijed isporučenoj komponenti (mobilni uređaj), što zahtijeva ranije priznavanje prihoda, a uslijed čega, u usporedbi s prihodima prema MRS-u 18, dolazi do viših prihoda od prodaje robe i nižih prihoda od pružanja usluga (usluga mobilne komunikacije). To u izvještaju o financijskom položaju dovodi do priznavanja takozvane ugovorne imovine, odnosno potraživanja koje proizlazi iz ugovora s kupcem koji s pravnog stajališta još nije stupio na snagu. Ugovorna imovina amortizira se tijekom preostalog razdoblja trajanja ugovora. Ugovorene obveze netiraju se s ugovornom imovinom na razini portfelja.

Materijalna prava koja se dodjeljuju kupcima na početku ugovora uz opciju kasnijeg izvršenja - ukupna cijena transakcije kombiniranog ugovora dodjeljuje se pojedincu, zasebne obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Veći dio ukupne naknade može se pripisati materijalnom pravu (npr. pravo na subvenciju za mobilni uređaj). To u bilanci dovodi do priznavanja ugovorne imovine, koja se amortizira tijekom preostalog razdoblja trajanja ugovora i, u usporedbi s fakturiranim iznosima, smanjuje prihode od pružanje usluga.

Troškovi provizija za posredovanje prilikom prodaje koji se plaćaju neizravnim partnerima ili vlastitim zaposlenicima (koji se iskazuju kao inkrementalni troškovi za dobivanje ugovora) kapitaliziraju se tijekom procijenjenog razdoblja zadržavanja klijenata (5 godina ili više, ovisno o usluzi) u slučaju stjecanja ugovora ili tijekom trajanja ugovora (obično 24 mjeseca) u slučaju produljenja ugovora. Trošak amortizacije za ugovornu imovinu ne iskazuje se u računu dobiti i gubitka Grupe u okviru amortizacije, već kao ostali troškovi ili troškovi zaposlenika, ovisno o prodajnom kanalu.

Unaprijed obavljene jednokratne uplate kupaca koje ne ispunjavaju definiciju zasebne obveze isporuke, ali predstavljaju predujam za buduće usluge, odgađaju se i priznaju u okviru prihoda tijekom (preostalog) razdoblja trajanja ugovora i iskazuju se u okviru ugovorne obveze.

Popusti ili neujednačene cijene transakcija - Kada se popusti na naknade za usluge odobravaju neujednačeno za određene mjesece tijekom razdoblja ugovora ili se mjesečne naknade za usluge obračunavaju neujednačeno za određene mjesece tijekom razdoblja ugovora, a mjesečna se usluga korisniku ravnomjerno isporučuje, prihodi od usluga priznaju se na pravocrtnoj osnovi.

Usklađenja s MSFI-jem 15 značajno su utjecala na prihode od usluga mobilne telefonije. U pogledu fiksnih prihoda, učinci se uglavnom odnose na ugovore s više elemenata, pa čak i na priznavanje prihoda od usluga tijekom razdoblja trajanja ugovora. Područje sustavnih rješenja nije značajno pogođeno zbog kontinuiteta u vremenu priznavanja prihoda.

Na datum početne primjene, ukupna imovina i dionički kapital su porasli uslijed kapitalizacije ugovorne imovine i stjecanja ugovora za ugovore koji nisu izvršeni.

Na datum prve primjene 1. siječnja 2018. godine na iznose Izvješća o financijskom položaju su napravljene sljedeće prilagodbe:

	MRS 18 Knjigovodstvena iznos 31. prosinca 2017 milijuni kuna	MSFI 15 Vrednovanje milijuni kuna	MSFI 15 Reklasifikacija milijuni kuna	MSFI 15 Knjigovodstvena iznos 1. siječnja 2018 milijuni kuna
Dugoročna potraživanja	248	26	-	274
Dugoročna ugovorna imovina	-	28	-	28
Kratkoročna ugovorna imovina	-	124	-	124
Dugoročni troškovi stjecanja ugovora	-	55	-	55
Kratkoročni troškovi stjecanja ugovora	-	41	-	41
Kratkoročne ugovorne obveze	-	-	65	65
Prihodi budućih razdoblja	89	-	(65)	24
Obveza za porez na dobit	(27)	(46)	-	(73)
Zadržana dobit	(1.888)	(223)	-	(2.111)
Nekontrolirajući interes	(369)	(5)	-	(374)

Usporedba financijskih izvještaja po MSFI 15 i MRS11/MRS18 je prikazana u sljedećoj tablici:

Izvešće o financijskom položaju

	2018. godina MSFI15 milijuni kuna	2018. godina MRS 11/MRS 18 milijuni kuna	Razlika milijuni kuna
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	2.539	2.539	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.197	6.197	-
Ulaganje u nekretnine	21	21	-
Ulaganja koja se obračunavaju metodom troška	382	382	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	926	926	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	392	392	-
Bankovni depoziti	3	3	-
Odgođena porezna imovina	95	95	-
Ugovorna imovina	139	-	139
Ukupno dugotrajna imovina	10.694	10.555	139

	2018. godina MSFI15	2018. godina MRS 11/MRS 18	Razlika
IMOVINA	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	136	136	-
Ugovorna imovina	203	-	203
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1.548	1.548	-
Prilaženi troškovi budućeg razdoblja	201	201	-
Bankovni depoziti	112	112	-
Novac / novčani ekvivalenti	3.137	3.137	-
Ukupno kratkotrajna imovina	5.337	5.134	203
UKUPNO IMOVINA	16.031	15.689	342

	2018. godina MSFI15	2018. godina MRS 11/MRS 18	Razlika
KAPITAL I OBVEZE	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Kapital / rezerve			
Dionički kapital	9.823	9.823	-
Zakonske rezerve	491	491	-
Rezerve iz tržišne vrijednosti	(15)	(15)	-
Rezerve za trezorske dionice	71	71	-
Trezorske dionice	(71)	(71)	-
Zadržana dobit	2.565	2.249	316
Ukupni kapital i rezerve	12.864	12.548	316
Nekontrolirajući interes	344	338	6
Ukupni kapital i rezerve	13.208	12.886	322
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	59	59	-
Posudbe	248	248	-
Obveze prema zaposlenicima	11	11	-
Prihod budućih razdoblja	15	15	-
Ostale obveze	118	118	-
Obveze za financijske najmove	3	3	-
Odgođena porezna obveza	44	44	-
Ukupne dugoročne obveze	498	498	

	2018. godina MSFI15	2018. godina MRS 11/MRS 18	Razlika
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
KAPITAL I OBVEZE			
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	2.025	2.025	-
Ugovorne obveze	52	-	52
Ukalkulirane obveze	76	76	-
Obveze za financijske najmove	2	2	-
Obveza za porez na dobit	75	45	20
Prihodi budućih razdoblja	39	91	(52)
Posudbe	56	56	-
Ukupne kratkoročne obveze	2.325	2.305	20
Ukupno obveze	2.823	2.803	20
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	16.031	15.689	342

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

	2018. godina MSFI15	2018. godina MRS 11/MRS 18	Razlika
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi od osnovne djelatnosti	7.783	7.715	68
Ostali prihodi	167	167	-
Troškovi prodane robe, materijala i energije	(1.650)	(1.650)	-
Troškovi usluga	(811)	(812)	1
Troškovi osoblja	(1.087)	(1.097)	10
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji	128	128	-
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	(1.730)	(1.730)	-
Ispravak vrijednosti potraživanja i ugovorne imovine	(76)	(71)	(5)
Ostali troškovi	(1.323)	(1.354)	31
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.401	1.296	105
Financijski prihodi	28	28	-
Financijski troškovi	(139)	(139)	-
Financijski (troškovi) - neto	(111)	(111)	-
Neto udjeli u ulaganjima koja se obračunavaju metodom udjela	3	3	-
Dobit prije poreza na dobit	1.293	1.188	105

	2018. godina MSFI15	2018. godina MRS 11/MRS 18	Razlika
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Porez na dobit	(234)	(218)	(16)
Dobit godine	1.059	970	89
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit			
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(20)	(20)	-
Ostala sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza	(20)	(20)	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu, neto od poreza	1.039	950	89
Dobit godine pripisuje se:			
Redovnim dioničarima Društva	1.062	974	88
Nekontrolirajući interes	(3)	(4)	1
	1.059	970	89
Ukupna sveobuhvatna dobit proizašla iz neprekinutog poslovanja raspoređuje se:			
Redovnim dioničarima Društva	1.045	957	88
Nekontrolirajući interes	(6)	(7)	1
	1.039	950	89

Utjecaj usvajanja MSFI 9 i MSFI 15 na zadržanu dobit Grupe na 31. prosinca 2017. godine i 1. siječnja 2018. godine je kako slijedi:

	milijuni kuna
Zadržana dobit 31. prosinca 2017. godine	1.888
Priznavanje ugovorne imovine	152
Raspuštanje iznosa diskontiranja dugoročnih potraživanja	26
Priznavanje troškova stjecanja ugovora	96
Porez na dobit na MSFI 15 utjecaj	(46)
Iznos koji pripada nekontrolirajućem interesu	(5)
Ukupno utjecaj MSFI 15	223
Utjecaj MSFI 9	(63)
Porez na dobit na MSFI 9 utjecaj	7
Iznos koji pripada nekontrolirajućem interesu	8
Ukupno utjecaj MSFI 9	(48)
Zadržana dobit 1.siječnja 2018. godine	2.063

2.2. Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji nisu obvezni za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2018. godine i koje Grupa nije ranije usvojila. Ne očekuje se da će ovi standardi i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda:

MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine)

U siječnju 2016. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao MSFI 16 "Najmovi". Standard će stupiti na snagu prvi put za financijske godine koje počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine. MSFI 16 ima značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe, posebno na ukupnu imovinu, na rezultate poslovanja, na novac generiran iz poslovanja i na prikaz u poziciji financijskog izvještaja.

Novi propisi utječu na Grupu kao najmoprimca, posebno u vezi s najmom prostora za bazne postaje (zemljište, prostor na tornjevima ili površine na krovu), mrežne infrastrukture i zgrada koje se koriste u administrativne ili tehničke svrhe.

Grupa neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti, već će koristiti odredbu o izuzeću za najmoprimca, također poznatu kao modificirana retrospektivna metoda. Prilikom prelaska na MSFI 16, obveze za plaćanja temeljem postojećih operativnih najмова bit će diskontirane korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će se u iznosu obveze za najam, usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Kao izuzeće od modificiranog retrospektivnog pristupa, Grupa će primijeniti opći pristup, poznat i kao „grandfathering“ pristup za prava pristupa zemljištu (Prava služnosti i prava puta) za instalirane telekomunikacijske kabele na ili u navedenom zemljištu, koja su reklasificirane iz MRS-a 38 na 31. prosinca 2018. godine u MSFI-u 16 na dan 1. siječnja 2019. godine, te čija će knjigovodstvena vrijednost dugotrajne imovine u iznosu od 133 milijuna kuna postati imovina s pravom korištenja i čija će obveza postati obveza za najam.

Na temelju trenutne procjene menadžmenta, Grupa očekuje da će prelazak na novi standard od 1. siječnja 2019. godine imati sljedeće materijalne učinke: povećanje ukupne imovine / ukupnog kapitala i obveza kao posljedica priznavanja imovine s pravom korištenja u iznosu od 470 milijuna kuna do 530 milijuna kuna i obveza za najam u iznosu od 450 milijuna kuna do 500 milijuna kuna.

Značajne opcije i zahtjevi ostvarit će se kako slijedi:

Imovina s pravima korištenja i obveze po najmu iskazuju se odvojeno u izvještaju o financijskom položaju.

Zahtjevi MSFI-ja 16 o priznavanju, mjerenju i objavljivanju također će se primjenjivati i na kratkoročne najmove i najmove temeljene na imovini male vrijednosti. Grupa će koristiti kao praktično pomagalo model u kojem se ne kapitaliziraju najmovi s trajanjem do 3 mjeseca.

U najmovima koji sadrže i komponentu najma i komponentu koja nije najam, neće se praviti razlika između tih komponenti. Sva-ka komponenta najma obračunat će se - kao najam - zajedno s drugim povezanim komponentama ugovora o najmu. Općenito, nova definicija najma neće imati značajan utjecaj na Grupu kao najmodavca (bilješka 33 a Ugovorne obveze za poslovni najam).

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi financijskih izvješća Grupe, Uprava je koristila određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obveze te objavljivanje nepredviđenih obveza tijekom i na datum izvješća. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti odnosno imovine ili obveza u budućim razdobljima. Ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjena neizvjesnosti na datum izvješća o financijskom položaju koje nose znatan rizik značajnih izmjena knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini navedene su kako slijedi:

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Grupa je izložena riziku u nekoliko sudskih sporova i regulatornih postupaka i sporu oko vlasništva distributivne telekomunikacijske kanalizacije koji mogu rezultirati značajnim odljevom ekonomskih sredstava ili prestankom priznavanja povezane imovine. Grupa koristi unutarnje i vanjske pravne stručnjake kako bi procijenila ishod svakog slučaja zasebno te odlučila treba li i koji iznos troškova rezervirati u financijskim izvješćima, kao što je detaljnije objašnjeno u bilješkama 28 i 34. Promjene u ovim prosudbama mogle bi imati značajan utjecaj na financijska izvješća Grupe.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Određivanje umanjenja vrijednosti imovine uključuje korištenje procjena koje sadrže, ali nisu ograničene na uzroke, trenutak i iznos umanjenja vrijednosti. Umanjenje vrijednosti temelji se na mnogim čimbenicima poput promjene tržišnih uvjeta, očekivanja rasta industrije, povećanju troška kapitala, promjenama budućih mogućnosti financiranja, tehnološkoj zastarjelosti, prestanku pružanja usluga, troškovima zamjene, iznosima plaćenim u usporedivim transakcijama i ostalim promjenama okolnosti koje ukazuju na postojanje umanjenja vrijednosti. Nadoknadi iznos i fer vrijednosti obično se utvrđuju metodom diskontiranog novčanog tijeka koja sadrži razumne pretpostavke o tržištu. Utvrđivanje pokazatelja umanjenja vrijednosti, kao i procjena budućih novčanih tijekova i određivanje fer vrijednosti imovine (ili grupe imovina) zahtijeva od menadžmenta značajne procjene pri prepoznavanju i vrednovanju pokazatelja umanjenja vrijednosti, očekivanih novčanih tijekova, primjenjivih diskontnih stopa, korisnih

vjekova uporabe i ostataka vrijednosti. Konkretno, procjena novčanih tijekova pri određivanju fer vrijednosti djelatnosti podrazumijeva neprestano ulaganje u mrežnu infrastrukturu potrebno za rast budućih prihoda kroz nove podatkovne proizvode i usluge, za koje su raspoloživi tek ograničeni povijesni podaci o potražnji. Potražnja za tim proizvodima i uslugama manja od očekivane uzrokovala bi niže prihode, manji novčani tijek i potencijalno umanjenje na fer vrijednost ulaganja, što bi nepovoljno utjecalo na buduće rezultate poslovanja.

Kalkulacija fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje temeljena je na raspoloživim podacima iz povezanih prodajnih transakcija po uobičajenim tržišnim uvjetima slične imovine ili vidljivih tržišnih cijena umanjene za dodatne troškove otuđenja imovine. Kalkulacija vrijednosti u uporabi temelji se na modelu diskontiranog novčanog tijeka. Novčani tijekovi su izvedeni iz srednjoročnog financijskog plana, a nakon tog planskog razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem prikladnih stopa rasta. Nadoknadivi iznos je najosjetljiviji na diskontnu stopu korištenu za model diskontiranog novčanog tijeka kao i na očekivani budući novčani priljev i stopu rasta korištenu za svrhu ekstrapolacije podataka. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 15, 16 i 17.

Korisni vijek trajanja imovine

Utvrđivanje korisnog vijeka imovine temelji se na povijesnom iskustvu sa sličnom imovinom, kao i predviđenom tehnološkom razvoju i promjenama u širim gospodarskim i industrijskim čimbenicima. Primjerenost procijenjenog korisnog vijeka razmatra se jednom godišnje, ili kad god postoji naznaka značajnih promjena u pretpostavkama. Vjerujemo da je ovo važna računovodstvena procjena, budući da uključuje pretpostavke o tehnološkom razvoju u inovativnoj industriji i značajno ovisi o investicijskim planovima Grupe. Nadalje, s obzirom na značajan udjel imovine Grupe koja se amortizira u ukupnoj imovini, utjecaj većih promjena ovih pretpostavki mogao bi biti značajan za financijski položaj i rezultate poslovanja Grupe.

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu korisnog vijeka te iznosa troška amortizacije, s nepromijenjenim ostalim varijablama:

	Povećanje/ smanjenje u %	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+10	115
	-10	(126)
Godina završena 31. prosinca 2017. godine	+10	120
	-10	(129)

Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa godišnje testira goodwill na umanjenje vrijednosti. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi

izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 15). Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala da knjigovodstvena vrijednost 'poslovni' i 'privatni' jedinica koje stvaraju novac značajno premašuje njihov nadoknadivi iznos. U slučaju jedinice koja stvara novac 'Optima Telekom' i 'Crnogorski Telekom', razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što su smanjenje rasta prihoda za 2%, povećanje troškova za 2% ili promjene omjera kapitalnih ulaganja i prihoda) sa svim ostalim varijablama nepromijenjenima, može rezultirati umanjenjem vrijednosti do 57 milijuna kuna.

Obveze po ugovorima o sadržaju

Kao što je navedeno u politici nematerijalne imovine (bilješka 2.4.) troškovi sadržaja kapitaliziraju se i priznaje se odgovarajuća obveza. Određivanje obveze za varijabilne ugovore zahtijeva procjenu jer se temelji na procijenjenom broju budućih kupaca i diskontne stope. Menadžment vjeruje da nijedna razumno očekivana promjena u ključnim pretpostavkama ne bi uzrokovala značajnu promjenu u iznosu obveze.

Nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom

Prilikom zaključivanja da stečeni brand ima neograničen korisni vijek, Grupa se vodila činjenicom da brand predstavlja cijeli segment poslovanje se odnosi na operatera sa dokazanom i održivom potražnjom za svojim proizvodima i uslugama na adekvatno uspostavljenom tržištu. Brand je povijesno građen kroz izdatke za korisnički marketing i promociju. Grupa je razmotrila i druge čimbenike kao što je sposobnost da nastavi štititi zakonska prava koja proizlaze iz branda na neodređeno vrijeme i odsutnost bilo kakvih konkurentskih čimbenika koji bi mogli ograničiti životni vijek branda. Grupa očekuje kontinuirane ekonomske koristi od stečenog branda u budućnosti. Međutim, strateška odluka da se poveća marketinšku potporu brandu ili slabljenje branda kao posljedica promjena u preferencijama potrošača moglo dovesti do umanjenja vrijednosti u budućnosti. Također, razumno očekivana promjena u nekoj od ključnih pretpostavki gledajući ih odvojeno (kao što je promjena prihoda za 2% i promjena royalty relief stope za 0,1%) ne dovodi do umanjenja vrijednosti branda.

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI-ja 9, uvodi se model očekivanog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpornim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora, i koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima.

Prilikom utvrđivanja očekivanih budućih potreba za umanjenjem vrijednosti obično se koriste povijesne vjerojatnosti neispunjavanja obveza, koje se nadopunjuju budućim parametrima relevantnim za kreditni rizik.

Makroekonomski podaci povezuju se s povijesnim ponašanjem

kupaca pri čemu se isti korigiraju pod sljedećim uvjetima:

- Stopa nezaposlenosti - Ako su promjene stopa nezaposlenosti veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje dvije godine
- BDP - Ako su promjene stope BDP-a veće od 1% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine
- Prosječne kamatne stope - Ako su promjene prosječnih kamatnih stopa veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine

Opći pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na zajmove, dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i dužničke instrumente koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Pojednostavljeni pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu što rezultira ranijim priznavanjem troška od umanjenja vrijednosti. Primjenom pojednostavljenog pristupa za financijsku imovinu te umanjenjem vrijednosti ugovorne imovine, koja se od 1. siječnja 2018. godine priznaje u skladu s MSFI 9 (Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9), smanjenje vrijednosti će se neznatno povećati.

Osim gore navedene imovine na koju se primjenjuje pojednostavljeni pristup, kod naknadnog mjerenja sve ostale financijske imovine primjenjuje se opći pristup u procjeni kreditnog gubitka koji se sastoji od tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Primjena stupnja ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta:

Stupnjevi za procjenu kreditnog gubitka	Model primjene	Povećanje kreditnog rizika
Stupanj 1 Naplativost (Performing)	Model 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka	Nije značajno povećanje
Stupanj 2 Otežana naplativost (Underperforming)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje
Stupanj 3 Upitna naplativost (Non-performing)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje + postoji dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja

Kreditni rizik je rizik da ugovorna strana financijskog instrumenta stvara financijske gubitke za drugu ugovornu stranu neispunjavanjem ugovorne obveze. Budući da standard ne propisuje definiciju 'značajnog povećanja kreditnog rizika', Grupa sama odlučuje kako ga definirati u kontekstu vrsta instrumenata koje drži, uzimajući u obzir dostupnost informacija i vlastite povijesne podatke.

Osnova za procjenu povećanja kreditnog rizika je ili vjerojatnost neispunjavanja obveza ili analiza dospjelih potraživanja. Revizija primjenjivih postotaka kreditnog rizika pojednostavljenog pristupa vrši se dva puta godišnje za potrebe mjerenja kreditnog rizika i povijesnih podataka kako bi se utvrdio očekivani kreditni gubitak. Pored toga, analiziraju se makroekonomski podaci – stopa inflacije, kamatne stope potrošačkih kredita, BDP po glavi stanovnika, stope nezaposlenosti i zaposlenosti i indeks potrošačkih cijena. Navedeni podaci se stavljaju u odnos s povijesnim ponašanjem klijenata Grupe kako bi se uvidjela mogućnost promjene primijenjenih postotaka kreditnog rizika.

Standard sadrži oborivu pretpostavku da „događaj neispunjenja plaćanja“ nastaje kada je financijska imovina u dospijeću više od 90 dana.

Pretpostavku podupiru i sljedeći događaji:

- Ugovorna strana više puta ne ispunjava obveze plaćanja i usluga je blokirana (ugovor još nije raskinut)
- Ugovorna strana premašuje kreditni limit s neplaćenim računima i ne plaća unatoč ponovljenim zahtjevima
- Embargo/države u recesiji ili države s ograničenjima plaćanja od strane državne banke

Pri stvaranju iskazanih pretpostavki koriste se procjene temeljene na povijesnim podacima i postojećim tržišnim uvjetima.

Za potraživanja od kupaca primjenjuje se pojednostavljeni pristup mjerenja očekivanog kreditnog gubitka, tj. mjerenja na osnovi skupine potraživanja, zbog velikog broja analitičkih podataka (kupaca) i homogene baze potraživanja. Potraživanja od kupaca su podijeljena na portfelje ovisno o tipu kupca i prate se prema starosnoj strukturi. Portfelji se stvaraju na temelju sličnosti ponašanja korisnika prema povijesnim podacima i budućim očekivanjima. Primjeri portfelja su mobilni privatni korisnici, fiksni privatni korisnici, mobilni poslovni korisnici i fiksni poslovni korisnici. Primjeri skupina dospjelosti potraživanja su nedospjela, dospjela 0-29 dana, dospjela 30-89 dana i nadalje. Navedene skupine se stvaraju na temelju koraka u procesu naplate.

Prilikom prve primjene MSFI 9, Grupa očekuje da će sva potraživanja biti potpuno vrijednosno usklađena u razdoblju od 3 godine nakon datuma dospjeća. Ako se ranije ne naplate, sva potraživanja od telekom operatera se utužuju u roku od jedne godine od datuma dospjeća. Potraživanja se ne mogu otpisati sve dok Grupa ne izgubi sudski spor. Sudski sporovi mogu trajati više od 3 godine. Naplata nakon 3 godine od datuma dospjeća je zanemarivo mala i ta se činjenica uzima u obzir pri izračunu postotaka u matrici vrijednosnog usklađenja.

Analiza potraživanja i pripadajućeg vrijednosnog usklađenja pokazala su značajnu naplatu potraživanja u prvoj godini od datuma dospjeća i u sljedeće dvije godine putem sudskih tužbi. Povijesno gledano, navedeni trendovi su stabilni i nema poznatih činjenica niti naznaka da će se trend promijeniti u budućim razdobljima.

U 2017. godini vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca je procijenjeno temeljem modela nastalog gubitka, a nakon pri-

mjene MSFI 9, kreditni rizik potraživanja od kupaca je priznat kroz ECL matricu vrijednosnog usklađenja. Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u metodama početne procjene ili značajnim pretpostavkama koje su korištene.

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo značajnih promjena u knjigovodstvenoj vrijednosti financijskih instrumenata, a time niti značajnog utjecaja na iznos vrijednosnog usklađenja.

Priznavanje prihoda

Kod primjene MSFI 15 na razini portfelja, za razliku od pojedinačnih ugovora, uključeno je više prosudbi (statističkih podataka temeljenih na povijesnim podacima i iskustvu) koje su primijenjene kako bi reflektirale ponašanje ugovora od trenutka potpisa kroz period trajanja. Najznačajnije prosudbe uključuju:

- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog prijevremenih raskida ugovora u rasponu 3%-10% i povezane naplate penala u rasponu 55%-75%, ovisno o portfelju / grupi kupaca.
- vrijednosno usklađenje ugovorne imovine zbog neplaćanja (poveznica na MSFI 9) u rasponu 0,1% -1,5%, ovisno o portfelju / grupi kupaca.
- korištenje budžeta za uređaje linearno kroz 12 mjeseci od potpisa ugovora.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobit iz osnovne djelatnosti

Dobit iz osnovne djelatnosti određena je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, financijsku imovinu raspoloživu za prodaju koja nose kamatu, udjel u dobiti ili gubitku od pridruženog društva te zajedničkog pothvata, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih imovine raspoložive za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Poslovna spajanja i goodwill

Ovisna društva su sva društva nad kojima Grupa ima kontrolu. Grupa kontrolira subjekt, kada je Grupa izložena, ili ima pravo na, promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma od kojeg je kontrola prenesena na Grupu, te se prestaju konsolidirati od datuma prestanka kontrole.

Grupa primjenjuje metodu računovodstva stjecanja za iskazivanje poslovnih spajanja. Prenesena naknada prilikom stjecanja ovisnog društva je fer vrijednost prenesene imovine, obveza nastalih prema bivšim vlasnicima stečenog društva i ulaganja Grupe. Prenesena naknada uključuje i fer vrijednost imovine ili obveza nastalih iz aranžmana potencijalnih naknada. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na datum stje-

canja. Grupa priznaje svaki nekontrolirajući interes u stečenom društvu na osnovi metode stjecanja u etapama, ili po fer vrijednosti ili po proporcionalnom udjelu prepoznatljive neto imovine subjekta koje se stječe. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se kao trošak razdoblja.

Ukoliko je poslovno spajanje ostvareno u etapama, ranija ulaganja u subjekt koji se stječe ponovno se vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja kroz sveobuhvatnu dobit.

Bilo koja potencijalna naknada koju Grupa prenese priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade koja se smatra imovinom ili obvezom priznaju se u skladu s MRS-om 39 ili kao prihodi i troškovi ili kao promjena u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Potencijalna naknada koja se klasificira kao kapital se ne mjeri ponovno već se kasnije podmirenje evidentira unutar kapitala.

Goodwill se početno mjeri kao razlika između prenesene naknade i iznosa nekontrolirajućeg interesa u stečenom subjektu u odnosu na fer vrijednost prepoznate stečene neto imovine.

Ukoliko je naknada niža od fer vrijednosti stečene neto imovine, razlika se priznaje u izvješću o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Međukompanijske transakcije, stanja, prihodi i rashodi iz transakcija sa subjektima unutar Grupe se eliminiraju. Dobici i gubici iz međukompanijskih transakcija priznati u imovini također se eliminiraju. Računovodstvene politike podružnica izmijenjene su gdje je to potrebno kako bi se osigurala konzistentnost u politikama unutar Grupe.

Poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom

Poslovna stjecanja podružnica koje su pod zajedničkom kontrolom iskazuju se metodom preuzimanja fer vrijednosti prethodnog vlasnika. Sukladno ovoj metodi, konsolidirana financijska izvješća kombiniranog društva prikazuju se kao da su društva bila pripojena od početnog razdoblja ili od datuma kada su kombinirana društva došla pod zajedničku kontrolu, ovisno o tome što je ranije. Imovina i obveze podružnice pod zajedničkom kontrolom koje su prenesene iskazuju se po knjigovodstvenim vrijednostima prikazanim kod prethodnog vlasnika.

Prethodnim vlasnikom smatra se najviši nivo konsolidiranih financijskih izvješća koji sadrži konsolidirana MSFI financijska izvješća podružnice. Pripadajući goodwill koji proizlazi iz poslovnog spajanja prethodnog vlasnika se također prikazuje u ovim konsolidiranim financijskim izvješćima. Razlika koja se javlja između knjigovodstvene vrijednosti neto imovine, uključujući i goodwill iskazan kod prethodnog vlasnika, i naknade za stjecanje, prikazuje se u konsolidiranim financijskim izvješćima u zadržanoj dobiti.

c) Ulaganje u pridruženo društvo

U financijskim izvješćima Grupe ulaganje u pridruženo društvo (uobičajeno ulaganje uz vlasnički udjel u iznosu od 20% do 50%

glasačkih prava) u kojima Grupa ima značajan utjecaj vodi se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjenja vrijednosti imovine. Prema metodi udjela, ulaganje se početno priznaje po trošku nabave, a sadašnja vrijednost se uvećava ili umanjuje za udjel u dobiti ili gubitku nakon datuma stjecanja. Procjena vrijednosti ulaganja u pridruženo društvo vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjenja priznati u prethodnim razdobljima.

Kad udjel Grupe u gubicima pridruženog društva postane jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime pridruženog društva. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog pridruženog društva eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

d) Ulaganje u zajednički pothvat

Grupa ima udjel u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udjel u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice.

Po potrebi se vrše prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupnim. U financijskim izvješćima Grupe eliminira se udjel Grupe u nerealiziranim dobitima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog društva. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

Kad udjel Grupe u gubicima zajedničkog pothvata postane jednak ili veći od njezinog udjela u zajedničkom pothvatu, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako postoji zakonska ili izvedena obveza ili je izvršila plaćanja u ime zajedničkog pothvata. Nerealizirani dobiti iz transakcija između Grupe i njezinog zajedničkog pothvata eliminiraju se do visine udjela Grupe u zajedničkom pothvatu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine.

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u Grupu, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Amortizacija telekomunikacijske dozvole počinje se obračunavati u trenutku kada je dozvola stečena i spremna za korištenje, a razdoblje amortizacije odgovara korisnom vijeku uporabe dozvole.

Grupa priznaje troškove sadržaja kao nematerijalnu imovinu na početku trajanja ugovora. Grupa je utvrdila sljedeće uvjete koji moraju biti ispunjeni kako bi se ugovori s pružateljima sadržaja mogli priznati kao nematerijalna imovina: trajanje ugovora mora biti dulje od jedne godine, trošak je određen ili odrediv, ugovorena prava moraju biti trajna i troškovi iz ugovora su neizbježni. Priznata imovina po tim ugovorima amortizira se tijekom trajanja ugovora. Ugovori sadržaja koji ne zadovoljavaju kriterije za kapitalizaciju priznaju se kao trošak i prikazani su unutar "ostalih troškova" u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa priznaje prava služnosti i prava puta za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu kao nematerijalnu imovinu zbog zadovoljenih kriterija za kupljeno pravo u trenutku potpisivanja ugovora o pravu služnosti ili dobivanju certifikata za pravo puta. Grupa prikazuje kupljena prava kao nematerijalnu imovinu i financijsku obvezu. Do 2017. godine, povezani troškovi su kapitalizirani na period od 3 godine. Troškovi se odnose na jednokratnu naknadu koje se plaća na početku ugovora i ostale troškove koji se ne mogu izbjeći. Razdoblje u kojem se ugovor ne može otkazati iznosi tri godine, te se pretpostavlja da se ovo plaćanje ne može izbjeći jer u navedenom razdoblju neće doći do značajnih promjena u tehnologiji i topologiji te da Grupa ne može promijeniti rute niti pronaći druge lokacije za EKI u kraćem vremenskom razdoblju. Sukladno tome, Grupa koristi procjenu od tri godine kod mjerenja obveze i vijeka trajanja EKI imovine od datuma bilance.

Uzimajući u obzir brojne promjene u pravnom okruženju koje će prouzrokovati značajne izmjene ugovora, Grupa je umanjilo vijek trajanja na razdoblje od jedne godine. Uprava Grupa smatra da najmodavac može raskinuti najam ukoliko Grupa nema korisničku dozvolu, kao i da je naknada varijabilna do određene mjere te da je uslijed navedenog optimalno postaviti vijek trajanja najma na period od 1 godine za prava služnosti na neodređeno vrijeme. To znači da je stav Uprave da će Grupa sigurno imati godinu dana pristup zemljištu s pravom služnosti jer je to godina za koju naknada nije varijabilna te će ista biti plaćena. Ta promjena u procjeni utječe na smanjenje financijske obveze i nematerijalne imovine u iznosu od 46 milijuna kuna.

Raspuštanje obračunate kamate se priznaje kao trošak kamate, te se prikazuje u okviru ostalih financijskih prihoda ili troškova.

Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori s kupcima stečeni u poslovnim kombinacijama priznaju se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Imaju ograničen vijek trajanja i priznaju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitak od umanjenja vrijednosti.

Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su kako slijede:

Dozvole i prava

Radiofrekvencijski spektar u 2100 MHz frekvencijskom području	15 godina
--	-----------

Radiofrekvencijski spektar u 900/1800 MHz frekvencijskim područjima	13 godina
Radiofrekvencijski spektar u 800 MHz frekvencijskom području	11-12 godina
Prava služnosti za Distributivnu telekomunikacijsku kanalizaciju (DTK)	1 godina
Softver, sadržaj i ostala imovina	2-5 godina ili prema trajanju ugovora
Odnosi s kupcima	6,5-10,5 godina
Brand	Neograničen
Dugoročni ugovori s kupcima	1,5-7 godina

Imovina u pripremi se ne amortizira.

Goodwill nastaje stjecanjem ovisnih društava. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, goodwill stečen poslovnim spajanjem raspoređuje se na jedinice koje stvaraju novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija spajanja. Svaka jedinica ili grupa jedinica na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja. Goodwill i imovina sa neograničenim korisnim vijekom se testira na umanjenje vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena.

Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom nadoknadivog iznosa, temeljem procjene vrijednosti u uporabi jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u narednim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwill-a na dan 31. prosinca. Više detalja dano je u bilješci 15.

f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovine, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu.

Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga.

Naknadni izdaci za imovinu koji zadovoljavaju kriterije priznava-

nja, priznaju se kao imovina ili dodatak imovini, a održavanje i popravci terete troškove u razdoblju u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja kao imovine, pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti ako ih ima.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke amortizira se zasebno.

Amortizacija se obračunava po linearnoj metodi.

Korisni vijekovi uporabe novostečene imovine su kako slijede:

Građevinski objekti	10-50 godina
Telekomunikacijska postrojenja i oprema	
Kablovi	8-18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Ostalo	2-15 godina
Oprema kod korisnika (CPE)	7 godina
Alati, vozila, IT, uredska i ostala oprema	4-15 godina

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama.

Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

Dobici i gubici od otuđenja određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti i priznaju u okviru ostalih troškova u računu dobiti i gubitka.

g) Umanjenje vrijednosti imovine /Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira. Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti upućuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tijek (jedinice koja stvaraju novac). Nefinancijska imovina, osim goodwill-a, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti,

provjerava se na svaki datum izvješćivanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

h) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove koji su nužni da se obavi prodaja. Trošak se utvrđuje na osnovi prosječnog vaganog troška.

Telefonski uređaji često se prodaju za nižu cijenu od nabavne a u svezi s promocijskim akcijama kako bi se pridobili novi i/ili zadržali postojeći pretplatnici s minimalnim ugovorenim razdobljem. Ti gubici prilikom prodaje opreme se evidentiraju u trenutku prodaje ukoliko je uobičajena prodajna cijena viša od nabavne vrijednosti telefonskog uređaja. Ukoliko je uobičajena prodajna cijena niža od nabavne vrijednosti, razlika se priznaje odmah kao umanjenje vrijednosti.

i) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i zemljišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Grupa se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe 10 do 50 godina (2017: 10 do 50 godina).

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Društvo od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Društvo počne koristiti ulaganja u nekretnine, ona se reklasificiraju u nekretnine, postrojenja i opremu, te njihova knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

j) Financijska imovina

Stavke imovine klasificirane su i mjere se kako je prikazano u nastavku:

Klasifikacija i mjerenje	Klasifikacija i mjerenje
Aktiva	
Kratkotrajna imovina	
Novac i novčani ekvivalenti (depoziti, komercijalni zapisi,...)	Držanje radi naplate / Amortizirani trošak
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak

Ostala financijska imovina

Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)

Dugotrajna imovina

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Ostala financijska imovina	
Dani zajmovi i ostala potraživanja	Držanje radi naplate Amortizirani trošak
Vlasnički instrumenti	Držanje radi naplate i prodaja Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka (FVOCI)

Poslovni model odražava način na koji Grupa upravlja imovinom kako bi ostvarilo novčane tokove – bez obzira na to je li cilj Grupe: (i) isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine ('držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova') ili (ii) prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine ('držati radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodaje'), a ako nijedna od gore navedenih točaka nije primjenjiva, financijska imovina se klasificira kao dio drugog poslovnog modela i mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Dužnički instrumenti

Za vrednovanje držanih dužničkih instrumenata je važno koji poslovni model vrijedi za svakog od njih pojedinačno te pokazuju li karakteristike običnog zajma, odnosno sastoje li se njihovi novčani tokovi isključivo od kamate i glavnice. Ako pokazuju te karakteristike i ako se prema poslovnom modelu ne namjeravaju prodavati, nego držati do dospeljeka, moraju se mjeriti po amortiziranom trošku. Ako poslovni model nastoji te instrumente djelomično prodati i djelomično ih držati, oni se mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit uz naknadnu reklasifikaciju u račun dobiti i gubitka. U svim ostalim slučajevima, financijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz Račun dobiti i gubitka.

Potraživanja prodana agenciji za naplatu potraživanja kao način naplate, najprije su klasificirana u kategoriju „držanje radi naplate“, te se mjere po amortiziranom trošku jer u trenutku priznavanja takve imovine HT ima kreditni rizik i SPPI test je zadovoljen.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrumenti uključuju strateška ulaganja. Vrednovanje vlasničkih instrumenata mjeri se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka. Razlog tome je što pri strateškim ulaganjima prioritet nije kratkoročno maksimalno povećanje dobiti. Stjecanje i prodaja strateških ulaganja temelje se na razmatranjima poslovne politike. Dividende se priznaju Računu dobiti i gubitka u slučaju kada ne predstavljaju otplatu glavnice.

Kolaterali

Kolaterali Grupe uključuju obrnute REPO poslove što je prikazano u bilješki 36.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u sveobuhvatnoj dobiti u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

Rezultat i financijski položaj svih društava unutar Grupe (gdje niti jedna nije u valuti u hiperinflacijskom gospodarstvu) koja imaju funkcijsku valutu različitu od valute objavljivanja preračunavaju se u valutu objavljivanja kako slijedi:

- a. imovina i obveze svakog pojedinog izvješća o financijskom položaju preračunavaju se po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvješća o financijskom položaju;
- b. prihodi i troškovi svakog pojedinog izvješća o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se po prosječnom tečaju Hrvatske narodne banke; i
- c. sve nastale tečajne razlike priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

l) Najmovi

Najmovi u kojima značajan dio rizika i koristi vlasništva zadržava najmodavac svrstavaju se kao poslovni najmovi. Plaćanja po osnovi poslovnih najмова (umanjen za poticaje primljene od zakupodavca) terete sveobuhvatnu dobit na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme, gdje Grupa zadržava gotov sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma po fer vrijednosti unajmljene imovine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i financijske troškove. Odgovarajuće obveze po najmu, umanjena za troškove financiranja, uključene su u posudbe. Kamatni dio financijskog troška tereti sveobuhvatnu dobit tijekom trajanja najma na način da se postigne ista periodična kamatna stopa na preostalo stanje obveze za svako razdoblje.

Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni financijskim najmom amortiziraju se tijekom razdoblja najma ili vijeka uporabe ovisno o tome što je kraće.

Financijski najmovi kapitaliziraju se s početkom najma, po nižem od fer vrijednosti unajmljene imovine ili sadašnje vrijednosti minimalnih iznosa plaćanja najma. Obveza za najam, umanjenja za financijske troškove, prikazana je u kratkoročnim i dugoročnim obvezama. Svako plaćanje podijeljeno je na obvezu i financijski trošak. Imovina koja je u financijskom najmu se amortizira tijekom korisnog vijeka trajanja te imovine ili razdoblja trajanja najma, ako nije izvjesno da će Grupa postati vlasnikom imovine na kraju razdoblja najma.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođene poreze. Odgođeni porezi računaju se koristeći metodu obveze.

Odgođeni porezi na dobit odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit na datum izvješćivanja.

Odgođeni porez određuje se pomoću stopa poreza na dobit koje su na snazi ili obznanjene na datum financijskog izvješća i očekuje se da će ih se primijeniti kada se odgođena porezna imovina ostvari ili se odgođena porezna obveza podmiri.

Mjerenje odgođenih poreznih obveza i imovine odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji Grupa očekuje, na datum izvješćivanja, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza.

Odgođena porezna obveza nastaje na temelju oporezivih privremenih razlika koje proizlaze iz ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate, osim odgođene obveze kod koje je trenutak ukidanja privremenih razlika kontroliran od strane Grupe, te je vjerojatno da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti. Općenito Grupa nije u mogućnosti kontrolirati ukidanje privremene razlike za pridružena društva.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne imovine i tekućih poreznih obveza i gdje se odgođena porezna imovina i obveze odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista porezna vlast ili na istom poreznom subjektu ili različitim poreznim subjektima u kojima postoji namjera da se podmiri iznose na neto osnovi.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit (ili raspuštanje odgođenih poreznih obveza) biti dostatna da bi se privremene razlike mogle iskoristiti.

Odgođena porezna imovina i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugotrajna imovina i dugoročne obveze u izvješću o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna

oporeziva dobit u odnosu na koju se može iskoristiti odgođena porezna imovina.

Tekući i odgođeni porezi terete se ili odobravaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa osigurava isplate ostalih dugoročnih primanja zaposlenicima (bilješka 27). Ove obveze uključuju troškove jednokratnih otpremnina. Definiranu obvezu primanja zaposlenih računa neovisni aktuar na godišnjoj osnovi korištenjem metode projicirane kreditne jedinice. Metoda projicirane kreditne jedinice uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza.

Troškovi minulog rada se priznaju u izvješću sveobuhvatnoj dobiti odmah u razdoblju u kojem su nastali. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za naknade je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima obveze za naknade. Aktuarski dobici i gubici se priznaju izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje u kojem nastanu.

Trošak kamate izračunava se primjenom diskontne stope na neto stanje obveze za definirane naknade i fer vrijednost imovine plana. Taj trošak je uključen u trošak primanja zaposlenih u računu dobiti i gubitka.

Grupa pruža kratkoročne naknade za smrt u službi koje se priznaje kao trošak u razdoblju nastanka.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje obuhvaćaju prihode koji nastaju tijekom redovnog poslovanja Grupe.

U nastavku je prikazan model od pet koraka koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora s kupcima:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru

u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu.

Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze isporuke (ugovore s više elemenata), Grupa cijenu transakcije raspoređuje na obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Pojedinačna prodajna cijena (stand-alone selling price - SSP) je cijena po kojoj bi Grupa zasebno kupcu prodala obećanu robu ili uslugu.

Dodjela na temelju relativne pojedinačne prodajne cijene obavlja se na sljedeći način: Najprije se pojedinačna prodajna cijena obveze isporuke dijeli sa zbrojem pojedinačnih prodajnih cijena svih obveza isporuke. Taj se omjer zatim množi s cijenom transakcije. Rezultat je relativna pojedinačna prodajna cijena.

Prihodi se priznaju kada su obveze isporuke zadovoljene prijenosom kontrole obećane robe ili usluge na kupca. Kontrola nad robom (npr. prodaja opreme) prenosi se kada se roba isporuči kupcu, kupac u potpunosti raspolaže robom i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na kupčevu prihvaćanje robe. Isporuka je obavljena kada je roba otpremljena na određenu lokaciju, a rizici zastarijevanja i gubitka preneseni su na kupca. Kontrola nad robom obično se prenosi u određenom trenutku.

Kontrola nad uslugama (npr. prodaja telekomunikacijskih usluga, usluga održavanja, prodaje licenci itd.) prenosi se tijekom vremena ili u određenom trenutku, što utječe na iskazivanje prihoda. Prihodi od pružanja usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Ako se realizacija usluge proteže na više od jednog razdoblja, metoda inputa (na temelju nastalih troškova) i metoda outputa (na temelju isporučenih jedinica/poslova) koriste se za mjerenje napretka do konačnog izvršenju.

Metoda outputa koristi se u uslugama za masovno tržište (npr. glasovne i podatkovne usluge koje se mjesečno pružaju korisnicima) kao i u sustavnim rješenjima (npr. ugradnja opreme, kada vremensko razdoblje između početka rada i isporuke usluge nije predugo i / ili kada obje strane obavljene poslove redovito potvrđuju). Metoda inputa se uglavnom koristi za složena sustavna rješenja (npr. za razvoj rješenja prilagođenog pojedinom kupcu koje traje duže vrijeme), pri čemu se prihodi priznaju mjesečno na temelju nastalih troškova kako bi se prikazao napredak do konačnog izvršenja u razdobljima u kojima međusobne potvrde još uvijek nisu dospjele.

Ukupni iznos cijene transakcije raspoređen na obveze isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene) na dan 31. prosinca 2018. godine je 209 milijuna kuna. Grupa očekuje da će taj iznos priznati kao prihod u sljedećih 30 mjeseci. Kada se prihod priznaje tijekom vremena u skladu s obračunatim prihodom, Grupa koristi mogućnost neobjavljivanja neplaćene cijene transakcije dodijeljene obvezama isporuke koje nisu podmirene (ili su djelomično podmirene). Prilikom određivanja cijene transakcije, Grupa usklađuje obećani iznos naknade za učinke vremenske vrijednosti novca, ako vrijeme plaćanja koje su ugovorne strane ugovorile (eksplicitno ili implicitno) klijentu ili Grupi omogućuju

značajnu korist od financiranja prijenosa robe ili usluga kupcu. Grupa koristi mogućnost da ne razmatra značajnu komponentu financiranja ako je maksimalno razdoblje između isporuke robe ili pružanja usluge i plaćanja od strane kupca godinu dana ili manje. Također, u skladu s politikom Grupe, ako će iznos komponente financiranja premašiti 5% od ukupne cijene transakcije ugovora, pretpostavlja se da to znači da će se takva komponenta financiranja smatrati značajnom. Nasuprot tome, ako je iznos 5% ili manji, Grupa može zaključiti da se komponenta financiranja neće smatrati značajnom. Na temelju tih kriterija Grupa nije utvrdila značajnu komponentu financiranja u ugovorima s kupcima.

Standardom se utvrđuje računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora s kupcima. Međutim, postoji mogućnost primjene standarda i na portfelj ugovora, ako:

- ugovori objedinjeni u portfelj imaju slična obilježja i
- primjenom standarda na portfelj ne dolazi do bitno drugačijeg rezultata u odnosu na računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora.

Grupa iskazivanje prihoda u skladu s MSFI-jem 15 primjenjuje na portfelje ugovora i na pojedinačne ugovore. Standard se primjenjuje na portfelje ugovora za proizvode za masovno tržište, dok se za posebna rješenja primjenjuje na razini pojedinačnih ugovora. Portfelji su definirani unutar svakog relevantnog područja poslovanja i uspostavljeni su u skladu s uobičajenim zahtjevima za usklađenjem po pojedinačnim ugovorima.

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju, komercijalne zapise i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dopijecima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti. Novac i novčani ekvivalenti se vrednuju po amortiziranom trošku jer: (i) se drže radi prikupljanja novčanih tokova iz ugovora koji predstavljaju SPPI, i (ii) nisu iskazani kao FVTPL.

q) Posudbe

Troškovi posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti umanjenom za troškove transakcije, te se naknadno vrednuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Obvezno konvertibilni zajam (MCL) klasificiran je kao dugoročna financijska obveza, te je priznat po nominalnoj vrijednosti koja je približno jednaka njegovoj fer vrijednosti.

r) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum izvješća o financijskom položaju i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju programa zbrinjavanja viška radnika.

Porezi i naknade, kao što su porezi osim poreza na dobit i propisanih naknada na temelju podataka koji se odnose na razdoblje prije nastale obveze plaćanja, priznaju se kao obveza u trenutku nastupa obvezujućeg događaja koji rezultira plaćanjem poreza, kako je utvrđeno od strane zakona koji utvrđuje obvezu plaćanja. Ukoliko je porez plaćen prije obvezujućeg događaja, priznaje se kao pretporez.

Grupa koristi određenu imovinu za koju se očekuje da će se ostvariti troškovi demontaže i obnove. Rezerviranje se priznaje u visini novčanih odljeva koji se očekuju s danom prestanka korištenja te imovine, koji su po prirodi dugoročni i uglavnom se odnose na razdoblje do 20 godina od početka upotrebe imovine.

s) Nepredviđena imovina i obveze

Nepredviđena imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima. Objavljuje se u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

Nepredviđene obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

t) Plaćanje temeljeno na dionicama

Trošak transakcija koje se podmiruju u novcu i koje se podmiruju u dionicama početno se priznaje po fer vrijednosti na datum dodjele koristeći binomni model, pojedinosti su dane u bilješci 40. Fer vrijednost se priznaje kao trošak kroz razdoblja do datuma ostvarivanja prava kada se priznaje odgovarajuća obveza. Obveza se naknadno vrednuje po fer vrijednosti na svaki datum izvješća o financijskom položaju uključujući datum podmirjenja transakcije, dok se promjene fer vrijednosti priznaju u sveobuhvatnoj dobiti.

u) Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum izvješća o financijskom položaju (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon izvještajnog datuma koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama uz financijska izvješća kada su značajni.

v) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima predstavljaju obveze plaćanja kupljenih dobara i usluga od dobavljača u redovnom poslovanju. Klasificirane su kao kratkoročne obveze ukoliko dospijevaju u roku jedne godine ili kraće. U suprotnom, klasificiraju se kao dugoročne obveze.

w) Isplata dividende

Isplata dividende dioničarima Grupe priznaje se kao obveza u financijskim izvješćima Grupe u razdoblju u kojem je dividenda odobrena od strane dioničara Grupe.

x) Zarada po dionici

Zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti raspoložive za isplatu dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom godine isključujući obične dionice kupljene od strane Grupe koje se drže kao trezorske dionice.

y) Glavnica

Redovne dionice prikazane su kao glavnica. Dionice u vlasništvu Društva prikazuju se kao vlastite dionice i izuzimaju se iz glavnice.

Zalihe	10
Potraživanja od kupaca	232
Unaprijed plaćeni troškovi i ostala kratkotrajna imovina	29
Novac i novčani ekvivalenti	58
	1.523

Obveze	
Dugoročne obveze	37
Obveze prema dobavljačima	239
Ostale obveze i obračunati troškovi	104
	380

Neto imovina	1.143
Nekontrolirajući interes	(231)
Razlika priznata u kapitalu	12
Naknada za stjecanje	924
Stečeni novac i novčani ekvivalenti	(58)
Plaćanje za stjecanje Crnogorskog Telekom, bez stečene gotovine	866

3. Poslovne kombinacije**Crnogorski Telekom AD**

U siječnju 2017. Grupa je potpisala Sporazum o Prodaji i Kupnji za stjecanje većinskog udjela u Crnogorskom Telekomu AD Podgorica (CT) od Mađarskog Telekoma NYRT Hungary. Transakcija je izvršena kupnjom SPV subjekta (M-Tele d.o.o. koje je u 2018. godini preimenovan u HT holding d.o.o) koji drži 76,53% dionica Crnogorskog Telekoma AD. Budući da su svi subjekti uključeni u ovu transakciju dio DT Grupe, Grupa bilježi sve stečene imovine, preuzete obveze i sve nekontrolirajuće interese u stjecanju koristeći računovodstvenu metodu prethodnika. Fer vrijednost preuzete naknade u ovoj transakciji iznosila je 924 milijuna kuna.

Financijski rezultati Crnogorskog Telekoma za 2017. godinu su konsolidirani u Grupi za cijelu godinu.

Vrijednosti imovine i obveza Crnogorskog Telekoma prenesene od prethodnika na datum stjecanja bile su:

	Vrijednost priznata kod stjecanja milijuni kuna
Imovina	
Nematerijalna imovina	380
Goodwill	156
Nekretnine, postrojenja i oprema	590
Dugotrajna imovina	68

OT-Optima Telekom d.d.

Tijekom 2014. godine, Grupa je stekla dionice OT-Optima Telekoma d.d. (Optima) sa pravom glasa, kroz predstečajnu nagodbu. Udio u iznosu od 52 milijuna kuna stečen je direktno kroz sudsku odluku o pretvorbi potraživanja u udjel u kapitalu koje je provedeno 18. lipnja 2014. godine. Dodatni udio stečen je kroz obavezno konvertibilni zajam (MCL) instrument u iznosu od 69 milijuna kuna 9. srpnja 2014. godine te je pretvoren u temeljni kapital Optime sukladno odluci Uprave 23. srpnja 2014. godine i odobrenju Nadzornog odbora. Ove dvije transakcije tretirane su kao jedna ovim financijskim izvješćima.

Ukupan udio Grupe u Optimi iznosi 17,41% na 31. prosinca 2018. godine (31.prosinca 2017. godine: 17,14%). Kontrola nad Optimom uspostavljena je kroz prijenos upravljačkih prava u skladu s ugovorom sa Zagrebačkom bankom d.d., najvećim pojedinačnim dioničarom Optime.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je dopustila koncentraciju sa Optimom, na temelju plana financijskog i operativnog restrukturiranja Optime, u sklopu predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera koje definiraju pravila ponašanja za sudionike koncentracije vezano uz upravljanje i kontrolu nad Optimom, među kojima je i implementacija tzv. "Kineskog zida" između zaposlenika Optime i HT-a, a u svezi sa svim poslovno osjetljivim informacijama s izuzećem financijskih podataka potrebnih za konsolidaciju.

Kontrola HT-a nad Optimom ograničena je na period od četiri godine s početkom od 18. lipnja 2014. godine..

HT je 14. lipnja 2017. godine zaprimio odluku Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) kojom je HT-u produljeno trajanje prava privremenog upravljanja društvom OT-Optima Telekom d.d. na razdoblje od dodatne tri godine, odnosno do 10. srpnja 2021. godine.

Istog dana, AZTN je također donio odluku kojom je uvjetno odobrena koncentracija koja nastaje pripajanjem društva H1 TELEKOM d.d. društvu OT-Optima Telekom d.d.

U srpnju 2021. godine pravo kontrole HT-u se automatski ukida, bez mogućnosti produženja. Na dan isteka treće godine HT je dužan započeti postupak prodaje svih svojih dionica Optime, tijekom kojeg ima pravo prodavati i dionice Optime koje drži Zagrebačka banka.

Naknada za stjecanje H1 Telekom d.d. podmirena je u izdavanjem dionica Optime Telekom d.d.. Fer vrijednost tih dionica temeljila se na cijeni dionice u iznosu od 7,31 kunu na dan 30. lipnja 2017. godine, što je ukupno iznosilo 54 milijuna kuna.

Fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza H1 TELEKOM d.d. na datum stjecanja je:

	Fer vrijednost priznata kod stjecanja milijuni kuna
Imovina	
Nematerijalna imovina	101
Nekretnine, postrojenja i oprema	61
Potraživanja od kupaca	23
Unaprijed plaćeni troškovi i ostala kratkotrajna imovina	1
Novac i novčani ekvivalenti	1
	187
Obveze	
Dugoročne posudbe	33
Izdane obveznice	41
Dugoročne obveze prema dobavljačima	38
Kratkoročne posudbe	12
Kratkoročne obveze prema dobavljačima	78
Ostale obveze i obračunati troškovi	19
	221
Ukupno prepoznata neto imovina po fer vrijednosti	(34)
Goodwill nastao pri stjecanju	88

Stečena nematerijalna imovina se sastoji od korisničke baze.

Goodwill nastao stjecanjem se može pripisati ekonomiji razmjera koji se očekuje da će se ostvariti uglavnom kroz smanjenja troškova sinergijom unutar Optime.

Nakon datuma stjecanja i konsolidacije H1 u financijske izvještaje Grupe, H1 je pridonio 65 milijuna kuna prihoda i 2 milijuna kuna gubitka u Grupi u 2017. godini.

U slučaju da je stjecanje bilo na početku 2017. godine, prihod Grupe za cijelu 2017. godinu bi bio 7.806 milijuna kuna, a neto dobit 860 milijuna kuna.

4. Informacije o segmentima

Za poslovni oblik izvješća o segmentima Grupe određeni su Segment privatnih korisnika, Segment poslovnih korisnika, Segment mreže i funkcija podrške, Optima Telekom te Crnogorski Telekom jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u tržištu i korisnicima. Segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi korisnika i tržišta kojima se pružaju usluge, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške, prodajne i korisničke usluge, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija, električne energije te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Također je odgovoran za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Segment Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije. Mreža i funkcije podrške uključeni su u informacije o segmentima kao dobrovoljno objavljivanje jer ne ispunjava kriterije poslovnog segmenta.

Segment Optima Telekom uključuje kontribuciju svih funkcija Optime Telekom rezultatu Grupe u istoj izvještajnoj strukturi koja se primjenjuje i za ostale segmente, osim detalja o prihodima koji se objavljuju u kategoriji ostali prihodi. Sukladno ograničenjima koje je uveo regulator, pristup podacima o prihodima Optima Telekoma je ograničen.

Segment Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe prema istoj strukturi izvještavanja kao i za ostale poslovne segmente.

Uprava kao glavni donositelj poslovnih odluka prati poslovne rezultate poslovnih jedinica zasebno u svrhu donošenja odluka o alociranju resursa i ocjena rezultata. Rezultat segmenta se procjenjuje temeljem kontribucijske marže ili Dobit iz osnovne djelatnosti (kao što je prikazano u tabeli ispod).

Zemljopisne objave Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika.

Menadžment Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije.

Podružnice u stopostotnom vlasništvu Iskon Internet, Combis, KDS, E-tours (koje su u vlasništvu HT holding d.o.o.) su konsolidirane u odgovarajućim poslovnim segmentima na koji se odnose.

Godina završena 31. prosinca 2017. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Crnogorski Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	3.754	2.883	-	483	636	7.756
Pokretne telekomunikacije	1.953	1.035	-	-	317	3.305
Nepokretne telekomunikacije	1.764	1.038	-	483	284	3.569
Sistemska rješenja	-	696	-	-	35	731
Razno	37	114	-	-	-	151
Direktni troškovi – proizvodni	(202)	(228)	-	(84)	(54)	(568)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(28)	(61)	-	(3)	(9)	(101)
Kontribucijska marža I	3.524	2.594	-	396	573	7.087
Direktni troškovi – neproizvodni	(626)	(929)	-	(11)	(110)	(1.676)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.898	1.665	-	385	463	5.411
Ostali operativni prihodi	-	-	166	4	4	174
Ostali operativni troškovi,	(363)	(407)	(1.458)	(119)	(251)	(2.598)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.531)	(177)	(161)	(1.869)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.535	1.258	(2.823)	93	55	1.118

Godina završena 31. prosinca 2018. godine

Prihodi segmenta	3.720	2.912	-	526	625	7.783
Pokretne telekomunikacije	2.031	1.094	-	-	325	3.450
Nepokretne telekomunikacije	1.651	977	-	526	261	3.415
Sistemska rješenja	-	762	-	-	39	801
Razno	38	79	-	-	-	117
Direktni troškovi – proizvodni	(240)	(230)	-	(86)	(45)	(601)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(43)	(13)	-	(4)	(11)	(71)
Kontribucijska marža I	3.437	2.669	-	436	569	7.111
Direktni troškovi – neproizvodni	(621)	(945)	-	(19)	(116)	(1.701)
Rezultat segmenta (kontribucijska marža II)	2.816	1.724	-	417	453	5.410
Ostali prihodi	-	-	152	9	6	167
Ostali operativni troškovi	(386)	(364)	(1.359)	(113)	(224)	(2.446)
Amortizacija i umanjeње vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.443)	(119)	(168)	(1.730)
Dobit iz osnovne djelatnosti	2.430	1.360	(2.650)	194	67	1.401

Prihodi – prema zemljopisnim područjima

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	6.533	6.606
Ostatak svijeta	1.250	1.150
	7.783	7.756

Većina imovine Grupe nalazi se u Hrvatskoj. Nitko od vanjskih kupaca Grupe ne predstavlja značajan izvor prihoda.

Prihod prema kategorijama

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Prihod od pružanja usluga	6.416	6.784
Prihod od prodaje robe	1.367	972
	7.783	7.756

Analiza prihoda po kategorijama prema smjernicama o priznavanju prihoda, efektivno od 1. siječnja 2018. godine.

5. Ostali prihodi

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Dobit od prodaje dugotrajne imovine	17	72
Prihod od najma	34	30
Prihod od kazni i naknada šteta	13	11
Prihod od imovine stečene bez naknade	7	11
Prihod od otpisa obveza	19	2
Prihod od prodaje otpada	2	2
Prihod od prodaje poslovanaja električne energije	30	-
Ostali prihod	45	46
	167	174

U svibnju 2018. godine Grupa je sklopila ugovor s poduzećem RWE Hrvatska d.o.o., i tako započelo proces prijenosa poslovanja s električnom energijom poduzeću RWE Hrvatska d.o.o.

Po dobivanju svih potrebnih regulatornih odobrenja i nakon isplate kupovne cijene od 30 milijuna kuna, proces prodaje električne energije kupcu RWE Hrvatska d.o.o je zaključen u rujnu 2018. godine.

6. Troškovi prodane robe, materijala i energije

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Troškovi prodane robe	1.371	1.282
Troškovi energije	130	116
Trošak prodane električne energije	98	169
Troškovi materijala	26	32
Troškovi prodane usluge	8	-
Trošak prodaje aranžmana	17	13
	1.650	1.612

7. Troškovi usluga

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Međusobno povezivanje u zemlji	231	253
Međusobno povezivanje u inozemstvu	370	316
Ostale usluge	210	206
	811	775

8. Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	883	1.036
Amortizacija nematerijalne imovine	823	734
	1.706	1.770
Gubitak od umanjenja vrijednosti	24	99
	1.730	1.869

Detaljno objašnjenje troška amortizacije i gubitka od umanjenja vrijednosti dano je u bilješkama 15, 16 i 17.

9. Troškovi osoblja

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Bruto plaće bez doprinosa iz plaća	683	649
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća	189	188
Doprinosi iz plaća	165	163
Troškovi otpremnina (bilješka 28)	48	72
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	1	-
Dugoročna primanja zaposlenih	1	1
	1.087	1.073

10. Ostali troškovi

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Troškovi licenci	196	326
Usluge održavanja	310	324
Najamnina (bilješka 33)	175	162
Ugovori o djelu	107	132
Troškovi promidžbe	124	130
Prodajne naknade	63	127
Amortizacija kapitaliziranih troškova stjecanja ugovora	46	-
Ostali porezi i doprinosi	47	57
Pozivni centri i korisnička podrška	43	40
Poštanski troškovi	37	38
Rezerviranja za naknade i rizike	13	33
Obrazovanje i savjetovanje	31	31
Troškovi stjecanja korisnika	8	14
Dnevnice i ostali putni troškovi	16	14
Troškovi kazni i naknada šteta	7	14
Naknadno odobreni popusti kupcima	13	11
Osiguranje	13	11
Vrijednosno usklađenje zaliha	7	5
Gubitak od otuđenja dugotrajne imovine	1	2
Ostali troškovi poslovanja	66	69
	1.323	1.540

11. Financijski prihodi

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Prihod od kamata	10	8
Pozitivne tečajne razlike	18	29
Prihod od prodaje obveznica	-	1
	28	38

12. Financijski troškovi

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Trošak kamata	114	122
Negativne tečajne razlike	22	52
Ostali financijski troškovi	3	-
	139	174

13. Porez na dobit

a) Porez na dobit	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	242	217
Odgodeni porezni rashod	(8)	(37)
	234	180
b) Usklađenje poreza na dobit i porezne stope	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Dobit prije poreza	1.293	984
Porez na dobit od 18% (domaća stopa)	233	177
Porezni utjecaji od:		
Porezno nepriznati troškovi	9	8
Porezni učinak prenesenog poreznog gubitka za kojeg nije priznata odgođena porezna imovina	-	(1)
Utjecaj različitih stopa poreza	(8)	(6)
Porez plaćen u inozemstvu	1	-
Ostalo	(1)	2
	234	180
Efektivna porezna stopa	18,10%	18,29%

Grupa je u prethodnim razdobljima koristila porezne olakšice koje se odnose na reinvestiranje dobiti i povećanja dioničkog kapitala u istom iznosu. Ako se u budućnosti dionički kapital koji je uvećan reinvestiranjem dobiti smanji, to može dovesti do buduće porezne obveze za Grupu. Grupa vjeruje da neće nastati buduća porezna obveza.

Grupa je u tekućoj godini sa 1. siječnjem 2018. godine ostvarilo povećanje zadržane dobiti s osnove primjene novih računovodstvenih standarda u iznosu od 172 milijuna kuna. Porezni efekt navedenog događaja iznosi 39 milijuna kuna, iznos koji će biti uključen u porezne prijave društva u grupi, a koji je umanjio početni efekt od 211 milijuna kuna.

Dijelovi i kretanja odgođene porezne imovine i obveza su sljedeći:

Odgođena porezna imovina i obveze priznate u:	31. prosinca 2018. milijuni kuna	(odobrenje) / terećenje u 2018. godini milijuni kuna	31. prosinca 2017. godine milijuni kuna	(odobrenje) / terećenje u 2017. godini milijuni kuna	Stjecanje Crnogorskog Telekoma milijuni kuna	31. prosinca 2016. godine milijuni kuna
Sveobuhvatnoj dobiti						
Porezno nepriznata vrijednosna usklađenja	15	7	8	(3)	-	11
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	43	(2)	45	13	-	32
Ukalkulirane kamate na sudske sporove	3	(2)	5	4	-	1
Gubici	11	(3)	14	14	-	-
Ostalo	23	5	18	3	-	15
Odgođena porezna imovina	95	5	90	31	-	59
Sveobuhvatnoj dobiti						-
Alokacija kupovne cijene	23	(4)	27	(6)	-	33
Revalorizacija dugotrajne imovine	18	1	17	-	17	-
	41	(3)	44	(6)	17	33
Ostaloj sveobuhvatnoj dobiti						
Aktuarski dobiti i gubici	3	-	3	-	-	3
Odgođena porezna obveza	44	(3)	47	(6)	17	36

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve odbitne privremene razlike do iznosa za koji je vjerojatno da će oporeziva dobit biti raspoloživa prema kojoj se odbitne privremene razlike mogu iskoristiti. Odgođena porezna imovina se ne diskontira. Od ukupnog iznosa odgođene porezne imovine, na kratkoročni dio odnosi se 40 milijuna kuna.

Odgođena porezna imovina se javlja s naslova umanjivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, vrijednosnog usklađenja potraživanja i zaliha (materijal, trgovačka roba), ukalkuliranih i rezerviranih troškova te drugih privremenih razlika.

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobit i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgo-

varajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u narednih šest godina. Ograničenje od šest godina počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2020. godina za poreznu obvezu za 2018. godinu.

Grupa je priznala odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 11 milijuna kuna u odnosu na gubitke koji iznose 59 milijuna kuna, a koji se može prenositi na buduće oporezive dobiti. Ti gubici odnose se na podružnice Grupe.

U 2015. godini je Porezna Uprava započela porezni nadzor poreza na dobit i povrata PDV-a nad HT-om za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine. Očekuje se ispostavljanje drugostupanjskog nalaza.

Gubici ističu u:	milijuni kuna
2019.	11
2021.	25
2022.	23
	59

14. Zarada po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Grupe s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici jednake su osnovnim zaradama

po dionici jer ne postoje potencijalne razrjeđive redovne dionice ili opcije.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2018. godina	2017. godina
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva u milijunima kuna	1.062	863
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	81.427.562	81.833.631
	13,03 kuna	10,55 kuna

15. Nematerijalna imovina

	Dozvole milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Goodwill milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine						
Nabavna vrijednost	497	3.361	252	1.300	129	5.539
Ispravak vrijednosti	(204)	(2.879)	-	(718)	-	(3.801)
Neto knjigovodstvena vrijednost	293	482	252	582	129	1.738
Kretanja tijekom 2017. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	293	482	252	582	129	1.738
Stjecanje CT-a (bilješka 3)	183	105	156	19	73	536
Stjecanje H1 (bilješka 3)	-	1	88	100	-	189
Povećanja	14	221	-	476	151	862
Prijenosi	62	102	-	(40)	(112)	12
Amortizacija tekuće godine	(82)	(277)	-	(375)	-	(734)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(1)	(40)	(23)	-	(64)
Neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine						
Nabavna vrijednost	757	3.775	496	1.849	241	7.118
Ispravak vrijednosti	(287)	(3.142)	(40)	(1.110)	-	(4.579)
Neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Kretanja tijekom 2018. godine						
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	470	633	456	739	241	2.539
Povećanja	27	294	-	367	184	872
Smanjenje uslijed promjene procjene	-	-	-	(46)	-	(46)
Prijenosi	20	161	-	27	(189)	19
Otuđenja	-	-	-	(14)	-	(14)
Amortizacija tekuće godine	(67)	(366)	-	(390)	-	(823)
Efekt tečajnih razlika	1	(9)	-	-	-	(8)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine						
Nabavna vrijednost	806	4.217	496	2.144	236	7.899
Ispravak vrijednosti	(355)	(3.504)	(40)	(1.461)	-	(5.360)
Neto knjigovodstvena vrijednost	451	713	456	683	236	2.539

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine uključeno je pet dozvola za uporabu radiofrekvenzijskog spektra (bilješke 2.4. e) i 39 b)).

Ostala imovina većinom se sastoji od branda, odnosa s kupcima, kapitaliziranih ugovora za sadržaj (286 milijuna kuna) te kapitaliziranih troškova elektroničke komunikacijske infrastrukture.

Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i korisničke licence.

Nematerijalna imovina s neograničenim vijekom trajanja sastoji se od branda Optima Telekom d.d. knjigovodstvene vrijednosti na 31. prosinca 2018. godine iznosi 61 milijun kuna (31. prosinca 2017.: 61 milijun kuna).

Povećanje nematerijalne imovine

Značajnija povećanja nematerijalne imovine u izvještajnom razdoblju 2018. godine odnose se na kapitalizirane troškovi sadržaja u iznosu od 267 milijuna kuna, aplikativni, sistemski te softver za mrežnu tehnologiju i korisničke licence u iznosu od 294 milijuna

kuna i kapitalizirane troškove elektroničke komunikacijske infrastrukture u iznosu 97 milijuna kuna.

Otuđenje nematerijalne imovine

Otuđenje nematerijalne imovine prvenstveno se odnosi na otuđenje kapitaliziranih EKI troškova u bruto iznosu od 53 milijuna kuna i softvera u bruto iznosu od 15 milijuna kuna (2017: 20 milijuna kuna).

Testiranje umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca Grupe, utvrđene prema poslovnim segmentima. Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku.

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Privatni	55	55
Poslovni	107	107
Optima Telekom konsolidirano	138	138
Crnogorski Telekom	156	156
	456	456

Ključne pretpostavke korištene za kalkulacije vrijednosti u uporabi su kako slijede:

	Optima Telekom konsolidirano		Crnogorski Telekom	Privatni		Poslovni	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Stopa rasta	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Diskontna stopa	8,99%	9,53%	9,05%	7,81%	8,96%	7,81%	8,96%

Nadoknadi iznos jedinice koja generira novac temeljen je na kalkulaciji fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ključne pretpostavke na temelju kojih je određena vrijednost u uporabi jedinica koje stvaraju novac odraz su prošlog iskustva i očekivanog tržišnog razvoja, naročito kretanja prihoda, tržišnog udjela, troškova akvizicije i zadržavanja korisnika, kapitalnih izdataka i stope rasta. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju u kojoj jedinice koje stvaraju novac djeluju. Vagana prosječna stopa rasta je korištena za ekstrapolaciju novčanih tijekova nakon planiranog razdoblja i primijenjene su diskontne stope nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Troškovi centralnih funkcija (Uprava i administracija) alocirani su između segmenta za svrhe testa umanjenja na bazi interne alokacije sekundarnih troškova, temeljem definiranih planiranih internih proizvoda. Razdoblje predviđanja je 10 godina.

Testiranje umanjenja vrijednosti branda

Optima je registrirala ime i zaštitni znak 'Optima' kao intelektualno vlasništvo. Brand je nematerijalna imovina s neograničenim korisnim vijekom i godišnje se provodi testiranje umanjenja Branda koristeći engl. Relief from Royalty method. Vrijednost branda predstavlja neto sadašnju vrijednost procijenjenih budućih prihoda od branda, diskontiranih koristeći diskontnu stopu nakon poreza na projekcije novčanih tijekova. Izračun neto sadašnje vrijednosti uzima u obzir razdoblje predviđanja od pet i pol godina zajedno s razdobljem završetka kako bi se izračunala mogućnost branda da ostvari prihode u tom razdoblju. Korištene su stopa rasta projiciranih novčanih tijekova i diskontna stopa iste kao ključne pretpostavke korištene u testu umanjenja vrijednosti goodwill-a (za detalje vidjeti gore).

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti	Telekom postrojenja i oprema	Alati, vozila, IT i uredska oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine					
Nabavna vrijednost	2.274	12.967	978	425	16.644
Ispravak vrijednosti	(1.387)	(8.858)	(823)	-	(11.068)
Neto knjigovodstvena vrijednost	887	4.109	155	425	5.576
Kretanja tijekom 2017. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	887	4.109	155	425	5.576
Stjecanje CT-a (bilješka 3)	153	384	6	47	590
Stjecanje H1 (bilješka 3)	1	56	-	4	61
Povećanja	28	581	44	363	1.016
Prijenosi	35	290	12	(349)	(12)
Smanjenja	(19)	(1)	-	-	(20)
Amortizacija tekuće godine	(81)	(886)	(68)	-	(1.035)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(36)	-	-	(36)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine					
Nabavna vrijednost	2.472	14.090	940	490	17.992
Ispravak vrijednosti	(1.468)	(9.593)	(791)	-	(11.852)
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Kretanja tijekom 2018. godine					
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	1.004	4.497	149	490	6.140
Povećanja	14	493	28	463	998
Prijenosi	20	324	16	(379)	(19)
Smanjenja	(20)	(14)	(1)	-	(35)
Amortizacija tekuće godine	(78)	(742)	(62)	-	(882)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	-	(9)	-	-	(9)
Efekt tečajnih razlika	(1)	4	2	-	5
Neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine					
Nabavna vrijednost	2.494	14.520	959	574	18.547
Ispravak vrijednosti	(1.555)	(9.968)	(827)	-	(12.350)
Neto knjigovodstvena vrijednost	939	4.552	132	574	6.197

U investicije u tijeku Grupe uključeni su i veći rezervni dijelovi u iznosu od 5 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 5 milijuna kuna).

Početkom 2001. godine Grupa je provela dodatne postupke kojima je dokazano pravo vlasništva nad zemljištem i građevinskim objektima prenesenim iz vlasništva društva HPT s.p.o. sukladno Zakonu o razdvajanju na dan 10. srpnja 1998. godine. Formalno registriranje prava vlasništva Grupe još je u tijeku.

Grupa nema značajnih nekretnina, postrojenja i opreme koju namjerava rashodovati ili prodati.

Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme

Značajna povećanja tijekom 2018. godine odnose se na infrastrukturu i mrežnu opremu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

U 2018. godini Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 9 milijun kuna (2017. godine: 36 milijuna kuna) uglavnom se odnose na promjenu opreme moderniju tehnologiju. Nadoknadi iznos ove opreme jednak je njenoj procijenjenoj fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, a nadoknadi iznos određen je na temelju najboljih raspoloživih informacija na dan izvješća o financijskom položaju kako bi odrazio iznos koji bi Grupa mogla ostvariti prodajom ove imovine u transakciji između poznatih i voljnih strana, nakon umanjenja za troškove otuđenja.

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme

Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme prvenstveno se odnosi na otuđenje telekomunikacijske opreme, starih alata, IT, uredske opreme i vozila u bruto iznosu od 478 milijuna kuna (2017. godina: 405 milijuna kuna).

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Grupe koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (grad Zagreb) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na taj dio DTK-a. Menadžment HT-a smatra da je vjerojatnost nastanka navedenih okolnosti vrlo malo vjerojatna. Stoga u ovim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja.

Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 878 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 862 milijuna kuna).

Imovina u najmu

Grupa kao najmoprimac u financijskom najmu ima telekomunikacijsku opremu u niže navedenim iznosima:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Trošak	84	97
Ispravak vrijednosti	(37)	(41)
Neto knjigovodstvena vrijednost	47	56

17. Ulaganje u nekretnine

milijuni kuna

Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	
Nabavna vrijednost	83
Ispravak vrijednosti	(39)
Neto knjigovodstvena vrijednost	44
Kretanja tijekom 2017. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	44
Povećanja	-
Otuđenja	(8)
Amortizacija tekuće godine	(1)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	
Nabavna vrijednost	60
Ispravak vrijednosti	(25)
Neto knjigovodstvena vrijednost	35
Kretanja tijekom 2018. godine	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	35
Povećanja	2
Amortizacija tekuće godine	(1)
Gubitak od umanjenja vrijednosti	(15)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	
Nabavna vrijednost	50
Ispravak vrijednosti	(29)
Neto knjigovodstvena vrijednost	21

Grupa je klasificirala prazne objekte i neizgrađena zemljišta kao ulaganje u nekretnine.

18. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela uključuje (financijski podaci za 2018. godinu odnose se na procijenjene vrijednosti jer društva HT d.d. Mostar i HP d.o.o. Mostar nisu izdali svoja financijska izvješća do datuma izdavanja financijskih izvješća HT Grupe):

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:		
Stanje na dan 1. siječnja	377	375
Ispravak greške prethodnih razdoblja	-	-
Udjel u dobitku	3	2
Isplaćena dividenda	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	380	377
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Stanje na dan 1. siječnja	2	2
Udjel u (gubitku) / dobitku	-	-
(Gubitak od umanjenja vrijednosti) / Povrat od gubitka od umanjenja vrijednosti	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	2	2
	382	379

a. Ulaganje u zajednički pothvat:

Grupa u ulaganju u zajednički pothvat HT d.d. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 39,1%. Osnovna djelatnost tog društva je pružanje telekomunikacijskih usluga.

Sve odluke koje donese Uprava, te sve odluke koje donese Nadzorni odbor trebaju biti odobrene od strane obaju većinskih dioničara. Iz tog razloga je ulaganje klasificirano kao zajednički pothvat. Ostatak društva u većini je vlasništvo Federacije Bosne i Hercegovine (50,10%).

Udjel Grupe u poslovnoj dobiti društva HT d.d. Mostar za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine priznat je u sveobuhvatnoj dobiti u iznosu od 3 milijuna kuna (2017. godina: 2 milijuna kuna).

U 2018. godini, HT nije primio dividendu od HT-a d.d. Mostar (2017. godina: 0 milijuna kuna).

b. Ulaganje u pridruženo društvo:

Grupa u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Federaciji Bosni i Hercegovini posjeduje vlasnički udjel od 30,29%. Osnovna djelatnost pridruženog društva je pružanje poštanskih usluga.

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela je kako slijedi:

Sažeti izvještaj o financijskom položaju:	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:	Procijenjeno	Stvarno
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	108	131
Ostala kratkotrajna imovina	166	156
Ukupna kratkotrajna imovina	274	287
Financijske obveze	1	1
Ostale kratkoročne obveze	168	212
Ukupne kratkoročne obveze	169	213
Dugotrajni dio		
Dugotrajna imovina	1.175	1.182
Financijske obveze	8	8
Ostale obveze	14	8
Ukupne dugoročne obveze	22	16
Neto imovina	1.258	1.240
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Kratkotrajni dio		
Novac i novčani ekvivalenti	17	14
Ostala kratkotrajna imovina	12	20
Ukupna kratkotrajna imovina	29	34
Financijske obveze	-	-
Ostale kratkoročne obveze	11	11
Ukupne kratkoročne obveze	11	11
Dugotrajni dio		
Dugotrajna imovina	67	63
Financijske obveze	-	-
Ostale obveze	2	2
Ukupne dugoročne obveze	2	2
Neto imovina	83	84

Sažeti izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	2018. godine milijuni kuna	2017. godine milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:	Procijenjeno	Stvarno
Prihodi	808	890
Amortizacija	(222)	(222)
Prihod od kamata	9	3
Rashodi od kamata	(1)	(3)
Dobit prije oporezivanja	9	4
Porez na dobit	(1)	-
Neto dobit	8	4
Primljena dividenda		
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Prihodi	94	95
Amortizacija	(4)	(4)
Prihod od kamata	1	1
Rashodi od kamata	-	-
(Gubitak) prije oporezivanja	1	1
Porez na dobit	-	-
Neto dobit	1	1
Primljena dividenda	-	-
Rekapitulacija sažetih financijskih informacija	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Zajednički pothvat HT d.d. Mostar:	Procijenjeno	Stvarno
Početna neto imovina 1. siječnja	1.240	1.240
Dobit razdoblja	8	4
Plaćena dividenda	-	-
Tečajna razlika	10	(4)
Završna neto imovina	1.258	1.240
Udio u zajedničkom pothvatu 39,10%	492	485
Tečajne razlike	5	12
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(120)	(120)
Knjigovodstvena vrijednost	377	377
Pridruženo društvo HP d.o.o. Mostar:		
Početna neto imovina 1. siječnja	84	84
Dobit / (gubitak) razdoblja	1	-
Tečajna razlika	(1)	-
Završna neto imovina	84	84
Udio u pridruženom društvu 30,29%	25	25
Tečajne razlike	2	2
Vrijednosno usklađenje ulaganja	(25)	(25)
Knjigovodstvena vrijednost	2	2

19. Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju, po fer vrijednosti, uključuje sljedeće:

Izdavatelj	Kreditna ocjena	Valuta	Dospijeće	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Inozemne obveznice:					
Deutsche Telekom International Finance B.V.	BBB+	EUR	3. travnja 2020.	924	945
Ostalo				2	3
Ukupna dugoročna financijska imovina				926	948

Kamatne stope na inozemnu obveznicu iznose do 0,033 %.

Procijenjena fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2018. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenoj na aktivnom sekundarnom tržištu kapitala na dan izvješća o financijskom položaju te pripadaju u prvu hijerarhijsku kategoriju fer vrijednosti financijskih instrumenata. Nije bilo promjena unutar hijerarhijskih kategorija fer vrijednosti financijskih instrumenata

u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu i obveznica se nalazi u Razini 1 po modelu stupnjeva kreditnog rizika jer nije došlo do smanjenja kreditnog rejtinga.

Jedina promjene u odnosu na 2017. godinu se odnosi na primjenu općeg pristupa očekivanih kreditnih gubitaka u vrednovanju financijske imovine.

20. Zalihe

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Trgovačka roba	113	105
Zalihe i rezervni dijelovi	23	23
	136	128

21. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	177	128
Zajmovi zaposlenicima	81	79
Predujmovi regulatoru	102	-
Ostala potraživanja	32	41
Dugotrajni dio	392	248
Potraživanja od kupaca	1.485	1.551
Zajmovi zaposlenicima	20	21
Ostala potraživanja	43	58
Kratkotrajni dio	1.548	1.630
	1.940	1.878

Tijekom 2013. godine, Grupa je ušla u nekoliko predstečajnih nagodbi sa svojim dužnicima prema kojima je dio prijavljenih kratkotrajnih potraživanja od kupaca u postupku nagodbe pre-

tvoreno u dugotrajna potraživanja (31. prosinca 2018. godine: 10 milijuna kuna) s dospeljima do 5 godina.

Analiza dospeljica potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Tekući dio milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2018						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	2.678	1.380	66	30	38	1.164
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.193)	(31)	(5)	(3)	(15)	(1.139)
Neto iznos potraživanja od kupaca	1,485	1,349	61	27	23	25
Bruto iznos ugovorne imovine	356	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(15)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	342	-	-	-	-	-
1. siječnja 2018						
Bruto iznos potraživanja od kupaca	2.794	1.340	66	42	83	1.263
Ispravak vrijednosti potraživanja	(1.290)	(34)	(6)	(4)	(14)	(1.232)
Neto iznos potraživanja od kupaca	1.504	1.306	60	38	69	32
Bruto iznos ugovorne imovine	249	-	-	-	-	-
Ispravak vrijednosti ugovorne imovine	(13)	-	-	-	-	-
Neto iznos ugovorne imovine	236	-	-	-	-	-

Analiza dospeljica potraživanja od kupaca na 31. prosinca 2017. godine su bila kako slijedi:

	Ukupno milijuni kuna	Nedospjelo i neispravljen milijuni kuna	Dospjelo, ali vrijednosno neusklađeno				
			< 30 dana milijuni kuna	31-60 dana milijuni kuna	61-90 dana milijuni kuna	91-180 dana milijuni kuna	>180 dana milijuni kuna
31. prosinca 2017.	1.551	1.220	154	58	35	62	22

Na dan 31. prosinca 2017. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 1.243 milijuna kuna su potpuno vrijednosno usklađena te se uglavnom odnose na potraživanja starija od 180 dana.

U sljedećoj tablici objašnjene su promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca po pojednostavljenom ECL modelu između početka i kraja godišnjeg razdoblja:

	Ugovorna imovina milijuni kuna	Potraživanja od kupaca milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	13	1.290
Promjene u procjenama i pretpostavkama	5	122
Prestanak priznavanja financijske imovine tijekom razdoblja	-	(51)
Ukupan iznos vrijednosnog usklađenja potraživanja tijekom razdoblja	5	71
Otpis	(3)	(168)
Stanje na dan 31. prosinca	15	1.193

Efekt prve primjene pojednostavljenog modela sukladno MSFI 9 na potraživanjima od kupaca iznosi 47 milijuna kuna na 1. siječnja 2018. godine

Kretanja vrijednosnog usklađenja potraživanja u 2017. godini bila su kako slijedi:

	2017. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	1.068
Stjecanje Crnogorskog Telekomu	152
Stjecanje H1	27
Zaduženje tijekom godine	152
Ukinuti neiskorišteni iznos	(51)
Isknjižena potraživanja	(105)
Stanje na dan 31. prosinca	1.243

22. Ugovorna imovina i ugovorne obveze

Grupa je priznala imovinu i obveze iz ugovora s korisnicima kako je prikazano u nastavku:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	1. siječnja 2018. milijuni kuna
Kratkotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	164	124
Vrijednosno usklađenje	(10)	(10)
Troškovi stjecanja ugovora	49	58
Ukupna kratkotrajna ugovorna imovina	203	172
Dugotrajna ugovorna imovina nastala iz		
Prodaje opreme i usluga	55	28
Vrijednosno usklađenje	(5)	(3)
Troškovi stjecanja ugovora	89	39
Ukupna dugotrajna ugovorna imovina	139	64

	31. prosinac 2018. milijuni kuna	1. siječnja 2018. milijuni kuna
Kratkotrajna ugovorna obveza nastala iz		
Prihoda budućih razdoblja	52	64
Ukupna kratkotrajna ugovorna obveza	52	64

23. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja odnose se na unaprijed plaćene obveze po cesijama prema regulatorima u iznosu 123 milijuna kuna (2017. godine: 178 milijuna kuna).

24. Novac, novčani ekvivalenti i bankovni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od sljedećih iznosa:	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	1.643	1.493
Komercijalni papiri	1.079	1.080
Oročeni depoziti s dospijanjem do 3 mjeseca	415	425
Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)	-	154
	3.137	3.152

b) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
HRK	2.700	2.843
EUR	319	254
USD	86	66
BAM	31	23
GBP	1	3
	3.137	3.189

c) Oročeni depoziti s dospijanjem duljim od 3 mjeseca

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Inozemna banka	-	37
Tuzemne banke	-	-
	-	37

d) Garantni depoziti

	Kratkoročni		Dugoročni	
	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Inozemna banka	-	2	-	3
Tuzemne banke	1	1	3	3
	1	3	3	6

e) Osigurani depoziti (obrnuti REPO poslovi)

Izdavatelj	Valuta	Dospijeće	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Obrnuti REPO poslovi (bilješka 36 g):				
Raiffeisen Bank Austria d.d.	HRK	17. svibnja 2019.	111	-
Erste Steiermärkische Bank d.d.	HRK	18. siječnja 2018.	-	157
			111	157

25. Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Ugovori za nabavu sadržaja	77	147
EKI ugovori	27	119
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	8	16
Ostalo	6	8
Dugoročni dio	118	290
Obveze prema dobavljačima	1.471	1.646
Ugovori za nabavu sadržaja	264	201
PDV i ostali porezi	78	120
EKI ugovori	108	63
Obveze vezane uz plaće	65	63
Obveze iz predstečajne nagodbe	-	18
Dozvola za radiofrekvencijski spektar	1	(3)
Ostalo	37	47
Kratkoročni dio	2.024	2.155
	2.142	2.445

26. Prihodi budućih razdoblja

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Odgođeni prihod od najma opreme	15	21
Dugoročni dio	15	21
Unaprijed plaćeni bonovi	-	50
Odgođen prihod – imovina primljena bez naknade	-	11
Naknade za priključenje	-	5
Ostalo	39	23
Kratkoročni dio	39	89
	54	110

Prihodi budućih razdoblja su klasificirani unutar ugovornih obveza prema standardu MSFI 15.

27. Dugoročne obveze prema zaposlenicima

Dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu u skladu s kolektivnim ugovorom. Dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projicirane kreditne jedinice. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja zaposlenih sadrže i naknade za nagrađivanje zaposlenih koje su detaljnije opisane u bilješci 40.

Kretanja obveza prikazanih u izvješću o financijskom položaju su sljedeća:

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja	13	12
Stjecanje Crnogorskog Telekom (bilješka 3)	-	4
LTIP – Variable II (bilješka 40)	3	2
Kratkoročni dio dugoročnih primanja zaposlenika (bilješka 28)	(5)	(4)
Trošak tekućeg rada	1	0
Isplaćena primanja	(1)	(1)
Aktuarski dobici	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	11	13
Otpremnine	1	1
Jubilarne nagrade	3	2
LTIP – Variable II	7	10
	11	13

Na dan 31. prosinca 2018. godine kratkoročni dio rezervacije za LTIP programe iznosi 7 milijuna kuna.

Glavne aktuarske pretpostavke koje su korištene za određivanje obveze za naknade umirovljenja na dan 31. prosinca bile su kako slijedi:

	2018. godina u %	2017. godina u %
Diskontna stopa (godišnje)	3,00	3,00

28. Rezerviranja i ukalkulirane obveze

	Sudski sporovi milijuni kuna	Troškovi demontaže i obnove milijuni kuna	Varijabilni dio naknada zaposlenima milijuni kuna	Otpremnine milijuni kuna	Neiskorišteni godišnji odmor milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje na dan 1. siječnja 2018. godine	35	25	68	30	5	163
Povećanja	21	-	81	45	2	149
Iskorištenje	(15)	-	(92)	(62)	-	(169)
Ukidanja	(8)	(1)	(6)	-	-	(15)
Kratkoročni dio obveza prema zaposlenicima (bilješka 26)	-	-	5	-	-	5
Trošak kamate	-	2	-	-	-	2
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	33	26	56	13	7	135
Dugoročni dio	33	26	-	-	-	59
Kratkoročni dio	-	-	56	13	7	76
	33	26	56	13	7	135

a) Sudski sporovi

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će biti riješeni protiv Grupe.

b) Troškovi demontaže i obnove

Troškovi demontaže i obnove prvenstveno nastaju u slučaju iz-

gradnje telekomunikacijskih građevina na nekretninama trećih strana. Grupa svake godine preispituje potrebne rezervacije.

c) Otpremnine

Troškovi otpremnina i rezerviranja sastoje se od iznosa bruto otpremnina i ostalih povezanih troškova za zaposlenike kojima je bio raskinut ugovor o radu tijekom 2018. godine.

29. Dionički kapital

Odobren, izdan i u potpunosti plaćen registrirani dionički kapital:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna
81.670.064 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	9.823
	31. prosinca 2017. milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica bez nominalne vrijednosti	9.823

U 2018. godini je poništeno 218.471 trezorskih dionica.

30. Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5% temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu

se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5% temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Grupe. Spomenute rezerve nisu raspoložive za isplatu.

31. Trezorske dionice

U 2018. godini, Grupa je započela s kupnjom trezorskih dionica zbog uvođenja programa otkupa udjela koji traje do 20. travnja 2021. Grupa će povući udjele bez nominalne vrijednosti bez smanjenja temeljnog kapitala.

U sklopu ovog programa otkupljeno je ukupno 666.522 dionica na dan 31. prosinca 2018. godine, a poništeno ih je 216.005, zajedno s 2.466 dionica iz Plana dodjele bonus dionica za me-

nadžere (Share Matching Plana).

Rezerva za kupljene vlastite dionice iznosi 71 milijuna kuna (2017: 37 milijuna kuna) i nije raspodjeljiva.

Društvo posjeduje 450.517 vlastitih dionica na dan 31. prosinca 2018. godine (na dan 31. prosinca 2017: 218.471 vlastitih dionica).

32. Zadržana dobit

U 2018. godini Grupa je isplatila dividendu od 6,00 kuna po dionici (2017. godina: 6,00 kuna) u ukupnom iznosu od 489 milijuna

kuna (2017. godina: 491 milijuna kuna).

33. Ugovorne obveze

a) Ugovorne obveze za poslovni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o poslovnom najmu

zgrada, zemljišta, opreme i automobila.

Trošak poslovnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 10)	175	162

Buduće minimalne obveze po ugovorima o poslovnom najmu koji se ne mogu otkazati iznose:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Unutar jedne godine	125	133
Između 1 i 5 godina	256	272
Iznad 5 godina	77	101
	458	506

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ugovorne obveze za kapitalna ulaganja

Grupa ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Nematerijalna imovina	224	218
Nekretnine, postrojenja i oprema	945	670
	1.169	888

34. Nepredviđene obveze

U vrijeme sastavljanja ovih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješeni pravni slučajevi protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljene rezervacije (bilješka 28).

Grupa se snažno brani u odnosu na sve sudske sporove i potencijalne sporove, uključujući regulatorna pitanja i sudske sporove sa zaposlenicima. U Hrvatskoj ne postoji praksa izricanja novčanih kazni u materijalno iznimno značajnim iznosima niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti prema presudama Prekršajnog suda. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su postupci u tijeku, Grupa nije u mogućnosti procijeniti ishod.

Postupak pred Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja vezano uz retransmisiju nogometnih utakmica

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) je pokrenula, prema svojoj odluci od 3. siječnja 2013. godine, postupak protiv HT-a vezano uz moguću zlouporabu vladajućeg položaja na tržištu distribucije premium nogometnog sadržaja zbog činjenice da su ArenaSport kanali i premium sport sadržaji (kao što su Hrvatska nogometna liga – MAXtv Prva liga, UEFA Liga prvaka i UEFA Europska liga) raspoloživi samo putem MAXtv usluge.

Postupak je u tijeku.

Novčana kazna prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja je ograničena na iznos do 10 % godišnjeg prihoda Društva u posljednjoj godini za koju su financijska izvješća zaključena. Također, u skladu s praksom Agencije kazna je uobičajeno povezana s prihodima ostvarenim od usluga pruženih na konkretnom tržištu te kazna može iznositi do 30% prihoda od konkretne usluge. Na temelju rezultata za 2018. godinu, 30% od prihoda MAXtv usluge iznosilo bi 113 milijuna kuna.

Spor o vlasništvu nad distribucijsko telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK) s gradom Zagrebom

Vezano uz telekomunikacijsku infrastrukturu navedenu u okviru nekretnina, postrojenja i opreme (bilješka 16), dana 16. rujna 2008. godine društvo Zagrebački Holding d.o.o. podružnica Zagrebački Digitalni Grad („ZHZDG“) podnijelo je tužbu protiv Društva. ZHZDG navodi da je Grad Zagreb vlasnik DTK na području grada Zagreba i traži plaćanje iznosa u visini od 390 milijuna kuna uvećanog za kamatu.

Tužba se temelji na tvrdnji da HT koristi DTK kojom upravlja tužitelj i da za to ne plaća naknadu

Dana 10. prosinca 2012. godine, Društvo je zaprimilo djelomičnu međupresudu i djelomičnu presudu u ovom predmetu kojom je utvrđeno da je HT obavezan plaćati ZHZDG-u naknadu za korištenje sustava DTK, te da će se do pravomoćnosti ove djelomične međupresude zastati s raspravljanjem o visini tužbenog zahtjeva. Nadalje, odbijen je tužbeni zahtjev kojim bi se utvrdilo da je Grad Zagreb vlasnik cijelog sustava DTK i druge komunalne infrastrukture za polaganje telekomunikacijskih instalacija na području Grada Zagreba, za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga. Odluka o troškovima ostavljena je za kasniju presudu. Protiv navedene presude Društvo je podnijelo žalbu 21. prosinca 2012. godine.

Dana 4. kolovoza 2015. godine, drugostupanjski Županijski sud u Varaždinu usvojio je žalbu HT-a te je predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje, u kojem tužitelj treba opravdati svoje pravo na tužbu, te odrediti (specificirati) tužbeni zahtjev protiv HT-a, tj. tužitelj treba odrediti koje trase, cijevi, na koji način, na kojim točno lokacijama i kroz koje razdoblje je koristio HT.

U lipnju 2016. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna koja se odnosi na naknadu za korištenje DTK na području Grada Zagreba za period od 20. lipnja 2011. do 20. lipnja 2012, s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 480 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2017. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2012. do 20. lipnja 2013. s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 570 milijuna kuna, uvećano za kamate.

U lipnju 2018. godine tužitelj je povisio tužbeni zahtjev, za dodatnih 90 milijuna kuna i to za period od 20. lipnja 2013. godine do 20. lipnja 2014. godine s ciljem da se izbjegne zastara potraživanja za utuženi period. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev sada ukupno iznosi 660 milijuna kuna, uvećano za kamate.

S obzirom na navedeni razvoj navedene tužbe, Uprava je zaključila da je vrlo mala vjerojatnost nastanka obveze za Društvo iz ovog slučaja, te kako nisu potrebna nikakva rezerviranja troškova u financijskim izvješćima vezana uz ovaj slučaj.

35. Poslovni odnosi s povezanim društvima

Poslovni odnosi niže navedeni prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu društva DTAG. Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključivali su slanje i primanje međunarodnog pro-

meta prema i od navedenih društava tijekom 2018. i 2017. godine.

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2018. i 2017. godine uključuju:

Povezano društvo:	Prihodi		Rashodi	
	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Krajnji vlasnik				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	93	100	139	123
Zajednički pothvat				
HT d.d. Mostar, Bosna i Hercegovina	33	32	21	25
Ovisna društva krajnjeg vlasnika				
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	23	27	34	18
T-Mobile Austria GmbH, Austrija	11	10	8	4
Slovak Telecom a.s., Slovačka	16	18	1	-
Hellenic Telecommunications Organization	-	-	5	-
Magyar Telekom Nyrt., Mađarska	7	6	5	8
T-Mobile Czech	6	6	2	1
DT Pan-Net Croatia	5	-	-	-
T-Mobile Polska	5	6	-	-
T-Mobile Netherlands	4	5	1	1
DT Europe Holding	3	4	4	6
T-Systems International GmbH, Njemačka	3	2	3	5
Deutsche Telekom IT	1	4	14	10
Ostali	9	8	19	17
	219	228	256	218

Izvjешće o financijskom položaju sadrži sljedeća stanja koja proizlaze iz poslovanja s povezanim društvima:

Povezano društvo:	Potraživanja		Obveze	
	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Krajnji vlasnik				
Deutsche Telekom AG, Njemačka	5	9	102	115
Ovisna društva krajnjeg vlasnika				
DT Pan-Net Croatia	14	-	-	-
Telekom Deutschland GmbH, Njemačka	-	-	14	11
Magyar Telekom, Hungary	-	-	2	2
Albanian Telecom	-	-	4	13
Slovak Telecom a.s., Slovačka	4	4	-	-
T-Systems International GmbH, Njemačka	-	5	7	13
Ostali	4	9	9	9
	27	27	138	163

Na kraju godine Grupa drži komercijalni papir krajnjeg vlasnika u vrijednosti od 1.079 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 1.080 milijuna kuna) (bilješka 24) i u obveznicu društva Deutsche Telekom International Finance B.V. u iznosu od 924 milijuna kuna (31. prosinca 2017.: 945 milijuna kuna) (bilješka 19).

Savezna Republika Njemačka je i izravan i neizravan dioničar i drži oko 32 posto udjela u temeljnom kapitalu DTAG-a. Zbog prosječne posjećenosti sastanaka dioničara, Savezna Republika Njemačka predstavlja solidnu većinu u sastancima dioničara DTAG-a, iako ima samo manjinski udio, što DTAG čini ovisnim društvom Savezne Republike Njemačke. Dakle, Savezna Republika Njemačka i društva kontrolirana od strane Savezne Republike Njemačke te društva nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj klasificirani su kao povezana društva DTAG-a, a time i Grupe.

Grupa nije u okviru svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti imala transakcije koje su pojedinačno materijalne u financijskoj godini 2018. ili 2017. godine s društvima pod kontrolom Savezne Republike Njemačke društva te sa društvima nad kojima Savezna Republika Njemačka može ostvariti značajan utjecaj.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 pro-

sječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu.

Sukladno politici DTAG, predstavnici DTAG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U 2018. godini Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,7 milijuna kuna (2017. godina: 0,9 milijuna kuna) članovima Nadzornog odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2018. godinu iznosi 49 milijuna kuna (2017. godina: 46 milijuna kuna). Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

Naknade ključnim članovima menadžmenta uključuju:	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Kratkoročna primanja zaposlenih	49	46
	49	46

36. Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupi mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izložena je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Grupa ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (bilješka 21) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o financijskom položaju.

Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Na dan 31. prosinca 2018. godine, Grupa je surađivala sa trideset osam banaka (2017. godine: trideset banaka). Grupa je gotovo isključivo u devet banaka držala svoj novac i depozite. Za pet domaćih banaka u stranom vlasništvu, Grupa je primila garancije za depozite dane od strane matičnih banaka koje imaju minimalni rejting BBB+ ili garancije u obliku niskorizičnih državnih vrijednosnih papira. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu i inozemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama.

Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi očekivano vrijednosno usklađenje za sva potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, potraživanja od kupaca i ugovorna imovina su grupirani na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika i po danima dospelja. Za iste vrste ugovora, ugovorna imovina se veže na iste karakteristike rizika kao i potra-

živanja od kupaca. Stoga je Društvo zaključilo da se očekivane stope gubitaka za potraživanja od kupaca mogu koristiti i za izračun gubitaka za ugovornu imovinu.

Stope očekivanih gubitaka temelje se na podacima o naplati u razdoblju od 36 mjeseci prije 31. prosinca 2018. godine ili 1. siječnja 2018. godine i povijesnim kreditnim gubicima u tom razdoblju.

Povijesne stope gubitaka se usklađuju kako bi odražavale tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na sposobnost kupaca za podmirenje potraživanja.

Društvo je identificiralo BDP i stopu nezaposlenosti u zemlji u kojoj prodaje svoje usluge i proizvode kao najbitnije čimbenike, te sukladno tome prilagođava povijesne stope gubitaka na temelju očekivanih promjena tih čimbenika.

Depozite u bankama čine novac na tekućem računu i depoziti s dospeljem do 3 mjeseca koji se naplaćuju po dospelju, te se zbog toga klasificiraju kao imovina koja se drži do dospelja sukladno MSFI 9 i mjere se po amortiziranom trošku. Kreditni rizik se mjeri korištenjem općeg pristupa. Vrijednosno usklađenje priznaje se pojedinačno za svaku stavku imovine. Društvo koristi dnevnu vrijednost CDSa koja pokriva osiguranje za razdoblje od 5 godina. CDS s osiguranjem od 5 godina ima najveću tržišnu likvidnost i stoga je izabran kao referentna vrijednost. CDS je osjetljiv na povećanje rizik neizvršenja – neovisno je li odabrano osiguranje s razdobljem od 3 ili 5 godina. Domaće banke nemaju rejting ili pokazatelj CDS-a kao mjeru rizika.

Za mjerenje rizika, Grupa je preuzela CDS za Republiku Hrvatsku koji je na 31. prosinca 2018. godine iznosio 0,95%. Iznos kreditnog rizika izračunat prema formuli: iznos depozita * broj dana * 0,95% / 365. Za depozite po viđenju Grupa koristi 2 dana pri izračunu iznosa kreditnog rizika.

Kreditna kvaliteta financijske imovine, koja nije ni dospjela niti umanjena može se procijeniti na temelju povijesnih informacija o stopama naplativosti:

31. prosinca 2017.
milijuni kuna

Potraživanja za telekom usluge pružene domaćim kupcima	983
Potraživanja za telekom usluge pružene stranim kupcima	210
Ostala potraživanja od kupaca	27
Kratkotrajna potraživanja	1.220
Potraživanja po predstečajnim nagodbama	20
Potraživanja za robu	128
Posudbe zaposlenicima	24
Ostala potraživanja	76
Dugotrajna potraživanja	248

Ostala kratkotrajna potraživanja su nedospjela i nisu vrijednosno usklađena.

Kreditna kvaliteta ostale financijske imovine (bilješka 37) podrazumijeva knjigovodstvene vrijednosti na datum izveštavanja.

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u do-
glednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

Iznosi prikazani u tablicu predstavljaju ugovorene nediskontirane novčane tijekove:

	manje od 3 mjeseca milijuni kuna	3-12 mjeseci milijuni kuna	1-5 godina milijuni kuna	>5 godina milijuni kuna
31. prosinca 2018. godine				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.815	12	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	74	237	68	3
Financijski najam	-	2	4	-
Posudbe od banaka	15	28	122	105
Kapitalizirana EKI prava	30	90	27	48
Obveze iz predstečajne nagodbe	6	-	11	-
Izdana obveznica	10	18	77	-
Ostale obveze	23	2	58	7
31. prosinca 2017. godine				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	2.059	17	-	-
Kapitalizirana prava za sadržaj	73	185	167	-
Financijski najam	-	1	4	-
Posudbe od banaka	27	22	148	125
Kapitalizirana EKI prava	21	62	160	51
Obveze iz predstečajne nagodbe	12	-	38	-
Izdana obveznica	2	18	96	9
Ostale obveze	57	2	83	16

c) Rizik kamatne stope

prema bankama.

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa veza-
na je prvenstveno uz financijsku imovinu raspoloživu za prodaju,
novac i novčane ekvivalente te novčane depozite i obveze Grupe

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe
na moguću promjenu kamatnih stopa, s nepromijenjenim ostalim
varijablama (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na ulaganja):

	Povećanje / smanjenje bazni bodovi	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2018. godine		
HRK	+100	22
	-100	(22)
EUR	+100	9
	-100	(9)
Godina završena 31. prosinca 2017. godine		
HRK	+100	13
	-100	(13)
EUR	+100	10
	-100	(10)

d) Rizik promjene tečaja

Funkcijska valuta Grupe je hrvatska kuna. Određena imovina i obveze denominirani su u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum izvješća o financijskom položaju. Razlike koje iz toga proizlaze se iskazuju kao prihod ili rashod u sveobuhvatnoj dobiti, ali ne utječu na kratkoročne novčane tijekove.

Značajan iznos depozita u bankama, financijske imovine raspoložive za prodaju i novčanih ekvivalenata, potraživanja i obveza denominiran je u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Svrha tih depozita je zaštita obveza u stranim valutama i obveza indeksiranih prema stranim valutama od promjene tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti nakon poreza Grupe na moguću promjenu tečaja eura, s nepromijenjenim ostalim varijablama, zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje / smanjenje tečaj EUR-a	Utjecaj na dobit nakon poreza milijuni kuna
Godina završena 31. prosinca 2018. godine	+3%	34
	-3%	(34)
Godina završena 31. prosinca 2017. godine	+3 %	39
	-3 %	(39)

e) Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju procjenjuje se na temelju njezine tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesni trošak potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji podliježu uobičajenim uvjetima poslovanja približno je jednak njihovoj fer vrijednosti.

Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Kako bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine (bilješke 29 i 32).

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti i na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 13.208 milijuna kuna (31. prosinca 2017. godine: 12.573 milijuna kuna).

g) Priljeni kolaterali

Priljeni kolaterali za obrnute REPO poslove uključuju:

	Kreditna ocjena	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Inozemne obveznice:			
Vlada Republike Njemačke	AAA	113	-
Vlada Republike Austrije	AA+	-	159
Vlada Republike Francuske	AA	-	-
Bank of America Corporation	A	-	78
Goldman Sachs Group Inc	A	-	77
		113	314

Gore navedeni iznosi iskazani su po fer tržišnoj vrijednosti. Priljeni kolaterali su razina 1 u kategorizaciji prema MSFI13.

h) Netiranja

Sljedeća financijska imovina i financijske obveze su predmet netiranja:

	Potraživanja od kupaca		Obveze prema dobavljačima	
	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Bruto priznati iznosi	388	391	581	578
Iznosi netiranja	(142)	(114)	(142)	(114)
	246	277	439	464

37. Financijski instrumenti**Mjerenje fer vrijednosti financijskih instrumenata**

Financijski instrumenti su klasificirani u sljedeće kategorije fer vrijednosti:

	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2017.	
	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2
Financijska imovina:				
Novac i novčani ekvivalenti	3.137	-	3.152	-
Garantni depoziti, kratkoročni	1	-	3	-
Oročeni depoziti	-	-	37	-
Imovina raspoloživa za prodaju, dugotrajna	926	-	948	-
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkotrajna	-	-	-	-
Osigurani depoziti	111	-	157	-
Garantni depoziti, dugoročni	-	-	6	-
Potraživanja od kupaca – kratkotrajna i dugotrajna	-	1.662	-	1.679
Zajmovi zaposlenicima - kratkoročni i dugoročni	-	101	-	100

Fer vrijednost financijskih instrumenata Razine 2 računa se metodom diskontiranih novčanih tijekova. Knjigovodstvena i fer vrijednost svih financijskih instrumenata Grupe su jednake u 2018. i 2017. godini.

38. Posudbe

	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2017.	
	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2	milijuni kuna Razina 1	milijuni kuna Razina 2
Bankovni krediti	-	180	-	212
Izdana obveznica	68	-	90	-
Financijski najam	-	3	-	4
Dugoročne	68	183	90	216
Bankovni krediti	-	32	-	36
Izdana obveznica	24	-	16	-
Financijski najam	-	2	-	2
Kratkoročne	24	34	16	38
Ukupno	92	217	106	254

Fer vrijednost posudbi izračunata je diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama i pripada razini 2 hijerarhije fer vrijednosti financijskih instru-

menta, osim za obveznice koje su na razini 1. Ponderirana prosječna kamatna stopa na posudbe iznosi 4,52 % na 31. prosinca 2018. godine (31. prosinca 2017. godine: 4,52%).

Valutna struktura posudbi i financijskog najma

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
HRK	119	159
EUR	185	201
	304	360

Izdana obveznica

Temeljem predstečajne nagodbe, obveznice su dužnički vrijednosni papiri s višekratnim dospijećima. U razdoblju od 30. svibnja 2014. do 30. svibnja 2017. Grupa će polugodišnje isplaćivati kamatu koja će se obračunavati prema kamatnoj stopi od 5,25 % godišnje, a glavnica će se isplatiti od 30. svibnja 2017. do 30. svibnja 2022. godine.

Stjecanjem Grupa je stekla obvezu izdanih obveznica u nominalnoj vrijednosti od 41 milijun kuna koje će se isplatiti u 5 godišnjih obroka po kamatnoj stopi od 4,5%, a glavnica će biti otplaćena od 27. siječnja 2019. do 27. siječnja 2023. godine.

Pregled obveza po financijskim najmovima

	31. prosinca 2018. milijuni kuna	31. prosinca 2017. milijuni kuna
Dospijeće obveza po financijskim najmovima		
Unutar jedne godine	2	1
Između jedne i pet godina	3	4
Minimalna plaćanja najma	5	5
Buduće promjene financiranja	-	(1)
Priznato kao obveza	5	4
Sadašnja vrijednost obveza po financijskom najmu:		
Unutar jedne godine	2	1
Između jedne i pet godina	3	3
Minimalna plaćanja najma	5	4

39. Ovlaštenje za pružanje usluga i naknade

Grupa je stranka u sljedećim Ovlaštenjima za usluge koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) Ovlaštenje za pružanje usluga elektroničkih komunikacija u nepokretnoj i pokretnoj mreži

Dana 1. srpnja 2008. godine stupio je na snagu Zakon o elektroničkim komunikacijama koji je uveo institut općeg ovlaštenja za sve elektroničke komunikacijske usluge i mreže. U međuvremenu, stupilo je na snagu pet izmjena i dopuna Zakona o elektroničkim komunikacijama, koje su objavljene u Narodnim novinama br. 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17. Prema članku 32. Zakona o elektroničkim komunikacijama Društvo je ovlašteno pružati sljedeće usluge elektroničke komunikacije temeljem opće ovlasti zadnji puta ažurirane 5. svibnja 2017. godine:

- javno dostupna telefonska usluga u nepokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- javno dostupna telefonska usluga u pokretnoj elektroničkoj komunikacijskoj mreži,
- davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova,
- usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije),
- usluge s posebnom tarifom i besplatnog poziva,
- usluga davanja pristupa internetu,
- usluge prijenosa govora putem interneta,
- davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme,
- usluge u satelitskoj službi,
- davanje obavijesti (informacija) o brojevima svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga u Republici Hrvatskoj,
- izdavanje sveobuhvatnog javno dostupnog imenika svih pretplatnika u Republici Hrvatskoj, i

- ostale usluge.

HAKOM je 26. veljače 2013. godine Društvu izdao posebno ovlaštenje za obavljanje poslova sravnjivanja računa za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga u pomorskom prometu na rok od 10 godina, odnosno do 26. veljače 2023. godine.

U skladu s odlukom HAKOM-a od 23. rujna 2015. godine, Društvo je određeno operaterom univerzalnih usluga na području Republike Hrvatske za razdoblje u trajanju od četiri godine, u kojem razdoblju je dužno pružati sljedeće univerzalne usluge:

- pristup javnoj komunikacijskoj mreži i javno dostupnim telefonskim uslugama na nepokretnoj lokaciji, što omogućuje govornu komunikaciju, komunikaciju putem telefaksa i podatkovnu komunikaciju, uz brzine prijenosa podataka koje omogućuju djelotvoran pristup Internetu, uzimajući u obzir raširene tehnologije kojima se koristi većina pretplatnika, kao i tehnološku ostvarivost,
- postavljanje javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka za javnu govornu uslugu na javnim mjestima dostupnima u svako doba u skladu s razumnim potrebama krajnjih korisnika usluga u pogledu zemljopisne pokrivenosti, kakvoće usluge, broja javnih telefonskih govornica ili drugih javno dostupnih pristupnih točaka i njihove dostupnosti osobama s invaliditetom,
- posebne mjere za osobe s invaliditetom, uključujući pristup uslugama iz točaka 1. i 2., uključujući pristup hitnim službama, na jednak način kakvim pristupaju drugi krajnji korisnici usluga, i
- posebni cjenovni sustavi prilagođeni potrebama socijalno ugroženih skupina krajnjih korisnika usluga, a koji obuhvaćaju uslugu iz točke 1. gore.

Društvo više nije određeno operaterom univerzalnih usluga za uslugu pristupa krajnjih korisnika barem jednom sveobuhvatnom imeniku svih pretplatnika javno dostupnih telefonskih usluga, no Grupa će nastaviti pružati tu uslugu na tržišnoj osnovi.

(b) Ovlaštenje za uporabu radiofrekvencijskog spektra

HAKOM je Društvu izdao sljedeća ovlaštenja za uporabu radiofrekvencijskog spektra za javne mreže pokretnih elektroničkih komunikacija:

- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 900 MHz i 1800 MHz frekvencijskim područjima, vrijedi od 1. prosinca 2011. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 2100 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 1. siječnja 2010. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 29. listopada 2012. godine do 18. listopada 2024. godine,
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 6. studenoga 2013. godine do 18. listopada 2024. godine, i
- dozvola za uporabu radiofrekvencijskog spektra u 1800 MHz frekvencijskom području, vrijedi od 22. prosinca 2014. godine do 18. listopada 2024. godine.

HAKOM je Društvu izdao i dozvole za uporabu radiofrekvencijskog spektra za satelitske usluge (DTH usluge), vrijede od 12. kolovoza 2015. godine do 11. kolovoza 2020. godine.

(c) Naknade za pružanje usluga elektroničke komunikacije

Prema Zakonu o elektroničkim komunikacijama Grupa je dužna plaćati naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra te za obavljanje drugih poslova HAKOM-a u skladu s pravilnicima HAKOM-a i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Njima je propisan izračun i iznos naknada. Ove naknade plaćaju se za tekuću godinu, odnosno za razdoblje od godine dana unaprijed (u slučaju naknada za pravo uporabe radiofrekvencijskog spektra).

Grupa je u 2018. godini platila sljedeće naknade:

- naknade za uporabu adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra prema pravilniku Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (u korist državnog proračuna, Narodne novine br. 154/08, 28/09, 97/10, 92/12, 62/14, 147/14, 138/15, 77/16, 126/17, 55/18 i 99/18),
- naknade za uporabu dodijeljenog radiofrekvencijskog spektra u skladu s Odlukom o odabiru najpovoljnijeg ponuđača u postupku javne dražbe od 6. studenog 2013. godine i
- naknade za uporabu adresa i brojeva, radiofrekvencijskog spektra i za obavljanje drugih poslova HAKOM-a, prema pravilniku HAKOM-a (u korist HAKOM-a, Narodne novine br. 33/17).

(d) Audiovizualne usluge i usluge elektroničkih medija

Prema Zakonu o audiovizualnim djelatnostima (Narodne novine br. 76/07 i 90/11), Grupa je obvezna plaćati naknadu u iznosu od 2% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog obavljanjem audiovizualne djelatnosti na zahtjev u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Pored navedenog, Grupa je (kao operater javnih komunikacijskih mreža), obvezna plaćati i naknadu u iznosu od 0,8% ukupnog godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini obavljanjem djelatnosti prijenosa i/ili retransmisije audiovizualnih programa i njihovih dijelova u javnim komunikacijskim mrežama, a što obuhvaća internetsku i kabelsku distribuciju, u svrhu osiguravanja sredstava za provedbu Nacionalnog programa.

Prema Zakonu o elektroničkim medijima (Narodne novine br. 153/09, 84/11, 94/13 i 136/13), Grupa je obvezna plaćati naknadu od 0,5% ukupnoga godišnjeg bruto prihoda ostvarenog u prethodnoj godini obavljanjem djelatnosti pružanja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev i djelatnosti pružanja usluga elektroničkih publikacija.

Licence nisu izdane svim članicama Grupe.

(e) Infrastruktura za elektroničku komunikaciju i povezana oprema

Društvo je kao infrastrukturni operater obvezna plaćati naknade za korištenje zemljišta za svoju EKI u visini koju je ugovorio s vlasnicima zemljišta ili u iznosima utvrđenim posebnim propisima. Zakonom o elektroničkim komunikacijama, jednim od posebnih propisa, uređuje se pravo puta kao pravo korištenja tuđih nekretnina za EKI. Naknade za pravo puta određene su Pravilnikom o potvrdi i naknadama za pravo puta (Narodne novine br. 152/11, 151/14 i 95/17) koji je usvojen od strane HAKOM-a u prosincu 2011. godine, a koji je na snazi od 4. siječnja 2012. godine. Naknada za korištenje zemljišta za EKI se računa prema površini zemljišta koja se koristi za postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme. Zadnja izmjena Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta propisuje da se naknada za pravo puta plaća od dana zaprimanja zahtjeva za plaćanjem naknade a ne više od dana izdavanja potvrde za pravo puta.

(f) Opskrba električnom energijom

Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) je dana 16. listopada 2016. godine Društvu izdala produženje dozvole za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električnom energijom na razdoblje od 5 godina.

40. Plaćanja temeljena i netemeljena na dionicama

Na razini Grupe trenutno su aktualni sljedeći dugoročni planovi nagrađivanja: Lead to Win 2015, Lead to Win 2016, Lead to Win 2017 i Lead to Win 2018.

Lead to Win je DT-ov model upravljanja učinkom za top menadžere, prilagođen za lokalne potrebe, koji uključuje: upravljanje ciljevima, procjena potencijala i učinka (PPR) i sustav nasljeđivanja. Ovaj model je baziran na transparentnoj povezanosti između procjene učinka i nagrada za kratkoročni bonus, LTI (dugoročni plan stimulacija) i SMP (Share matching Plan) plan dodjele bonus dionica, temeljen na dionici DT-a. Pravo na sudjelovanje i odobreni iznos za sudjelovanje ovise o individualnom učinku i definiranoj razini svake menadžerske pozicije tzv. MG (Management group) razini (MG1 – MG3), s tim da MG 1 predstavlja najvišu razinu menadžerske pozicije.

LTI plan, kao dio modela Lead to Win za 2018. godinu grupe Deutsche Telekom (u nastavku DT Grupa) predstavlja globalni instrument naknade na razini DT Grupe. Cilj LTI plana za 2018. godinu jest pojačanje spremnosti za preuzimanje poduzetničke suodgovornosti i poistovjećenje s DT Grupom, čime se srednjoročno i dugoročno povećava vrijednost DT Grupe, što vodi do boljeg usklađenja interesa rukovodstva i dioničara. Trajanje LTI 2018 plana obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021.

HT Varijabla II 2014 je istekla je na dan 31. prosinca 2017. godine, te je odlukom Nadzornog odbora utvrđeno ukupno ostvarenje ciljeva od 61,1%. Sukladno tom ostvarenju, sudionicima su u srpnju 2018. godine isplaćene nagrade.

LTI kao dio Lead to Win Programa 2015, 2016, 2017 i 2018 ta-

kođer se temelji na novčanim isplatama, a iznos nagrade ovisi o menadžerskoj grupi (MG) kojoj pripada pozicija sudionika, kao i o ocjenama radnog učinka, s time da sudionik može biti samo onaj koji je ostvario ocjenu radnog učinka barem 3 (raspon ocjena je od 1 do 5). Na taj način iznos sudjelovanja je u rasponu od 10% do 30% ugovorene godišnje plaće ovisno i o MG i o ocjeni radnog učinka. Valuta plana je Euro, a četiri definirana cilja predstavljaju ciljeve DT grupe.

Ciljevi su: ROCE (povrat na angažirani kapital), EPS (prilagođena dobit po dionici), CSAT (zadovoljstvo korisnika) i ESAT (zadovoljstvo zaposlenika). Ciljevi imaju koridor ostvarenja ciljeva između 0% i 150%. Trajanje LTI plana 2018 obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021. godine. Na kraju svake godine, Nadzorni odbor DTAG-a utvrđuje ostvarenje ciljeva.

Kao dio Lead to Win Programa 2015, 2016, 2017 i 2018, uveden je i Share matching Plan (SMP), plan dodjele bonus dionica za menadžere koji obuhvaća skupinu menadžera u Management Groupama - MG1, MG 2 i MG 3. Plan dodjele bonus dionica je dugoročni dobrovoljni instrument naknade koji menadžere čini vlasnicima DTAG društva i omogućuje im da imaju koristi od uspjeha DT dionice. Iznos dobrovoljnog osobnog ulaganja kreće se između 10% i jedne trećine bruto iznosa kratkoročnog bonusa isplaćenog za prethodnu godinu. Trajanje SMP-a za 2018. obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2018. do 30. lipnja 2022. godine. Share Matichnig Plan je obavezan za predsjednika Uprave, a dobroboljan za članove Uprave.

Svi dobici i troškovi proizašli iz promjena rezerviranja za sve LTIP planove priznatih za primljene usluge zaposlenika tijekom godine prikazani su kako slijedi:

	2018. godina milijuni kuna	2017. godina milijuni kuna
Troškovi	5	-
	5	-

41. Naknade revizorima

Revizori financijskih izvješća Grupe pružili su u 2018. godini usluge u vrijednosti od 6 milijuna kuna (2017. godina: 6 milijuna kuna). Usluge u 2018. i 2017. godini uglavnom se odnose na troškove revizija i pregleda financijskih izvješća, te revizije financijskih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe. Ostale usluge koje obavlja revizor financijskih izvještaja uključuju edukacijske usluge i preporuke vezane uz MSFI 15 projekt.

42. Događaji nakon izvještajnog datuma

U studenom 2018. godine HT d.d. je s društvom HP-Hrvatska pošta d.d. zaključio Ugovor o kupnji 100% udjela u društvu HP Produkcija d.o.o., pružatelju evotv usluge. Zaključenje transakcije ovisi o regulatornim odobrenjima, koja još nisu izdana na dan

izdavanja ovog Izvješća. Evotv je jednostavna usluga na hrvatskom PayTV tržištu, a koristi digitalni DVB-T signal koji se može primati putem postojeće antene.

43. Računovodstvene politike do 1. siječnja 2018. godine

Računovodstvene politike primjenjive na usporedno razdoblje koje je završilo 31. prosinca 2017., koje su izmijenjene MSFI-jem 9 i MSFI-em 15, su kako slijedi

Potraživanja

Potraživanja od kupaca odnose se na prodanu robu i izvršene usluge u redovnom poslovanju. Ukoliko se naplata očekuje u roku kraćem od jedne godine, klasificiraju se kao kratkotrajna imovina. Ukoliko se naplata očekuje u razdoblju dužem od jedne godine, prikazuju se kao dugotrajna imovina. Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjenje vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja se provodi kada postoji objektivni dokaz da Grupa neće moći naplatiti sve dospjele iznose prema ugovoru. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja ili financijske reorganizacije, te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, kao i povijesna naplativost, smatraju se pokazateljima da je potrebno umanjenje vrijednosti potraživanja. Vrijednosno usklađenje se provodi prema procjeni naplativosti. Isknjiženje iz evidencije kratkotrajnih potraživanja provodi se u slučaju kada je dužnik likvidiran ili na drugi način prestao poslovati; kada je po konačnoj sudskoj presudi izgubljen sudski spor ili u slučaju zastare potraživanja.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju

Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjena za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u sveobuhvatnoj dobiti prebacuje se iz kapitala u sveobuhvatnu dobit. Ukidanje umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u sveobuhvatnoj dobiti. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz sveobuhvatnu dobit ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u sveobuhvatnoj dobiti.

Financijska imovina

Osim kredita i potraživanja, sva ostala financijska imovina Grupe je razvrstana kao financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju razvrstana je u kratkotrajnu imovinu ako je Uprava ima namjeru realizirati unutar 12 mjeseci od datuma izvješća o financijskom položaju. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirjenja.

Financijska imovina se početno iskazuje po trošku, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za nju, uključujući troškove transakcije.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju i financijska imovina koja se drži radi trgovanja nakon početnog priznavanja se iskazuju po fer vrijednosti bez umanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum izvješća o financijskom položaju. Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit, sve dok se ulaganje ne proda ili otuđi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u tom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uključuje u neto dobit ili gubitak za odgovarajuće razdoblje.

Financijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu financijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje financijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan podmirjenja je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Financijska imovina prestaje se priznavati kada je primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

Vrijednosni papiri dobiveni temeljem ugovora o ponovnoj prodaji ("obrnuti repo sporazumi") su u osnovi jamstva ili kolaterali za novac u bankama, te se ne bilježe u bilanci. Povezane iznosi novca u bankama iskazuju se kao osigurani depoziti s dospijećem preko tri mjeseca ili novčani ekvivalenti s dospijećem do tri mjeseca.

Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u Grupu i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade isključujući popuste kod pružanja usluga te poreze i carine. Grupa je procijenila svoje financijske ugovore po navedenim kriterijima i zaključila da se ponaša kao principal u svim ugovorima s izuzetkom davanja na korištenje svoje telekomunikacijske infrastrukture trećim stranama koje svojim korisnicima pružaju usluge s dodanom vrijednošću. U tom slučaju, Grupa se ponaša kao agent.

Prihodi od nepokretne telefonije uključuju prihode od priključnih pristojbi, mjesečne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u nepokretnoj telefoniji.

Prihodi od veleprodaje uključuju prihode od međusobnog povezivanja za domaće i inozemne operatere, te prihoda od korištenja infrastrukture od strane drugih operatera

Prihodi od davanja na korištenje svoje infrastrukture operaterima koje pruža usluge s dodanom vrijednošću prikazuju se na neto osnovi. Prihodi se isključivo odnose na iznos primljene provizije.

Treće strane koje koriste telekomunikacijsku mrežu Grupe uključuju roaming korisnike drugih davatelja usluga i ostale pružatelje telekomunikacijskih usluga koji terminiraju ili prenose pozive u

mrežu Grupe. Ovi veleprodajni prihodi od (dolaznog) prometa uključeni su u prihode od glasovnih i neglasovnih (podatkovna i internet) usluga te se priznaju u razdoblju korištenja. Udjel priznatih prihoda često se plaća drugim operaterima (međupovezivanje) za korištenje njihove mreže, gdje je primjenjivo. Prihodi i troškovi tih tranzitnih poziva su prikazani bruto u financijskim izvješćima jer je Grupa dobavljač principal tih usluga putem vlastite mreže, slobodno određujući cijene usluga te se priznaju u razdoblju korištenja.

Prihodi od mobilne telefonije uključuju prihode od mjesečne naknade i razgovora „post-paid“ korisnika, razgovora „pre-paid“ korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatera prilikom roaminga u pokretnoj mreži Grupe, prodaju mobilnih uređaja, prihod od međusobnog povezivanja u zemlji povezan s pokretnom mrežom, prihode od kratkih i multimedijalnih poruka te prihode od podatkovnog prometa.

Prihodi od neiskorištenih tarifnih paketa i unaprijed naplaćenih bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su iskorišteni. Prije njihovog iskorištenja priznati su kao odgođeni prihodi.

Prihod od prodaje električne energije priznaje se po fer vrijednosti u razdoblju pružanja usluge kupcima.

Grupa nudi određene proizvode koji se sastoje od više elemenata (proizvodi koji se prodaju u paketu). Za proizvode koji se sastoje od više elemenata, prihod za svaku od identificiranih računovodstvenih jedinica mora se priznati zasebno. Ukupna ugovorna naknada raspoređuje se na pojedine elemente na osnovi njihove relativne fer vrijednosti (npr., izračunava se udjel fer vrijednost svakog elementa u ukupnoj fer vrijednosti paketa). Relativna fer vrijednost pojedinog elementa ograničena je veličinom ukupne naknade koja se naplaćuje kupcu, čije plaćanje ne ovisi o isporuci dodatnih elemenata. Ako se fer vrijednost isporučenih elemenata ne može pouzdano odrediti, ali fer vrijednost neisporučenih elemenata može, ukupna naknada koju daje kupac raspoređuje se tako da se fer vrijednost isporučenih elemenata odredi kao razlika između ukupne naknade i fer vrijednosti neisporučenih elemenata.

Prihodi od interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relayja, ATM-a, Ethernet usluge, ADSL pristupa i prometa, pristupa nepokretnoj liniji, VPN-a i prihode od internet prometa prema T-Com pozivnom broju, multimedijske usluge, IP telefona (pristup i promet) i IPTV-a. Prihodi od usluga priznaju se kad su usluge izvršene sukladno ugovorenim odredbama i uvjetima.

Prihodi od ICT-a uključuju prihode od restrukturiranja poslovnih procesa, usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava te dizajniranja i razvoja složenih IT sustava prema specifikaciji klijenta (dizajn i konstrukcija) te WEB poslužitelja. Za pakete usluga, priznavanje prihoda za svaki od elemenata koji su ugovoreni raspoređuje se na temelju njihovih relativnih fer vrijednosti (tj. omjera fer vrijednosti svakog elementa i ukupne fer vrijednosti isporučenog paketa usluga).

Prihodi od usluga upravljanja aplikacijama, tehnološkom infrastrukturom i održavanja sustava priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja ugovora. Prihodi od ugovora o utrošenom vremenu i materijalu priznaju se po ugovorom određenim cijenama i nastalim direktnim troškovima. Prihodi od ugovora o održavanju proizvoda priznaju se ravnomjerno tijekom razdoblja isporuke.

Kod ugovora s fiksnom cijenom o dizajniranju i izgradnji čiji ishod je moguće pouzdano procijeniti, prihodi i troškovi ugovora općenito se priznaju metodom stupnja dovršenosti. Procjene se revidiraju, te mogu rezultirati povećanjem ili smanjenjem procijenjenih prihoda ili troškova, a uključuju se u sveobuhvatnu dobit za godinu u kojoj je Uprava stekla saznanja o okolnostima koje su nastupile, a koje su dovele do izmjene procjena.

Prihodi od jednokratnih licenci za softver priznaju se na početku razdoblja licence ako su ispunjeni svi kriteriji priznavanja. Prihodi od mjesečnih naknada od licenci za softvere priznaju se na temelju pretplata tijekom razdoblja u kojem klijent ima pravo korištenja licence. Prihodi od održavanja, nespacificiranih nadogradnji i tehničke potpore priznaju se u razdoblju izvršenja, odnosno isporuke.

Društvo povezanim društvima pruža savjetodavne i druge usluge vezane za marketing, logistiku, računovodstvo, organizaciju i administraciju. Prihodi od izvršenih usluga određuju se kod većine ovih usluga na osnovu utrošenog vremena i troškova te se priznaju na osnovu ugovorenih naknada po utrošenim satima rada i nastalim troškovima uvećanima za 5% marže na vlastite troškove.

Prihodi i rashodi povezani s prodajom telekomunikacijske opreme i dodatne opreme priznaju se kad su proizvodi isporučeni, pod uvjetom da ne postoje neispunjene obveze koje utječu na konačno prihvatanje ugovora od strane kupca.

Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih.

Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek financijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine).

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju, korporativne komercijalne zapise i kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospijecima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti. Ulaganja koja se prikazuju kao novac i novčani ekvivalenti drže se isključivo zbog podmićenja obveza, a ne kao ulaganja.

Posudbe

Troškovi posudbi, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka, osim onih koji su izravno vezani uz kupnju, izgradnju ili proizvodnju kvalificirane imovine te se kapitaliziraju. Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

KONTAKT

Hrvatski Telekom d.d.
Korporativne komunikacije
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 49 12100
Fax: +385 1 49 12133
E-mail: pr@t.ht.hr
www.t.ht.hr

Za sva pitanja vezana uz HT dionice
molimo obratite se na:

Hrvatski Telekom d.d.
Odnosi s investitorima
Roberta Frangeša Mihanovića 9
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 49 11114
Fax: +385 1 49 12012
E-mail: ir@t.ht.hr